

UNIVERZA V NOVI GORICI
Fakulteta za podiplomski študij

EVROPSKI SOCIALNI SKLAD

Predlog doktorskega študijskega programa

PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Maj 2007

Projekt delno financira Evropska unija

Kazalo:

1. SPLOŠNI PODATKI	5
1.A. PODATKI O PREDLAGATELJU	5
1.B. KRATKA UTEMELJITEV VLOGE	8
1.B.1 SVETOVNI IN EVROPSKI TRENDI IZOBRAŽEVANJA NA PODROČJU ŠTUDIJEV IDEJ IN KULTUR	8
1.B.2 SEDANJE STANJE IZOBRAŽEVANJA NA PODROČJU ŠTUDIJEV IDEJ IN KULTUR V SLOVENIJI	8
1.B.3 SKLEP	9
<u>2. SKLEP SENATA UNIVERZE OZ. SAMOSTOJNEGA VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA K PREDLAGANEMU ŠTUDIJSKEMU PROGRAMU</u>	10
<u>3. PODATKI O PRIDOBLENJIH PISNIH STROKOVNIH MNENJIH O ŠTUDIJSKEMU PROGRAMU (INTERNO PRIDOBLENA NEODVISNA EKSPERTNA MNENJA)</u>	11
<u>4. ŠTUDIJSKI PROGRAM S SESTAVINAMI IZ 7. ČLENA MERIL</u>	12
4.1. SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU	12
4.2. OPREDELITEV TEMELJNIH CILJEV PROGRAMA OZ. SPLOŠNIH IN PREDMETNOSPECIFIČNIH KOMPETENC	14
4.2.1. TEMELJNI CILJI PROGRAMA	14
4.2.2. SPLOŠNE (GENERICNE) KOMPETENCE	14
4.2.3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE	15
4.3. PODATKI O MEDNARODNI PRIMERLJIVOSTI PROGRAMA	16
4.3.A. PRIMERLJIVOST KONCEPTA, FORMALNE IN VSEBINSKE STRUKTURIRANOSTI	16
4.3.B. PRIMERLJIVOST MOŽNOSTI DOSTOPA IN POGOJEV ZA VPIS V ŠTUDIJSKI PROGRAM	17
4.3.C. PRIMERLJIVOST TRAJANJA ŠTUDIJA, NAPREDOVANJA, DOKONČANJA ŠTUDIJA IN PRIDOBLENJIH NASLOVOV	17
4.3.D. PRIMERLJIVOST NAČINOV IN OBLIK ŠTUDIJA	18
4.3.E. MOŽNOSTI ZA VKLJUČEVANJE PROGRAMA V MEDNARODNO SODELOVANJE OZ. SKUPNI EVROPSKI VISOKOŠOLSKI PROSTOR	19
4.3.F. RAZLIKE MED PREDLAGANIM IN TUJIMI PROGRAMI	19
4.3.G. USKLAJENOST S PREDPISI EU PRI REGULIRANIH POKLICIH	19
4.4. PODATKI O MEDNARODNEM SODELOVANJU VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA	20
4.4.1. SODELOVANJE V RAZISKOVALNIH PROJEKTIH	20
4.4.2. SODELOVANJE V TEMATSKIH MREŽAH, INTENZIVNIH PROGRAMIH	20
4.4.3. SODELOVANJE V PROGRAMIH MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE	23
4.4.4. SODELOVANJE V PROGRAMIH MOBILNOSTI ZA UČITELJE IN SODELAVCE	24
4.4.5. VPIS TUJIH ŠTUDENTOV NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD	24
4.5. PREDMETNIK S KREDITNIM OVREDNOTENJEM ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI (V SKLADU Z MERILI ZA KREDITNO VREDNOTENJE ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV PO KT)	25
4.5.A. ŠTEVILO IN POIMENSKA NAVEDBA UČNIH ENOT	25
4.5.B. VRSTA IN DELEŽ UČNIH ENOT GLEDE NA NJHOVO VKLJUČENOST V STRUKTURO PROGRAMA	30
4.5.C. RAZMERJE PREDAVANJ, SEMINARJEV IN VAJ TER DRUGIH OBLIK ŠTUDIJA	31
4.5.D. DELEŽ PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA V PROGRAMU	31
4.5.E. VERTIKALNA IN HORIZONTALNA POVEZANOST PREDMETOV	31

4.5.F. KREDITNO OVREDNOTENJE CELOTNEGA PROGRAMA IN POSAMEZNIH UČNIH ENOT, LETNO IN CELOTNO ŠTEVILO UR ŠTUDIJSKIH OBVEZNOSTI ŠTUDENTA TER LETNO IN CELOTNO ŠTEVILO ORGANIZIRANIH SKUPNIH OZ. KONTAKTNIH UR PROGRAMA	32
4.5.G. PRILOŽENI UČNI NAČRTI PO POSAMEZNIH UČNIH ENOTAH	33
ANTROPOLOGIJA HRANE IN PREHRANJEVANJA	34
ANTROPOLOGIJA IN NEVROZNANOST: INTEGRIRAN PRISTOP K ČLOVEKOVIM UNIVERZALIZMOM, KULTURNIM RAZLIKAM IN EVOLUCIJI ČLOVEKOVEGA UMA	38
ANTROPOLOGIJA RODNOSTI	42
ARHEOLOŠKE ANALIZE NEKERAMIČNIH NAJDB ŽELEZNE DOBE	46
DRUŽBENA ZGODOVINA SLOVENSKEGA JEZIKA	50
FILOZOFIJA IN PSIHOANALIZA	54
FILOZOFIJA IN ZNANSTVENA REVOLUCIJA	58
GLASBA IN GLASBENO ŽIVLJENJE NA SLOVENSKEM: IZBRANE TEME	62
GOVORICA PREDMETOV – POGlavJA IZ MATERIALNE KULTURE SLOVENCEV	66
INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE ARHEOLOŠKIH NAJDIŠČ	70
IZROČILO IN ETIKA	73
JEZIK IN NAROD	76
JEZIKOVNA IDENTITETA SLOVENSКИH POKRAJIN (NAREČJE KOT IZVORNI TEMELJ SLOVENSKEGA JEZIKA)	79
JEZIKOVNE IDEOLOGIJE V SODOBNI EVROPI: JEZIK, NACIONALIZEM, RASIZEM	83
JEZIKOVNI IN KULTURNI STIKI	86
KOLIŠČARSKA DOBA NA OBMOČJU JUGOVZHODNIH ALP	89
KOZMOLOGIJA MEZOAMERIŠKIH LJUDSTEV	92
KRONOLOŠKI SISTEMI POZNEGA LATENA OD IBERSKEGA POLOTOKA DO SPODNJEGA PODONAVJA	95
LJUDSKO IN UMETNO – FOLKLORISTIČNI IN MEDBESEDILNI VIDIKI	98
MEDBESEDILNOST IN KULTURNI SPOMIN	103
METODE RAZISKOVANJA, ARGUMENTIRANJA IN PISANJA V HUMANISTIKI IN DRUŽBOSLOVJU	107
METODOLOGIJA PROUČEVANJA JEZIKA KOT DRUŽBENE PRAKSE	110
MLAJŠA KAMENA IN BAKRENA DOBA SEVERNEGA JADRANA	114
NACIONALNO ALI SUPRANACIONALNO: PRIMER ARABSKEGA SVETA	117
NACIONALNO IN/ALI MULTIKULTURNO	120
NACIONALNO IN PRVA SVETOVNA VOJNA	123
OD DROBNIH ARHEOLOŠKIH NAJDB DO ZGODOVINE	126
PSIHOANALIZA IN DRUŽBENA VEZ	130
RIMSKA MESTA MED JADRANOM IN DONAVO	134
ROMANIZACIJA	137
SEMIOTIKA IN TEORIJA SIMBOLOV	140
SKUPNOSTI, ODNOSI, DOGODKI: ANTROPOLOŠKI PRISTOP	144
SLOVENSKI IZSELJENCI MED TRADICIJO IN SODOBNOSTJO	148
SODOBNE TEORIJE UMETNOSTI IN KULTURE TER ESTETIKA NOVIH TEHNOLOGIJ	152
SPOMIN NARODOV V HISTORIČNI PERSPEKTIVI	155
SPOMIN NA SOCIALIZEM V CENTRALNI IN JUGOVZHODNI EVROPI	157
TRAGEDIJA V GLEDALIŠČU, KULTURI IN DRUŽBI	160
VLOGA ŽENSKE V SLOVENSKI DRUŽBI IN KULTURI	163
ZAKLADNE NAJDBE ORODJA LATENSKE IN RIMSKE DOBE	166
ZGODOVINA, IZKUŠNJA, SPOMINJANJE IN SPOMIN (OSEBNI, KOLEKTIVNI, INSITUCIONALIZIRANI)	169
4.5.H. DOKAZILO O DOLOČITVI PRISTOJNEGA ORGANA ALI OSEBE ZA KT;	171
4.6. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA	172
4.7. DOLOČBE O UPORABI OZ. KONKRETIZACIJI MERIL ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM (9. ČLEN MERIL ZA AKREDITACIJO)	172
4.8. NAČINI OCENJEVANJA	173

4.9. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU	173
4.10. DOLOČBE O PREHODIH MED PROGRAMI	175
4.11. PODATKI O NAČINIH IN OBLIKAH IZVAJANJA ŠTUDIJA	176
4.12. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA	177
4.13. POGOJI ZA DOKONČANJE POSAMEZNIH DELOV PROGRAMA, ČE JIH PROGRAM VSEBUJE	177
4.14. NAVEDBA STROKOVNEGA OZ. ZNANSTVENEGA NASLOVA	178
<u>5. KADROVSKI IN MATERIALNI POGOJI</u>	<u>179</u>
5.A. PODATKI O IZPOLNJENIH KADROVSKIH POGOJIH (REFERENCE NOSILCEV, IZVOLITVE V NAZIV) ZA IZVAJANJE PROGRAMA	179
5.A.1. RAZISKOVALNE IN STROKOVNE PODLAGE ZA IZVEDBO PROGRAMA	182
5.B. PODATKI O IZPOLNJENIH MATERIALNIH POGOJIH (PROSTORI, LABORATORIJI IN KNJIŽNICE, OPREMA IPD.) ZA IZVAJANJE PROGRAMA	187
5.B.1. PROSTORSKI POGOJI ZA IZVAJANJE ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV	187
5.B.2. KNJIŽNICA	188
5.B.3. ZALOŽBA UNIVERZE V NOVI GORICI	189
5.B.4. LABORATORIJI	189
5.B.5. INFORMACIJSKO KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA	190
<u>6. DOKAZILA O IZPOLNJENIH POGOJIH ZA IZVEDBO PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA</u>	<u>191</u>
<u>7. ZAPOSLOVANJE DIPLOMANTOV</u>	<u>192</u>
7.A. PODATKI O MOŽNOSTIH ZAPOSLOVANJA DIPLOMANTOV	192
7.B. MNENJE PANOŽNE GOSPODARSKE ZBORNICE ALI RESORNEGA MINISTRSTVA, LAHKO PA TUDI DRUGIH RELEVANTNIH ZDRUŽENJ DELODAJALCEV O PREDLAGANEM ŠTUDIJSKEM PROGRAMU	193
<u>8. PODATKI O SKUPNI NAJVIŠJI DOPUSTNI NEPOSREDNI IN DODATNI TEDENSKI PEDAGOŠKI OBVEZNOSTI TER RAZISKOVALNEM IN STROKOVNEM OZ. UMETNIŠKEM DELU NOSILCEV</u>	<u>194</u>
<u>9. OCENA FINANČNIH SREDSTEV, POTREBNIH ZA UVEDBO IN IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA, IN PREDVIDENI VIRI</u>	<u>195</u>
9.1. PREDVIDENI STROŠKI IZVAJANJA PROGRAMA	195
9.2. PREDVIDENI VIRI	196
<u>10. EVALVACIJSKI POSTOPKI PROGRAMA</u>	<u>197</u>

**VLOGA ZA PRIDOBITEV SOGLASJA
K ŠTUDIJSKEMU PROGRAMU ČLANICE UNIVERZE
OZIROMA SAMOSTOJNEGA VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA
(AKREDITACIJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA)**

1. Splošni podatki

1.a. Podatki o predlagatelju

Predlagatelj programa je Univerza v Novi Gorici,
naslov sedeža: Kostanjeviška 16, Pristava, 5000 Nova Gorica;
naslov: Vipavska 13, p.p. 301, 5000 Nova Gorica,
telefon: 040 641 702
faks: (01) 4255 253,
spletna stran: <http://www.p-ng.si/>, <http://odmev.zrc-sazu.si/zrc/>
kontaktna oseba: doc. dr. Tanja Petrović
e-pošta: tanja.petrovic@zrc-sazu.si

Ustanovitev: Univerza v Novi Gorici je bila ustanovljena leta 1995 kot Fakulteta za znanosti o okolju, leta 1998 preimenovana v Politehniko Nova Gorica in leta 2006 v Univerzo v Novi Gorici.

Ustanovitelji: Mestna občina Nova Gorica, Institut Jožef Stefan Ljubljana, ZRC SAZU in Občina Ajdovščina.

Prostorske razmere: Univerza v Novi Gorici izvaja svoje izobraževalne, raziskovalne in ostale dejavnosti v stavbi na Vipavski 13 v skupni površini približno 2000 m², ki jo je Mestna občina Nova Gorica v celoti namenila Univerzi v Novi Gorici, v prostorih na Vipavski 1 v izmeri 300 m² ter v bodoče tudi v prostorih bivše vojašnice v Ajdovščini v skupni površini 2200 m², ki jih je Univerzi v Novi Gorici za njeno dejavnost podarila Občina Ajdovščina (stavba je potrebna delne obnove in prilagoditve novi dejavnosti) in v stavbi šolskega doma v Gorici v Italiji v skupni površini 1584 m². Podpisali smo tudi pogodbo z Občino Vipava s katero smo prejeli v zakup za 99 let dvorec Lanthieri v Vipavi. V prostorih na Vipavski 1 in Vipavski 13 v Rožni Dolini trenutno razpolagamo z dvema velikima predavalnicama za 80 do 90 slušateljev, tremi srednjimi predavalnicami za 40 do 50 slušateljev, štirimi predavalnicami za 20 do 25 slušateljev, računalniško učilnico, desetimi raziskovalnimi laboratoriji, enim študentskim laboratorijem, knjižnico, računalniško sobo ter s 40 pisarniškimi prostori za sodelavce in gostujoče profesorje. Del pedagoške in raziskovalne dejavnosti se izvaja tudi na drugih lokacijah: v prostorih ZRC SAZU v Ljubljani (167 m²); v prostorih Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni (150 m²); v prostorih Ex Convento di Sant Elena v Benetkah in laboratorijih na Univerzi IUAV di Venezia v Benetkah (225 m²); na observatoriju za raziskave atmosfere na Otlici (40 m²); v laboratoriju za večfazne procese v Ljubljani (150 m²); v Medicinskem centru Vid v Novi Gorici (58,2 m²). Skupna površina prostorov, s katerimi razpolaga Univerza v Novi Gorici za izvajanje svoje dejavnosti, meri približno 6900 m².

Finančni viri: Izvajanje študijskih programov in raziskovalno delo je financirano s sredstvi Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS, fundacije Edvard Rusjan, mednarodnih ustanov, ustanoviteljev, donatorjev in šolnin.

Zaposleni: Število in vrsta zaposlenih po letih na Univerzi v Novi Gorici sta prikazana v naslednji tabeli.

Naziv	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Doktor znanosti	15	21	23	28	39	40
Mladi raziskovalec/asistent	8	9	10	8	10	9
Visoka izobrazba ali magisterij	7	8	7	9	13	11
Administrativni sodelavec	5	6	8	11	10	11
Knjižničar	1	1	1	1	1	2
Vzdrževalec	1	1	1		1	1
Skupaj	37	46	50	58	74	74
Od tega redno zaposleni	31	39	43	46	57	60
Od tega dopolnilno zaposleni	6	7	7	12	17	14
Zunanji sodelavci (pridruženi profesorji iz tujih in domačih univerz)	52	63	70	90	150	190

Študijski programi, ki se izvajajo na Univerzi v Novi Gorici:

Dodiplomski študijski program *Gospodarski inženiring* za pridobitev univerzitetne izobrazbe.

Dodiplomski študijski program *Okolje* za pridobitev univerzitetne izobrazbe.

Dodiplomski študijski program *Slovenistika* za pridobitev univerzitetne izobrazbe.

Dodiplomski študijski program *Vinogradništvo in vinarstvo* za pridobitev visoke strokovne izobrazbe.

Dodiplomski študijski program *Instrumentacija* za pridobitev univerzitetne izobrazbe.

Podiplomski študijski program (magistrski in neposreden doktorski študij) *Znanosti o okolju*. Program, ki je organiziran po kreditnem sistemu ECTS in ameriškem kreditnem sistemu, se skupaj z izpiti izvaja v angleškem jeziku.

Podiplomski študijski program (magistrski in neposreden doktorski študij) *Karakterizacija materialov*. Program se izvaja v slovenskem in angleškem jeziku.

Podiplomski študijski program *Krasoslovje* (magistrski in neposreden doktorski študij).

Podiplomski študijski program Interkulturni študiji - *Primerjalni študij idej in kultur* (magistrski in neposreden doktorski študij).

Podiplomski študijski program (magistrski in neposreden doktorski študij) *Ekonomika in tehnike konservatorstva arhitekturne in krajinske dediščine skupaj z Univerzo IUAV Benetke*. Program se izvaja v angleškem jeziku.

V šolskem letu 2006/2007 bomo pričeli izvajati študijski program *Kulturna zgodovina* za pridobitev univerzitetne izobrazbe.

Število študentov: V študijskem letu 2006/07 se na Univerzi v Novi Gorici šola 696 študentov.

Dejavnost: Poleg dodiplomskega in podiplomskega študija izvaja Univerza v Novi Gorici tudi raziskovalno dejavnost na področju meritev v okolju in analitske instrumentacije, mikrobiološke in fotokemijske razgradnje polutantov, laserske spektroskopije, zaznavanja onesnaženosti na daljavo, astrofizike osnovnih delcev, okoljske fiziologije, kriptografije, epitaksije in nanostruktur, raziskave s sinhrotronsko svetlobo in raziskave na področju numeričnega modeliranja večfaznih sistemov. Na področju aplikativnega raziskovanja in ekspertne dejavnosti deluje za potrebe domačih in tujih naročnikov. Na Univerzi v Novi Gorici poteka raziskovalna dejavnost v laboratorijih in centrih:

- Center za okoljsko in športno fiziologijo
- Center za raziskave atmosfere
- Institut za kulturne študije
- Laboratorij za astrofiziko osnovnih delcev
- Laboratorij za epitaksijo in nanostrukture
- Laboratorij za raziskave v okolju
- Laboratorij za večfazne procese.

Univerza v Novi Gorici je pobudnica in ustanoviteljica Primorskega tehnološkega parka, ki skrbi za razvoj tehnološko zahtevnejšega podjetništva, in Fundacije Edvard Rusjan, edine tovrstne finančne ustanove v Sloveniji, ki skrbi za razvoj in delovanje visokega šolstva na Goriškem.

Univerza v Novi Gorici ima registrirano knjižnico s študijsko literaturo in čitalnico za študente ter organizirano založniško dejavnost.

Perspektive razvoja: UNG je postavila raziskovalne zmogljivosti, ki so nujne za razvoj kakovostnega visokega šolstva. Poleg že navedenih študijskih programov pod njenim okriljem poteka tudi živahna raziskovalna dejavnost. Ta se odvija v: Laboratoriju za raziskave v okolju, Laboratoriju za astrofiziko osnovnih delcev, Laboratoriju za epitaksijo in nanostrukture, Laboratoriju za večfazne procese, Centru za okoljsko in športno fiziologijo ter Centru za raziskave atmosfere in Inštitutu za kulturne študije. Vzporedno potekajo priprave novih dodiplomskih in podiplomskih programov na širšem področju naravoslovja, tehnike in humanistike.

1.b. Kratka utemeljitev vloge

Program tretje stopnje Primerjalni študij idej in kultur je 3-letni doktorski študijski program. Namenjen je študentom interdisciplinarnih področij humanistike in družboslovja, ki so v študiju prve in druge stopnje izkazali nadpovprečne rezultate in so usmerjeni k znanstvenoraziskovalnem delu.

Program se v celoti izvaja v Ljubljani na Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU, ki je eden izmed ustanoviteljev Univerze v Novi Gorici. Na programu sodelujejo strokovnjakinje in strokovnjaki, zaposleni na ZRC SAZU, tuje profesorice in profesorji ter predavateljice in predavatelji iz drugih slovenskih znanstvenih in izobraževalnih ustanov.

1.b.1 Svetovni in evropski trendi izobraževanja na področju študijev idej in kultur

V svetu je že utrjeno mnenje, da je v humanističnih in družboslovnih vedah do relevantnih rezultatov možno priti samo s premikanjem togih mej posameznih znanstvenih disciplin. Raziskovalci, ki prvotno pripadajo različnim vedam, združujejo svoja znanja, kar se zrcali tako v znanstveni produkciji (vse več je visoko ovrednotenih knjig in člankov, ki jih ni možno enoznačno določiti glede discipline, ki ji pripadajo, vse več interdisciplinarnih časopisov, znanstvenih konferenc), kakor tudi na področju izobraževanja: vse več je interdisciplinarnih študijskih programov.

1.b.2 Sedanje stanje izobraževanja na področju študijev idej in kultur v Sloveniji

Na področju humanistike, v Sloveniji, ni izrazito interdisciplinarnih študijskih programov na dodiplomski, magistrski ali doktorski ravni. Študenti imajo med študijem zelo malo priložnosti, da bi se srečali z dejanskim raziskovanjem in neposredno sodelovali v raziskovalnem procesu in bili v stiku z raziskovalci.

Prav tako nikjer v Sloveniji ni takega humanističnega študija, ki bi bil po svoji zasnovi mednarodni in na katerem bi študentje poslušali uveljavljene tuje predavatelje ter tako ohranjali stik s svetovnimi trendi v humanistiki.

Podiplomski študijski program tretje stopnje Primerjalni študij idej in kultur je ustvarjen z namenom kar najbolje izkoristiti široki spekter raziskovalk in raziskovalcev ter univerzitetnih učiteljic in učiteljev s področij filozofije, zgodovine, etnologije in folkloristike, antropologije, arheologije, umetnostne zgodovine, jezikoslovja, literarnih ved in sociologije, ki že delujejo v okviru različnih inštitutov na ZRC SAZU, in ponuditi študentkam in študentom, da si s pomočjo povezovanja različnih področij, sodelovanja tujih strokovnjakov ter vključevanja v raziskovalno okolje, izberejo študij, ki jim najbolj ustreza. Na ta način bo podiplomski študij stimulativen in atraktiven.

Tak mednarodni študij seveda ne računa le na slovenske študente, temveč tudi na tuje študente. Prepričani smo, da bo naš študij, katerega del so tudi nekatera zelo zveneča imena, privabil številne študente iz različnih delov Evrope in sveta. Mednarodno priznanje študija bo posledično vplivalo na večji interes slovenskih študentov, tako da si seveda obetamo tudi dobre domače študente. Verjamemo, da bomo v očeh študentov iz celega sveta zanimivi tako za študij, kot za kasnejše znanstveno delo.

1.b.3 Sklep

Glede na aktualnost področja v Evropi in svetu ter potrjen interes med študenti in delodajalci v Sloveniji, smo se na Univerzi v Novi Gorici odločili, da obstoječi podiplomski študijski program Interkulturni študiji - Primerjalni študij idej in kultur prenovimo in ponudimo kot doktorski študijski program tretje stopnje po novi zakonodaji. Program bo povezan z študijskimi programi prve in druge stopnje na Univerzi v Novi Gorici, kot so Kulturna zgodovina, Jezikoslovne vede, Literarne vede (v teku je tudi priprava programa Filozofija za drugo stopnjo) in predstavlja logično nadaljevanje omenjenih programov. Mednarodna primerljivost zagotavlja študentom dobre možnosti prehajanja in kombiniranja s tujimi programi, delodajalcem bodočih diplomantov pa konkurenčen strokovni kader, ki se bo s celovitim pogledom in strokovno kompetentnostjo lažje soočal z vedno zahtevnejšo situacijo institucij, povezano s hitrim razvojem in procesi globalizacije.

2. Sklep senata univerze oz. samostojnega visokošolskega zavoda k predlaganemu študijskemu programu

Sprejet na senatu univerze dne:	16. 5. 2007
Sprejet na senatu članice univerze oz. samostojnega visokošolskega zavoda dne:	7. 5. 2007

Sklep je predložen v prilogi št. 1.

3. Podatki o pridobljenih pisnih strokovnih mnenjih o študijskemu programu (interno pridobljena neodvisna ekspertna mnenja)

Za pisni strokovni mnenji smo prosili prof. dr. Karla Kaserja (Univerza v Gradcu) in izr. prof. dr. Mitjo Žagarja (Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana).

Mnenji sta v prilogi št. 2.

4. Študijski program s sestavinami iz 7. člena Meril

4.1. Splošni podatki o programu

Naslov / ime študijskega programa:	PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR		
☐ Študijski program je popolnoma nov in ne nadomešča nobenega programa. ☒ Študijski program je nov in nadomešča 'nebolonjski' podiplomski študijski program Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur.			
Stopnja in vrsta študijskega programa (označite):	☐ dodiplomski - univerzitetni ☐ dodiplomski - visokošolski strokovni ☐ program za izpopolnjevanje ☐ interdisciplinarni	☐ podiplomski - magistrski ☒ podiplomski - doktorski ☐ dvojni	
Program traja (označite):	☐ 1 leto	☐ 2 leti	☒ 3 leta
Smeri študijskega programa:			
Moduli študijskega programa:	<ul style="list-style-type: none"> - Antropološki modul: Kozmologije, skupnosti, dogodki - Filozofski modul: Transformacije moderne misli: filozofija, psihoanaliza, kultura - Modul Slovenske študije - Tradicija in sodobnost - Jezikoslovni modul: Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet - Modul Kulturna zgodovina - Arheološki modul: Tisočletje med Jadranom in Podonavjem 		
Opredelitev študijskega področja po Iscedovi klasifikaciji (označite področje):			
☐ (14) izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev ☐ (21) umetnost ☒ (22) humanistične vede ☐ (31) družbene vede ☐ (32) novinarstvo in informiranje ☐ (34) poslovne in upravne vede ☐ (38) pravo ☐ (42) vede o živi naravi ☐ (44) vede o neživi naravi ☐ (46) matematika in statistika ☐ (48) računalništvo	☐ (52) tehniške vede ☐ (54) proizvodne tehnologije ☐ (58) arhitektura in gradbeništvo ☐ (62) kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo ☐ (64) veterinarstvo ☐ (72) zdravstvo ☐ (76) socialno delo ☐ (81) osebne storitve ☐ (84) transportne storitve ☐ (85) varstvo okolja ☐ (86) varnost		
Utemeljitev: Opredelitev po pretežnosti glede na učne vsebine: -humanistične vede (75%) -družboslovne vede (25%)			
Razvrstitev študijskega programa po Klasifikacijskem sistemu izobraževanja in usposabljanja – KLASIUS (Ur. I. RS, št. 46/2006)			
Razvrstitev študijskega programa po KLASIUS–SRV (Program razvrstite po drugi in četrti klasifikacijski ravni oziroma vpišite 2-mestno in 5-mestno kodo.) ožja skupina vrst – raven: Osma raven: Visokošolsko izobraževanje tretje stopnje in podobno izobraževanje 18 podrobna skupina vrst – vrsta: Doktorsko izobraževanje(tretja bolonjska stopnja)/doktorat znanosti (tretja bolonjska stopnja) 18202			
Razvrstitev študijskega programa po KLASIUS– P (Program razvrstite v eno področje, in sicer tisto, ki prevladuje v njem. Razvrstite ga po vseh štirih klasifikacijskih ravneh oziroma vpišite 1-, 2-, 3-, in 4-mestno kodo.) široko področje: UMETNOST IN HUMANISTIKA2			

ožje področje: HUMANISTIKA	22
podrobno področje: Humanistika (podrobneje neopredeljeno)	220
nacionalnospecifično področje: Humanistika (podrobneje neopredeljeno)	2200

Utemeljitev: Program je interdisciplinaren in vključuje module s področij zgodovine (2251), filozofije (2260), etnologije (3122), socialne antropologije (3125), kulturologije (3123), sociologije in študij kultur (3129), arheologije (2252) ter jezikoslovja (2221).

Razvrstitev študijskih smeri po KLASIUS–P (Razvrstite jih po četrti klasifikacijski ravni oziroma vpišite le 4-mestno kodo.)

študijska smer:.....	
nacionalnospecifično področje	☐ ☐ ☐ ☐
študijska smer:.....	
nacionalnospecifično področje	☐ ☐ ☐ ☐
študijska smer:.....	
nacionalnospecifično področje	☐ ☐ ☐ ☐

Utemeljitev:

Razvrstitev modulov po KLASIUS–P (Razvrstite jih po četrti klasifikacijski ravni oziroma vpišite le 4-mestno kodo.)

modul: Antropološki modul: Kozmologije, skupnosti, dogodki	
nacionalnospecifično področje: Socialna antropologija	3125
modul: Filozofski modul: Transformacije moderne misli: filozofija, psihoanaliza, kultura	
nacionalnospecifično področje: Filozofija, logika in etika (podrobneje neopredeljeno)	2260
modul: Modul Slovenske študije - Tradicija in sodobnost	
nacionalnospecifično področje: Etnologija	3122
modul: Jezikoslovni modul: Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet	
nacionalnospecifično področje: Jezikoslovje, primerjalno jezikoslovje	2221
modul: Modul Kulturna zgodovina	
nacionalnospecifično področje: Zgodovina	2251
modul: Arheološki modul: Tisočletje med Jadranom in Podonavjem	
nacionalnospecifično področje: Arheologija	2252

Utemeljitev:

Opredeleite znanstveno-raziskovalne discipline po Frascatijevi klasifikaciji (označite discipline):

☐ naravoslovno-matematične vede	☐ družboslovne vede
☐ tehniške vede	☒ humanistične vede
☐ medicinske vede	☐ druge vede
☐ biotehniške vede	

Utemeljitev:

Umetniške discipline (naštejte):

Utemeljitev:

4.2. Opredelitev temeljnih ciljev programa oz. splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc

4.2.1. Temeljni cilji programa

Temeljni cilji programa *Primerjalni študij idej in kultur* so:

- ✚ Omogočiti na doktorskem nivoju kar najbolj kvalitetno pridobivanje znanja, ki temelji na intelektualni izmenjavi med domačimi in tujimi univerzitetnimi učiteljicami in učitelji, raziskovalkami in raziskovalci, študentkami in študenti, ki so aktivni na področju humanistike.
- ✚ Ohranjati nekatera tradicionalna, klasična znanja in pristope (ki so pomembni za Slovenijo, Jugovzhodno Evropo ter za znanost na splošno), hkrati pa s pomočjo interdisciplinarnosti, komparativnosti ter zgodovinske, družbene in politične kontekstualizacije problemov presegati tako konvencionalne discipline kot tudi kulturne meje in se posvečati kritičnim analizam sodobnih in aktualnih problemov na globalnem nivoju.
- ✚ Spodbujati samostojno, kritično, reflektivno in kreativno analizo perečih družbenih fenomenov. Praktične delovne izkušnje ter delo na terenu bodo sestavni deli procesa izobraževanja, ki bo združeval različne metode in pristope sodobnih projektnih raziskav, od razumljivega postavljanja ključnih vprašanj do inventivnega predstavljanja in apliciranja raziskovalnih rezultatov.
- ✚ Omogočati študentkam in študentom, da se seznanijo z zgodovinskimi spomini in vodilnimi idejami, predstavami, koncepti in praksami, ki še vedno oblikujejo sodobni evropski prostor in okolja, ki so z Evropo tesno povezana. Študentke in študenti razpoznavajo medsebojno odvisnost dvo- in večstranskih procesov kulturnih izmenjav ter se srečajo in soočijo z aktualno dialektičnostjo odnosa med navidezno statičnostjo tradicije in nenehno spreminjajočim se življenjskim svetom, med enakostjo in različnostjo, med lokalnimi značilnostmi in globalnimi trendi.
- ✚ Izobraziti doktorje in doktorice znanosti, ki bodo sposobni hitro in kvalitetno procesirati informacije, jih primerno predstaviti: tako ustno kot pisno v obliki artikuliranih, argumentativnih in analitičnih znanstvenih in strokovnih publikacij.
- ✚ Izobraziti doktorje in doktorice znanosti, ki bodo pridobljeno interdisciplinarno znanje na področju humanistike sposobni konstruktivno uporabljati pri svojem nadaljnjem delu znotraj in zunaj raziskovalnih institucij in univerzitetnih centrov tako v Sloveniji kot zunaj njenih meja.

4.2.2. Splošne (generične) kompetence

- Obvladanje metodologije raziskovalnega dela in sposobnost za samostojno raziskovalno delo.
- Avtonomnost v strokovnem in znanstvenoraziskovalnem delu.
- Samostojnost pri odločanju.
- Sposobnost prepoznavanja znanstveno zanimivih tem.
- Strokovna kritičnost in odgovornost.
- Sposobnost znanstvenega udejstvovanja, pisanja ter predstavljanja lastnega znanstvenega dela.
- Ustvarjalnost.

- Iskanje novih virov znanja na strokovnem in znanstvenem področju.
- Pripravljenost na stalno (vseživljenjsko) izpopolnjevanje.

4.2.3. Predmetno-specifične kompetence

Predmetno - specifične kompetence so podrobneje zapisane v točki 4.5.g., kjer so pri vsakem predmetu navedeni vzgojno - izobraževalni smotri.

4.3. Podatki o mednarodni primerljivosti programa

Tuji sorodni študijski program (ime, zavod, država):	1. Podiplomski program, <i>Arts and Humanities Graduate School</i> , University of Glasgow, Velika Britanija (Škotska) http://www.gsah.arts.gla.ac.uk/ 2. <i>The Graduate Programme in Humanities</i> , York University, Kanada http://www.yorku.ca/human/grad_studies/graduate_index.html 3. <i>Graduate Studies in the School of Humanities</i> , University of Sussex, Velika Britanija http://www.sussex.ac.uk/Units/publications/pgrad2007/schools
---	--

V nadaljevanju sledi primerjava predlaganega študijskega programa z omenjenimi. Podrobnosti o teh programih so v prilogi št. 3.

4.3.a. Primerljivost koncepta, formalne in vsebinske strukturiranosti

Podiplomska šola **Arts and Humanities Graduate School na Faculty of Arts, Univerze v Glasgowu** ima triletni doktorski študij. Deli se na množico raziskovalnih centrov in oddelkov, ki ponujajo predmete, ki so bodisi zanimivi za njihovo družbeno in kulturno okolje (npr. angleški jezik, angleška literatura, škotska literatura, škotska kulturna dediščina, srednjeveški škotski študiji, keltski študiji, galski jezik itd.), ali pa povezujejo lokalne teme z globalnimi (sodobna zgodovina, filozofija, zgodovina umetnosti, glasba, študiji gledališča, filma in televizije, kulturna in medijska politika itd.). Študentke in študenti imajo možnost interdisciplinarnega študija. Če zamenjamo izraz »škotski« s »slovenski« vidimo, da je program *Primerjalni študij idej in kultur* zelo primerljiv s tistim na škotski univerzi.

Na kanadski **Univerzi York** poudarjajo, da je temelj njihovega podiplomskega humanističnega programa, ki so ga pričeli izvajati septembra 2003, »dinamična interakcija med besedilom in kontekstom v zgodovinski in komparativni perspektivi«, ter da je »metodologija eksplicitno in sistematično interdisciplinarna«. Tovrstni usmeritvi sledi tudi podiplomski program *Primerjalni študij idej in kultur*. Ker program, tako kot tisti z yorške univerze, upošteva splošne teoretične okvire, ki jih posamezne discipline težko zaobjamejo (npr. upoštevanje zahodnih in nezahodnih humanističnih usmeritev, umeščanje slovenskega prostora v globalni okvir tako v zgodovinskem kot sodobnem pomenu), je poudarek na interdisciplinarnosti in komparaciji nujen. Tri glavne usmeritve na yorški univerzi so: komparativne perspektive in kulturne meje; religija, vrednote in kultura; znanost, tehnologija in kultura. Tovrstne usmeritve so primerljive s tistimi, ki jih ponuja program *Primerjalni študij idej in kultur*.

Preko meja posameznih disciplin, ki jih predstavljajo oddelki za filozofijo, zgodovino umetnosti, angleški jezik, ameriške študije, glasbo itd., se zavzemajo tudi na **Univerzi v Sussex-u**, kar je razvidno iz njihovega programa **Graduate Studies in the School of**

Humanities. Ob poudarjanju interdisciplinarnosti, se zavzemajo za poglobljen zgodovinski študij in raziskovanje modernih in postmodernih teorij. Program *Primerjalni študij idej in kultur* prav tako združuje ti dve komponenti, saj poleg klasičnih zgodovinskih predmetov zgodovinsko in filozofsko obravnava modernizem in postmodernizem. Na Univerzi v Sussex-u poskušajo spodbujati inovativne teme, ki združujejo več področij, kar je značilnost tudi programa *Primerjalni študij idej in kultur*, ko na primer v sklopu različnih predmetov obravnava problematiko spomina, sodobnih tehnologij in etike.

Ocenjujemo, da je predlagani študijski program s tujimi mednarodno primerljiv zaradi izpolnjevanja naslednjih pogojev po 8. členu Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov - ker ima podoben koncept ter formalno in vsebinsko strukturo.

4.3.b. Primerljivost možnosti dostopa in pogojev za vpis v študijski program

Doktorski programi na podiplomski šoli *Arts and Humanities Graduate School* na Faculty of Arts, **Univerze v Glasgowu** so odprti studentom, ki so izkazali najboljše rezultate na svojem področju in so usmerjeni v raziskovalno delo. Predlagani program bo imel enaka merila za sprejem kandidatov.

Na interdisciplinarni doktorski študij humanistike se na **Univerzi v Yorku** lahko vpišejo kandidati, ki imajo magistrsko diplomu in visoko povprečno oceno na magistrskem študiju. Priložiti morajo tri priporočila ter utemeljitev razlogov, zaradi katerih se želijo vpisati na omenjeni program. Priložijo tudi delo, ki so ga napisali in ki je relevantno za doktorski študij humanistike. Omenjeni kriteriji so zelo primerljivi s tistimi, ki so potrebni za vpis na predlagani program III. stopnje: kandidati naj bi predhodno zaključili študij praviloma na področju humanistike in družboslovja s povprečno oceno 8 ali več, potrebujejo dve priporočili, prav tako pa naj bi priložili kratko utemeljitev razlogov za vpis na doktorski študijski program Primerjalni študij idej in kultur.

Pogoj za vpis na interdisciplinarni doktorski študij humanistike na **Univerzi v Sussex-u** je magistrska diploma in visoka povprečna ocena na magistrskem študiju. Doktorski programi so odprti študentom, ki so izkazali najboljše rezultate na svojem področju in so usmerjeni v raziskovalno delo. Predlagani program bo imel enaka merila za sprejem kandidatov. Tako kot ob vpisu na predlagani program pri nas, se v postopku selekcije študentov tudi na Univerzi v Sussex-u s kandidati opravijo intervjuji.

Ocenjujemo, da je predlagani študijski program s tujimi mednarodno primerljiv zaradi izpolnjevanja naslednjih pogojev po 8. členu Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov - ker ima enake oz. primerljive možnosti dostopa in pogoje za vpis v študijski program.

4.3.c. Primerljivost trajanja študija, napredovanja, dokončanja študija in pridobljenih naslovov

Podiplomska šola *Arts and Humanities Graduate School* na Faculty of Arts, **Univerze v Glasgowu** ponuja triletni doktorski program, kjer se naslov doktorja oz. doktorice znanosti pridobi skozi raziskovalno delo in se konča z zagovorom doktorske disertacije. Pridobljeni naslov je *Doctor of Philosophy (PhD)*.

Interdisciplinarni doktorski študij humanistike na **Univerzi v Yorku** traja več let in se konča z ustnim izpitom in zagovorom doktorske disertacije. Pridobljeni naslov je *Doctor of Philosophy (PhD)*.

Interdisciplinarni doktorski študij humanistike na **Univerzi v Sussex-u** traja štiri leta. Pridobljeni naslov je *DPhil*, kar na drugih univerzah ustreza naslovu *Doctor of Philosophy by research (PhD)*, v Sloveniji pa naslovu doktor ali doktorica znanosti, ki ga bodo pridobili tudi študenti in študentke, ki bodo zaključili predlagan program.

Predlagani študijski program bo trajal tri leta. V prvem in drugem letniku študenti izberejo predmete in opravijo del študijskih obveznosti prek izpitov iz izbranih predmetov, kar je podobno kot na drugih univerzah.

Ocenjujemo, da je predlagani študijski program mednarodno primerljiv zaradi izpolnjevanja naslednjih pogojev po 8. členu Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov:

- ker študij traja enako ali podobno dolgo,
- ker se študij dokonča na enak način,
- ker je pridobljeni naslov enak oz. ekvivalenten.

4.3.d. Primerljivost načinov in oblik študija

Na vseh primerjanih doktorskih programih mora študent ob prijavi priložiti predlog raziskovalnega projekta, katerega rezultat bo doktorska disertacija. Študent izbere mentorja, s katerim naredita individualni plan študija, ki najbolj ustreza študentovim raziskovalnim interesom.

Ob prijavi na doktorski program *Primerjalni študij idej in kultur* morajo kandidati predložiti raziskovalni projekt, tj. utemeljeni predlog teme doktorske disertacije. Takoj po vpisu študent izbere mentorja.

Na podiplomski šoli *Arts and Humanities Graduate School* na Faculty of Arts, **Univerze v Glasgowu** študentom ponujajo podiplomske tečaje, posvečene predvsem metodološkemu vprašanju. Na predlaganem programu prav tako obstaja metodološko naravnani predmet Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju, ki je obvezen za študente vseh modulov.

Na interdisciplinarnem doktorskem študiju humanistike na **Univerzi v Yorku** študenti v dogovoru z mentorjem izberejo tri predmete, ki so relevantni za problematiko njihove doktorske disertacije. Na predlaganem programu, razen obveznega metodološkega predmeta, izbere študent še štiri predmete, ki so relevantni za raziskovalno problematiko njegove doktorske disertacije.

Doktorandi se morajo v prvem letniku študija aktivno udeležiti podiplomskega humanističnega seminarja (the Humanities Graduate Seminar). Predlagani program kot eno izmed bistvenih komponent vsebuje raziskovalni seminar, ki se ga študenti morajo udeležiti v prvem in drugem letniku študija.

Na interdisciplinarnem doktorskem študiju humanistike na **Univerzi v Sussex-u** v prvem letu študija študent izbira predmete, relevantne za problematiko njegove doktorske disertacije. Prvi letnik je posvečen tudi raziskovalnemu delu v zvezi s problematiko doktorske disertacije, medtem ko so preostali trije letniki v celoti posvečeni raziskovanju. Na predlaganem programu je tretji letnik popolnoma posvečen raziskovalnemu delu, katerega rezultat bo doktorska disertacija; v predhodnih dveh letnikih je samostojno raziskovalno delo prav tako pomemben del študija. Le-to poteka v skladu z individualnim študijskim načrtom, ki ga naredita študent in njegov mentor, potrdi ga pa koordinator modula.

Ocenjujemo, da je predlagani študijski program s tujimi mednarodno primerljiv zaradi izpolnjevanja naslednjih pogojev po 8. členu Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov: ima enake oz. primerljive načine in oblike študija.

4.3.e. Možnosti za vključevanje programa v mednarodno sodelovanje oz. skupni evropski visokošolski prostor

Ker je program, ki ga predlagamo, po kompetencah in vsebini zelo podoben programom v evropskem visokošolskem prostoru in v svetu, kar smo ilustrirali z opisanimi programi, ni ovir za njegovo vključevanje v mednarodno sodelovanje.

4.3.f. Razlike med predlaganim in tujimi programi

Razlika med predlaganim programom in doktorskim programom na podiplomski šoli *Arts and Humanities Graduate School* na Faculty of Arts **Univerze v Glasgowu** je ta, da slednji ne vsebuje organiziranega pouka (razen tečajev in delavnic), kateremu bi sledilo opravljanje izpitov.

Med predlaganim programom in interdisciplinarnim doktorskim študijem humanistike na **Univerzi v Yorku** ni bistvenih razlik.

Med predlaganim programom in interdisciplinarnim doktorskim študijem humanistike na **Univerzi v Sussex-u** ni bistvenih razlik.

4.3.g. Usklajenost s predpisi EU pri reguliranih poklicih

Program Primerjalni študij idej in kultur ne izobražuje za regulirani poklic.

4.4. Podatki o mednarodnem sodelovanju visokošolskega zavoda

Univerza v Novi Gorici je razvila pestro mednarodno sodelovanje tako na raziskovalnem kot na izobraževalnem področju.

4.4.1. Sodelovanje v raziskovalnih projektih

Vključenost Univerze v Novi Gorici v mednarodne projekte:

Validation of Photoacoustic, Photothermal and Related Methods for Detection of Early Spoilage, Adulteration and Quality Assessment in Food Industry (Inco Copernicus- Specific RTD Programme - ERBIC15CT961003)

Monitoring, razgradnja in vpliv polutantov in njihovih fotoproduktov (Leonardo da Vinci projekt: SI/03/A/EX/176108)

Bioanalytical Methods - Linking Environmental Protection and Public Health, Socrates-Erasmus, 51388-IC-5-2001-RO-ERASMUS-EPS-1

COST 523 "Nanostructured materials"

MONA-LISA 5. OP (G5RD-CT-2000-00349)

COST P3: Simulation of physical phenomena in technological applications

COST-526: Automatic process optimization in materials technology

COPERNICUS: ULTRAWATT

NATO Science for peace

COBASE, USA

Knowledge Management in Medicine and Health Care, bilateralni projekt z republiko Češko

4.4.2. Sodelovanje v tematskih mrežah, intenzivnih programih

Univerza v Novi Gorici je postala aprila 2004 soustanoviteljica Mednarodnega univerzitetnega inštituta za evropske študije. Inštitut deluje v obliki mednarodnega univerzitetnega konzorcija, katerega soustanovitelji so: Univerza v Trstu, Univerza v Vidmu, Univerza v Celovcu, Univerza Eötvös Lorand v Budimpešti, Univerza Babes-Bolyai v Cluj-Napoca, Univerza Comenius v Bratislavi, Univerza Jagiellonian v Krakóvu, Univerza MGIMO v Moskvi, Inštitut za mednarodno sociologijo v Gorici. Glavni cilji konzorcija so: izobraževanje, mednarodno akademsko sodelovanje in oblikovanje strokovnjakov na področju evropskih ved.

Vključenost v tematske mreže in sorodne projekte:

- Control of Migration Profiles and Structural Evolution in Thin and Non-Compact Materials by Photothermal Methods (Tematska mreža - Euram Brite III - BET2-0528)
- Study Program of Environmental Sciences and Management, EC - Tempus-Phare, S_JEP-12281-97
- Development of Educational Modules for the Speciality »Environmental Chemistry« EC – Leonardo da Vinci Programme, SK/99/1/084125/PI/I.1.1.a/FPI
- ECET – European Computer Education and Training: Thematic Network 213871-CP-1-2001-BG-Erasmus-TN

Statutarni člani Univerze v Novi Gorici, ki sodelujejo pri pripravi in spremembah študijskih programov so:

- L'Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, Švica (statutarni član UNG)
- Roskilde University, Roskilde, Danska (statutarni član UNG)
- Univerza Salzburg, Salzburg, Avstrija (statutarni član UNG)
- Univerza v Torinu, Torino, Italija (statutarni član UNG)
- ELETTRA - Sincrotrone Trieste, Italija (statutarni član UNG)

Sodelovanje poteka tudi z naslednjimi izobraževalnimi in raziskovalnimi inštitucijami:

- International University for European Studies, Gorica, Italija
- Università di Udine, Videm, Italija
- Mednarodna podiplomska šola J. Stefana, Ljubljana, Slovenija
- Istituto sperimentale per la nutrizione delle piante, Gorica, Italija
- University of Trieste Department of Biochem., Biophysics and Macromolecular Chemistry, Trst, Italija
- University of East Piedmont, Alessandria, Italija
- Università IUAV di Venezia, Benetke, Italija
- European Training Center for Environment and Agroindustry CSEA Bonafus, Torino, Italija
- Harvard University, Department of Linguistics, Cambridge MA, ZDA
- University of Connecticut, Department of Linguistics, Storrs CT, ZDA
- University of Michigan, Department of Philosophy, Ann Arbor MI, ZDA
- University of Ottawa, Department of Linguistics, Ottawa, Kanada
- Michigan State University, Department of Linguistics, East Lansing MI, ZDA
- Kentucky Wesleyan College, Owensboro, Kentucky, ZDA
- Institut za nuklearne nauke, Vinča, Beograd, Jugoslavija
- University of Nevada, Las Vegas, ZDA
- Kyushu University, Fukuoka, Japonska
- The Iowa University, Iowa City, Iowa, USA
- The Paris-Sud University, Pariz, Francija
- The M. Curie-Sklodovska University, Lublin, Poljska
- Rutgers University, The State University of New Jersey, ZDA
- Laboratorio Tandar, Comisión Nacional de Energía Atómica and CONICET, Buenos Aires, Argentina
- Universidad Nacional de la Plata, Facultad de Ciencias Exactas, Departamento de Física and IFLP, La Plata, Argentina
- Instituto Balseiro, Centro Atomico Bariloche/CNEA y Universidad Nacional de Cuyo and CONICET, San Carlos de Bariloche, Rio Negro, Argentina
- Instituto de Astronomía I Física del Espacio – CONICET, Buenos Aires, Argentina
- Universidad Tecnológica Nacional (Regional Mendoza) and CONICET, Ciudad de Mendoza, Argentina
- Universidad Tecnológica Nacional (Regional San Rafael), Ciudad de San Rafael, Argentina
- Pierre Auger Southern Observatory, Malargüe, Prov. De Mendoza, Argentina
- University of Adelaide, Department of Physics and Mathematical Physics, South Australia, Australija
- National Academy for Sciences, La Paz, Bolivija

- Universidade Estadual de Campinas, Instituto de Fisica, Departamento de Raios Cosmicos e Cronologia, Campinas, SP, Brazilija
- Centro Brasileiro de Pesquisas Fisicas, Rio de Janeiro, RJ, Brazilija
- Universidade Federal Fluminense, Campus da Praia Vermelha, Niteroi, RJ, Brazilija
- Universidade Federal da Bahia, Campus da Onkina, Salvador, BA, Brazilija
- Universidade Sao Paulo, Instituto de Fisica, Departamento de Fisica Experimental, in Instituto Astronomico e Geofisico, Sao Paulo, SP, Brazilija
- Institute of Physics, Czech Academy of Sciences, Praga, Češka
- Institute of Nuclear and Particle Physics, Faculty of Mathematics and Physics, Charles University, Praga, Češka
- Laboratoire de l'Accélérateur Linéaire, Université Paris-Sud and IN2P3/CNRS, Orsay, Francija
- Laboratoire de Physique Corpusculaire et Cosmologie, Collège de France and IN2P3/CNRS and Université Paris 7, Paris, Francija
- Institut de Physique Nucléaire, Université Paris-Sud and IN2P3/CNRS, Orsay, Francija
- Laboratoire de Physique Nucléaire et de Hautes Energies, Université Paris 6 & 7 and IN2P3/CNRS, Paris, Francija
- Laboratoire d'Astrophysique de l'Observatoire de Besançon, Université de Franche-Comté and INSU/CNRS, Besançon, Francija
- Forschungszentrum Karlsruhe GmbH, Institut für Prozessdatenverarbeitung und Elektronik (FZK-IPE), Karlsruhe, Nemčija
- Forschungszentrum Karlsruhe GmbH, Institut für Kernphysik (FZK-IK), Karlsruhe, Nemčija
- Universität Karlsruhe (TH), Institut für Experimentelle Kernphysik (IEKP), Karlsruhe, Nemčija
- Dipartimento di Fisica dell'Università and INFN, Catania, Italija
- Dipartimento di Fisica and INFN, L'Aquila, Italija
- INFN, Laboratori Nazionali del Gran Sasso, Italija
- Dipartimento di Fisica and INFN, Italija
- Dipartimento di Fisica and INFN, Via Cintia 2, 80123 Napoli, Italija
- Università di Pavia, Università di Bergamo and INFN Pavia, Pavia, Italija
- Università di Roma II "Tor Vergata" and INFN Roma II, Roma, Italija
- Dipartimento di Fisica Sperimentale and INFN Torino, Torino, Italija
- Istituto di Fisica dello Spazio Interplanetario, sezione di Torino and Dipartimento di Fisica Generale dell'Università and INFN Torino, Torino, Italija
- Benemérita Universidad Autónoma de Puebla (BUAP), Puebla, Puebla, Mehika
- Centro de Investigacion y de Estudios Avanzados del IPN (CINVESTAV), Physics Dept., Mexico D.F., Mehika
- Universidad Michoacana de San Nicolas de Hidalgo (UMSNH), Apdo. Morelia, Michoacan, Mehika
- Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM), Apdo. Mexico D.F., Mehika
- Institute of Nuclear Physics, Krakow, Poljska
- University of Lodz, Division of Experimental Physics, Lodz, Poljska
- Departamento de Fisica de Particulas, Universidad de Santiago de Compostela, Španija
- University of Leeds, Department of Physics and Astrophysics, Leeds, UK
- University of California, Los Angeles (UCLA), Department of Physics and Astronomy, Los Angeles, ZDA

- Colorado State University, Department of Physics, Fort Collins, ZDA
- University of Colorado, Physics Department, Boulder, ZDA
- Fermilab, MS105, POB 500, Batavia, IL 60510-0500, ZDA
- Louisiana State University, Department of Physics and Astronomy, Baton Rouge, LA 70803-4001, ZDA
- Michigan Technological University, Department of Physics, 1400 Townsend, Houghton, MI 49931-1295, ZDA
- University of New Mexico, Physics Department, Albuquerque, NM 87131, ZDA
- Pennsylvania State University, Dept. of Physics, 104 Davey Laboratory, University Park, PA 16802, ZDA
- Northeastern University, Department of Physics, 110 Forsyth Street, Boston, MA 02115-5096, ZDA
- University of Chicago, Enrico Fermi Institute, 5640 S. Ellis, Chicago, IL 60637, ZDA
- University of Utah 115 S. 1400 East #201, Salt Lake City, UT 84112-0830, ZDA
- University of Nebraska, Dept. of Physics and Astronomy. 116 Brace Lab, Lincoln, NE 68588-0111, ZDA
- Case Western Reserve University, Dept. of Physics, Cleveland, OH 44106, ZDA
- University of Minnesota, School of Physics and Astronomy, 116 Church St. SE, Minneapolis, MN 55455, ZDA
- Department of Physics, Southern University, Baton Rouge, LA 70801, ZDA
- Institute of Nuclear Science and Technology (INST), 5T-160 Hoang Quoc Viet Street, Nghia Do, Cau Giay, Hanoi, Vietnam

4.4.3. Sodelovanje v programih mobilnosti za študente

Izmenljivost in mobilnost študentov Univerze v Novi Gorici in njihovo vključevanje v Evropski visokošolski prostor omogoča tudi certifikat Erasmus university charter 2003 – 2007 (št.: 217545-IC-1-2002-1-SI-ERASMUS-EUC-1), ki ga je Univerza v Novi Gorici pridobila v letu 2003. Na univerzitetnem študijskem programu Okolje so uspešno stekle mednarodne izmenjave študentov z univerzami na Danskem v okviru programa Erasmus. Dve študentki Univerze v Novi Gorici sta opravili en semester na Univerzi Roskilde, danski študentje z University of Southern Denmark pa so se vključevali v skupinski raziskovalni projekt, ki je organiziran v tretjem letniku na našem študiju. Študentke študijskega programa Interkulturni študiji - Primerjalni študij idej in kultur so del študijskih obveznosti opravile na tujih univerzah. Študentka Maša Mikola je od januarja 2006 do januarja 2007 gostovala na University of Melbourne, Avstralija, kjer je opravila dva podiplomska izpita in raziskave za njeno doktorsko delo. S prispevki je sodelovala na konferencah v Canberri (julij 2006) in Sydneyu (september 2006). Študentka Maja Brezovar je bila vključena na McGill University, Motreal, Kanada od februarja do aprila 2006. Med enoletnim terenskim delom na jugu Albanije je bila mag. Nataša Gregorič Bon vključena v Tehnično univerzo Ismael Qemali v Vlari.

V teku je iskanje novih partnerskih institucij ter možnosti za mednarodno izmenjavo študentov in visokošolskih učiteljev. V pripravi je sporazum z univerzo v Trstu in Torinu, podpisan pa je že tudi sporazum o študentski izmenjavi in sodelovanju z Univerzo Abertay Dundee (UAD) s Škotske, ki omogoča tudi pridobitev diplom obeh institucij (joint degree).

4.4.4. Sodelovanje v programih mobilnosti za učitelje in sodelavce

Učitelji in sodelavci Univerze v Novi Gorici sodelujejo v naslednjih programih, ki podpirajo mobilnost:

- 6. EU okvirni program,
- bilateralni programi med Slovenijo in drugimi državami,
- Socrates / Erasmus program,
- mednarodni projekti med institucijami za posamezna področja.

4.4.5. Vpis tujih študentov na visokošolski zavod

Na Univerzi v Novi Gorici poteka pet mednarodnih podiplomskih študijskih programov: Znanosti o okolju, Karakterizacija materialov, Interkulturni študiji - Primerjalni študij idej in kultur, Krasoslovje in Ekonomika in tehnike konservatorstva arhitekturne in krajinske dediščine.

Študijsko leto	Število tujih študentov na zavodu	
	dodiplomski	podiplomski
2001/2002	2	1
2002/2003	5	1
2003/2004	2	1
2004/2005	1	8
2005/2006	0	23
2006/2007	6	25

4.5. Predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti (v skladu z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po KT)

4.5.a. Število in poimenska navedba učnih enot

INTERKULTURNI ŠTUDIJI – PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR						
	ANTROPOLOŠKI MODUL	ZGODOVINSKI MODUL	FILOZOFSKI MODUL	JEZIKOSLOVNI MODUL	ARHEOLOŠKI MODUL	MODUL SLOVENSKE ŠTUDIJE
PRVI LETNIK = 60 KT	PRVI LETNIK					
	Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju 6 KT					
	Raziskovalni seminar 26 KT					
	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT
	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT
	Samostojno raziskovalno delo pod vodstvom mentorja 16 KT					
DRUGI LETNIK = 60 KT	DRUGI LETNIK					
	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT
	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT	Izbirni predmet 6 KT
	Raziskovalni seminar 4 KT					
	Samostojno raziskovalno delo pod vodstvom mentorja 44 KT					
TRETJI LETNIK = 60 KT	TRETJI LETNIK					
	Samostojno raziskovalno delo pod vodstvom mentorja 30 KT					
	Doktorska disertacija 30 KT					

Študent oz. študentka programa tretje stopnje Primerjalni študij idej in kultur posluša v času študija en obvezni predmet (v prvem semestru 1. letnika) in štiri izbirne predmete (dva v prvem in dva v drugem letniku). Obvezni predmet *Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju* seznanja študente s postopki in metodami znanstvenoraziskovalnega dela; izbirne predmete, ki naj bi bili navezani na tematiko doktorske disertacije, izbere študent v dogovoru z mentorjem.

Študent oz. študentka vpiše v prvem letniku predmete v obsegu 18 KT, od tega je 6 kreditnih točk iz obveznega predmeta, 12 kreditnih točk pa štejejo izbrani izbirni predmeti, ki jih potrdi mentor. Študent lahko opravi te obveznosti na tujih institucijah.

Obvezna sestavina programa je tudi raziskovalni seminar. V okviru tega seminarja študent v dogovoru z mentorjem pripravi obsežno seminarsko nalogo iz področja svoje doktorske teme, ki zajema pregled literature in predstavitev stanja raziskav v svetu za dano problematiko. Predstavitev in zagovor seminarske naloge mora študent opraviti v prvem letniku. Z uspešno predstavljeno seminarsko nalogo in najmanj 75%-no aktivno udeležbo na raziskovalnem seminarju pridobi študent 26 KT. Štiri KT pridobi v drugem letniku za najmanj 75%-no aktivno udeležbo na raziskovalnem seminarju.

Samostojno raziskovalno delo je v 1. letniku ovrednoteno s 16 KT, v 2. letniku pa s 44 KT. S samostojnim raziskovalnim delom pridobi študent tudi znanje, potrebno za sestavo doktorske disertacije. V tretjem letniku se študent v celoti posveti raziskovalnemu delu, ki ima kot rezultat uspešno zagovarjano doktorsko disertacijo, ki je dodatno ovrednotena še s 30 KT.

Podrobne vsebine vseh predmetov iz te točke so podane v točki 4.5.g.

Obvezni predmet	Predavanja (št. ur)	Seminar (št. ur)	Vaje (št. ur)	Kontaktne (skupaj)	ure	Obremenitev študenta (ure)	KT	Nosilec
Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju	60	30			90			6izr. prof. dr. Borut Telban
Izbirni predmeti	Predavanja (št. ur)	Seminar (št. ur)	Vaje (št. ur)	Kontaktne (skupaj)	ure	Obremenitev študenta (ure)	KT	Nosilec
Antropološki modul: Kozmologije, skupnosti, dogodki								
Antropologija hrane in prehranjevanja	60	30			90	180	6	dr. Liza Debevec
Antropologija in nevroznanost: integriran pristop k človekovim univerzalizmom, kulturnim razlikam in evoluciji človekovega uma	60	30			90	180	6	prof. dr. Allan Young
Antropologija rodnosti	60	30			90	180	6	izr. prof. dr. Duška Knežević-Hočevar doc. dr. Majda Černič Istenič
Kozmologija mezoameriških ljudstev	60	30			90	180	6	doc. dr. Ivan Šprajc
Skupnosti, odnosi, dogodki: antropološki pristop	60	30			90	180	6	izr. prof. dr. Borut Telban
Filozofski modul: Transformacije moderne misli: filozofija, psihoanaliza, kultura								
Filozofija in psihoanaliza	60	30			90	180	6	izr. prof. Rado Riha izr. prof. Jelica Šumič- Riha
Filozofija in znanstvena revolucija	60	30			90	180	6	doc. dr. Matjaž Vesel
Psihoanaliza in družbena vez	60	30			90	180	6	doc. dr. Alenka Zupančič doc. dr. Peter Klepec Kršič
Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij	60	30			90	180	6	doc. dr. Marina Gržinič Mauhler
Modul Slovenske študije – Tradicija in sodobnost								
Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem: izbrane teme	60	30			90	180	6	doc. dr. Metoda Kokole

Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev	60	30		90	180	6	doc. dr. Maja Godina Golija
Izročilo in etika	60	30		90	180	6	doc. dr. Marjetka Golež Kaučič
Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)	60	30		90	180	6	doc. dr. Jožica Škofic
Ljudsko in umetno – folkloristični in medbesedilni vidiki	60	30		90	180	6	doc. dr. Marjetka Golež Kaučič
Medbesedilnost in kulturni spomin	60	30		90	180	6	izr. prof. dr. Marko Juvan
Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo	60	30		90	180	6	doc. dr. Marina Lukšič Hacin
Tragedija v gledališču, kulturi in družbi	60	30		90	180	6	doc. dr. Krištof Jacek Kozak
Vloga ženske v slovenski družbi in kulturi	60	30		90		6	doc. dr. Mirjam Milharčič Hladnik
Jezikoslovni modul: Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet							
Družbena zgodovina slovenskega jezika	60	30		90	180	6	dr. Andreja Eržen
Jezik in narod	60	30		90	180	6	prof. dr. Dubravko Škiljan
Jezikovne ideologije v sodobni Evropi: jezik, nacionalizem, rasizem	60	30		90	180	6	dr. Martin Reisigl
Jezikovni in kulturni stiki	60	30		90	180	6	prof. dr. Christian Voss
Metodologija proučevanja jezika kot družbene prakse	60	30		90	180	6	doc. dr. Tanja Petrović
Semiotika in teorija simbolov v preučevanju jezikov	60	30		90	180	6	doc. dr. Matejka Grgič
Modul Kulturna zgodovina							
Nacionalno ali supranacionalno: primer arabskega sveta	60	30		90	180	6	dr. Karin Kneissl
Nacionalno in (ali) multikulturno	60	30		90	180	6	prof. dr. Michael John
Nacionalno in I. svetovna vojna	60	30		90	180	6	doc. dr. Petra Svobljšek
Spomin narodov v historični perspektivi	60	30		90	180	6	prof. dr. Oto Luthar
Spomin na socializem v jugovzhodni in centralni Evropi	60	30		90	180	6	doc. dr. Tanja Petrović
Zgodovina, izkušnja, spominjanje in spomin (osebni, kolektivni, institucionalizirani)	60	30		90	180	6	prof. ddr. Igor Grdina

Arheološki modul						
<i>Tisočletja med Jadranom in Podonavjem</i>						
Arheološke analize nekeramičnih najdb latenske dobe	60	30		90	180	6izr. prof. dr. Dragan Božič
Interdisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč	60	30		90	180	6dr. Anton Velušček
Koliščarska doba na območju jugovzhodnih Alp	60	30		90	180	6dr. Anton Velušček
Kronološki sistemi poznega latena od Iberskega polotoka do spodnjega Podonavja	60	30		90	180	6izr. prof. dr. Dragan Božič
Mlajša kamena in bakrena doba severnega Jadrana	60	30		90	180	6dr. Anton Velušček
Od predmetov do zgodovine	60	30		90	180	6dr. Janka Istenič
Rimska mesta med Jadranom in Donavo	60	30		90	180	6dr. Jana Horvat
Romanizacija	60	30		90	180	6dr. Jana Horvat dr. Janka Istenič
Zakladne najdbe orodja latenske in rimske dobe	60	30		90	180	6izr. prof. dr. Dragan Božič

4.5.b. Vrsta in delež učnih enot glede na njihovo vključenost v strukturo programa

Delež učnih enot v programu:

	KT	%
Obvezni predmeti	6	3.3
Izbirni predmeti	24	13.3
Raziskovalni seminar	30	16.7
Samostojno raziskovalno delo	90	50
Doktorska disertacija	30	16.7
SKUPAJ	180	100

4.5.c. Razmerje predavanj, seminarjev in vaj ter drugih oblik študija

Struktura kontaktnih ur študijskega programa Primerjalni študij idej in kultur:

	Kontaktne ure	%
Predavanja	300	66.4
Seminarji	150	33.2
Vaje	0	0
SKUPAJ	450	100

Razmerje predavanj, seminarjev in drugih oblik študija za vsak predmet določi nosilec predmeta in sicer tako, da je:

- delež predavanj med 50 in 75 %,
- delež vaj med 0 in 50%,
- delež seminarja med 0 in 50%.

Vse kontaktne ure posameznega predmeta izvedejo nosilci predmeta in njihovi asistenti.

4.5.d. Delež praktičnega usposabljanja v programu

Praktično usposabljanje ni predvideno.

4.5.e. Vertikalna in horizontalna povezanost predmetov

Ker na programu Primerjalni študij idej in kultur želimo zagotoviti največjo možno izbirnost in prilagojenost ponujenih vsebin raziskovalnim interesom študentov, so vsi predmeti, razen enega, izbirni. Obvezni predmet je metodološki in ponuja tista znanja, ki jih bosta študent in študentka potrebovala pri individualnem raziskovalnem delu, pisanju doktorske disertacije in pri izbirnih predmetih.

Izrazito interdisciplinarna narava programa omogoča povezanost vsebin predmetov, ki sodijo k različnim modulom. Tako se problematika etike obravnava v okviru antropološkega in filozofskega modula, ter v okviru modula *Slovenske študije*. Vsebine na jezikoslovnem modulu so prek tematik, ki se navezujejo na oblikovanje ideologij, spomina in identitete, tesno povezane z vsebinami na modulu *Kulturna zgodovina*. Jezikoslovni modul se vsebinsko navezuje na problematiko posameznih predmetov v okviru modula *Slovenske študije*, saj je ta modul posvečen tistim vidikom, ki so ključnega pomena za kulturno in družbeno identiteto nekega naroda, kot tudi na problematiko predmetov na modulu *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura*, ki tudi problematizira različne družbeno pogojene diskurze. Z antropološkim modulom

študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur* si jezikoslovni modul predvsem deli antropološko utemeljene raziskovalne metode. Povezave obstajajo tudi med vsebinami posameznih predmetov na arheološkem, antropološkem in zgodovinskem modulu, še posebej ko gre za vprašanja bodisi kulturne zgodovine bodisi kulturne pred-zgodovine.

4.5.f. Kreditno ovrednotenje celotnega programa in posameznih učnih enot, letno in celotno število ur študijskih obveznosti študenta ter letno in celotno število organiziranih skupnih oz. kontaktnih ur programa

Predlagani študijski program je v skladu z zakonskimi določili ovrednoten po ECTS (European Credit Transfer System). Za vsak predmet, samostojni raziskovalni projekt in za doktorsko disertacijo je določeno ustrezno število kreditnih točk (KT), ki opredeljujejo obseg študentovega dela. Pri tem ena točka predstavlja 25 do 30 ur študentove obremenitve, vštete pa so tudi individualne obremenitve kot npr. priprave na predavanja in vaje, izdelovanje seminarskih nalog, individualni študij, projektno delo. Te obremenitve bomo vsakoletno preverjali s študentskimi anketami in v primeru neskladnosti primerno prilagodili študijske zahteve.

Študijski program v celoti je ovrednoten s 180 KT. Vsak posamezen letnik ima 60 KT.

Program Primerjalni študij idej in kultur predvideva naslednjo razporeditev kreditov: v prvem letniku 6 KT za obvezni predmet, 12 KT za izbirne predmete, 16 za Individualno raziskovalno delo ter 26 KT za raziskovalni seminar (te točke študent pridobi z uspešno predstavljeno seminarsko nalogo in najmanj 75%-no aktivno prisotnostjo na seminarju). Drugi letnik nima obveznih predmetov; 12 KT je predvidenih za izbirne predmete, 44 KT za Individualno raziskovalno delo, 4 KT za najmanj 75%-no aktivno prisotnostjo na raziskovalnem seminarju. V tretjem letniku 30 KT za individualno raziskovalno delo in 30 KT za doktorsko disertacijo.

Kreditno ovrednotenje programa omogoča našim študentom vključevanje v druge študijske programe na Univerzi v Novi Gorici in na visokošolskih zavodih v Sloveniji ali v tujini. Našim študentom in študentkam bo omogočeno, da ob predhodni odobritvi s strani Znanstvenega sveta študijskega programa, del obveznosti v obsegu do 30 KT (en semester) opravijo v okviru drugega sorodnega programa. V kolikor obstaja ustrezen sporazum med institucijama, lahko študent oz. študentka opravlja na drugi instituciji tudi individualno raziskovalno delo in/ali magistrsko nalogo (joint degree); v tem primeru lahko opravi na partnerski instituciji še en semester (30 KT), skupaj torej dva semestra (60 KT). V enakem obsegu in pod enakimi pogoji bo omogočeno študentom in študentkam drugih študijskih programov iz Slovenije ali tujine, da sodelujejo v predlaganem študijskem programu.

4.5.g. Priloženi učni načrti po posameznih učnih enotah

V točki 4.5.g. navajamo učne načrte posameznih predmetov, pri katerih so za vsak predmet navedeni naslednji podatki:

- obseg predmeta in njegova umešččenost v program (letnik in semester),
- vzgojno-izobraževalni smotri (cilji in kompetence),
- podrobnejša vsebina predmeta z razporeditvijo po tematskih sklopih in z opisom seminarjev,
- povezava z drugimi predmeti,
- učbeniki in učni pripomočki,
- študijske obveznosti študentov,
- pogoji za izvedbo predmeta.

Učni načrti so razvrščeni po abecednem vrstnem redu naslovov predmetov.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Antropologija hrane in prehranjevanja

Nosilec: dr. Liza Debevec

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Prehranjevanje predstavlja eno najbolj osnovnih in neizogibnih človeških praks, zato se morda zdi samoumevno, da se antropologija ukvarja s tematiko pridelave in priprave hrane ter s prehranjevanjem pri različnih ljudeh, družbenih skupinah in posameznikih. Toda zgodovinski pregled antropoloških tekstov kaže na to, da je antropologija hrane in prehranjevanja na pomembnosti pridobila šele v zadnjih dveh desetletjih, kljub temu, da se že od samih začetkov discipline v vsakem desetletju pojavi vsaj eno pomembno delo na to temo. Predmet bo ponudil zgodovinski pregled teoretičnih in etnografskih del na temo antropologije hrane in prehranjevanja, pri tem, da bo poudarek na socialno kulturnih aspektih prehrane, in bo nutricionistični pristop obravnavan predvsem v kontekstu predstavitve vloge antropologije prehrane v aplikativni antropologiji. Skozi predavanja bo predstavljena analiza pomena (skupnega) prehranjevanja za obstoj določene skupnosti, obravnavanje hrane kot določitelja družbene in posameznikove identitete, simbolna in ritualna vrednost hrane, prehranjevanje in predstave ter ideali o človeškem telesu. Slušateljice in slušatelji predmeta bodo skozi študij etnografskih primerov prehranjevanja v različnih družbah sveta pridobili analitične veščine za opazovanje vloge hrane in prehranjevanja v vsakdanjem življenju v sodobni družbi in za prepoznavanje s prehranjevanjem povezanih družbenih konstruktov. Poleg tega bodo študenti začeli prepoznavati kako vseprisotna je hrana v življenju neke skupnosti in kako lahko skozi razumevanje prehranjevalnih praks analiziramo tudi številna druga področja človeškega obstoja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- sposobnost razumevanja praktične, simbolne in politične vloge, ki jo hrana in prehranjevanje igrata v vsakdanjem in prazničnem življenju različnih človeških skupnosti in posameznikov;
- sposobnost razumevanja pomena recipročnosti, morale in vrednot povezanih s prehranjevanjem;
- sposobnost razmišljanja, ki omogoča videti svet, družbeno problematiko ter izkušnje drugih ljudi skozi oči teh drugih ljudi in sicer na podlagi lastne izkušnje v nekem drugem kontekstu;

- sposobnost zaznavanja in razumevanja koncepta okusa kot družbeno nadzorovanega kulturnega konstrukta;
- sposobnost razumevanja političnosti prehrabnenih praks v svetu in pri nas ter prepoznavanje in analiziranje posameznikove vloge znotraj le-teh.

VSEBINA

1. Teoretični pristopi k antropologiji hrane in prehranjevanja (10)

- Prve omembe prehrane v antropologiji: od Robertson-Smitha do Boasovih lososovih receptov
- Audrey Richards in funkcionalistični pristop
- Strukturalizem Lévi-Straussa in Mary Douglas
- Marvin Harris in kulturni materializem
- Razvojno zgodovinski pristop (Goody, Mennell, Mintz)
- Političnost prehranjevanja (Lien & Nerlich, Nestlé, Watson & Caldwell)

2. Od proizvodnje hrane do prehranjevanja (10)

- Proizvodnja in prehranjevanje človeštva skozi zgodovino
- Pridobivanje prehrane: nabiralništvo, lov, kmetijstvo, sodobna potrošniška družba
- Izbor hrane, kulturno oblikovanje in družbeno nadzorovanje okusa
- Regionalne razlike in podobnosti v prehranjevanju

3. Vsakdanja prehrana (10)

- Hrana in družina (skupno prehranjevanje-komensalnost, hierarhija v prehranjevanju)
- Hrana in širša skupnost
- Prehranjevanje zunaj doma (hrana kot vir dohodka, zaznavanje prostora skozi prehrano)
- Hrana in spomin (nostalgija družinskega prehranjevanja, okus kot mnemonično sredstvo)

4. Hrana in rituali (10)

- Praznično prehranjevanje (prazniki življenjskega cikla, koledarski prazniki)
- Hrana in religija
- Hrana kot darilo
- Prehrabneni tabuji

5. Hrana in telo, hrana in spol (10)

- Koncepti zdrave prehrane
- Telo kot recipient
- Telo, hrana in estetski koncepti
- Ženske in hrana (diete, bolezni prehranjevanja)

6. Politika proizvodnje hrane in prehranjevanja (10)

- Družinska politika prehranjevanja
- Svetovna politika prehranjevanja
- Hrana in globalizacijski procesi (družbene spremembe v prehranjevanju)
- Domestikacija in apropiacija prehrabnenih sestavin
- Prehrabnene 'panike' (bolezni norih krav, ptičja gripa, zdravju škodljiva hrana)

- »Slow food« vs. »Fast food«
- Turizem in avtentičnost

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na analizi konkretnih družbenih situacijah in dogodkov doma in v svetu povezanih s hrano in prehranjevanjem, ki jih analiziramo s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Uporaba vizualnega materiala, predvsem projekcija etnografskih in dokumentarnih filmov ter fotografij, ponudi podlago za dodatne interpretacije. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo. Na podlagi posameznih interesov se za seminarsko delo priporoči se dodatni izbor znanstvene literature.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet se ne povezuje le z drugimi predmeti na antropološkem modulu, pač pa tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizmo različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Na seznamu je le osnovna obvezna literatura, poleg katere bodo študentke in študenti prejeli še dodaten seznam tekstov, ki bodo prišli v poštev za posamezna predavanja in seminarsko delo.

- Bourdieu, Pierre. 1979. *La Distinction - critique sociale du jugement*. Paris : Editions du minuit.
- Caplan, Pat (ed.). 1997. *Food, Health and Identity*. London: Routledge.
- Counihan, Carole M. 1999. *The Anthropology of Food and Body: Gender, Meaning, and Power*. New York: Routledge.
- Counihan, Carole M. and Van Esterik, P. (eds.). 1997. *Food and Culture: A Reader*. New York: Routledge.
- Goody, Jack. 1982. *Cooking, cuisine and Class: a Study in Comparative Sociology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lentz, Carola (ed.). 1999. *Changing Food Habits: Case Studies from Africa, South America, and Europe*. Amsterdam: Harwood Acad.
- Lévi-Strauss, Claude. 1965. Le trinagle culinaire. *L'Arc* 26:19-29
- Lien, Marianne L. and Nerlich, Brigitte (eds.). 2004. *The Politics of Food*. Oxford: Berg.
- Lupton, Deborah. 1996, *Food, the Body and the Self*. London: Sage.
- Macbeth, Helen (ed.). 1997. *Food Preferences and Taste: Continuity and Change*. Providence: Berghahn.
- Macbeth, Helen and Jeremy, MacClancy (eds.). 2004. *Researching Food Habits*. Oxford: Berghahn.
- Mintz, Sidney W. 2005. *Sweetness and Power: the Place of Sugar in Modern Society*. New York: Penguin.

- Pottier, Johan. 1999. *Anthropology of Food: the Social Dynamics of Food Security*. Malden, MA: Blackwell.
- Richards, Audrey I. 1939. *Land, Labour and Diet in Northern Rhodesia: an Economic Study of the Bemba Tribe*. London: Oxford University Press.
- Sutton, David. 2001. *Remembrance of Repasts: and Anthropology of Food and Memory*. Oxford: Berg.
- Watson, James and Caldwell, Melissa (eds.). 2004. *The Cultural Politics of Food and Eating*. Oxford: Blackwell.
- Wiessner, Penny and Schiefenhoevel, Werner (eds.). 1996. *Food and the Status Quest: An Interdisciplinary Perspective*. Providence: Berghahn.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (8-12 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega dogodka povezanega s prehrano ali prehranjevanjem (iz antropološke literature, etnografskega filma, zgodovinskega ali aktualnega dogajanja v izbrani skupnosti ali družbi).
- Študent opravlja pisni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezen dogodek, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Pisni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih, pri analiziranju obvezne in dodatne literature ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Antropologija in nevroznanost: integriran pristop k človekovim univerzalizmom, kulturnim razlikam in evoluciji človekovega uma

Nosilec: prof. dr. Allan Young

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet govori o najnovejših raziskavah evolucijskih izvorov človekovega uma in možganov. Literatura na to temo je obširna in kompleksna. Pot, ki si jo predmet začrta, vodi vse do odkritja in uporabe tako imenovanih »družbenih možganov« človeka. Odkritje »družbenih možganov« je posledica dveh procesov v razvoju znanosti. Prvo od teh je povezano z dejstvom, da raziskovalci, ki do sedaj niso imeli dostopa do možganov, lahko v novejšem času uporabljajo tehnologijo funkcionalnega »nevro-upodabljanja« (»neuroimaging«). Drugi proces pa se nanaša na razvoj psihiatrije. Zgodovina uma in možganov pelje skozi vrsto mentalnih motenj. Vsaka taka motnja pa je bila po drugi strani okno v človekovo duševno stanje in je ponudila raziskovalcem svojevrstno kombinacijo karakteristik (kognitivnih, behaviorističnih, epidemioloških, itd.) in možnosti za nadaljnje raziskave. Tako je razumevanje avtizma – poleg shizofrenije – danes pomemben cilj mnogih raziskovalcev. Diagnostična klasifikacija avtizma ni obstajala do srede dvajsetega stoletja. Ko pa so ga enkrat odkrili, je šel skozi stalno metamorfozo vrste kliničnih predstav. To se nadaljuje še danes, deloma kot odgovor na spremembe tako v psihiatriji kot v širši družbi in deloma kot odgovor na eksperimentalno delo povezano z »družbenimi možgani«.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- seznanjenje z zgodovino in najnovejšimi odkritji na področju raziskav uma in možganov;
- sposobnost razumevanja nekaterih psihiatričnih bolezni s perspektiv nevroznanosti in družboslovnih ved;
- sposobnost razumevanja pomena socialne antropologije in konceptov kot so družba, empatija, recipročnost, kulturne emocije itd. pri raziskavah uma, možganov in psihiatričnih bolezni;
- vpogled v zgodovinski razvoj »družbenih možganov« pri človeku;
- sposobnost razmišljanja na nivoju prepletanja najnovejših spoznanj na področjih naravoslovja, tehničnih ved, družboslovja in humanistike.

VSEBINA

1. Misel, spomin in osebna identiteta (5)
 - Od Johna Lockeja do Théoduleja Ribota
 - Senzacionalizem in asociacionizem
 - David Hume: »teorija svežnja«
 - Amnezija in hipermnezija
2. Evolucija Jacksonovih možganov (5)
 - Izvori zavesti
 - Hipoteza somatskega označevalca
 - Avtonomni živčni sistem
 - Psihopatologija je okno v evolucijsko zgodovino možganov in zavesti
 - Od epilepsije do avtizma
3. Evolucija družbenih možganov: antropološka perspektiva (5)
 - Dvonožnost, encefalizacija in fetalizacija
 - Neraziskana uganka: slabosti in koristi po obsegu velikih možganov
4. Evolucija družbenih možganov: od sociobiologije do evolucijske psihologije/psihiatrije (5)
 - Od »živalskih modelov« do evolucijskih homologov
 - Skrivnostna antikviteta in vztrajanje mentalne bolezni
 - Umetna inteligenca, algoritmi in modularni um
 - Mozaični um
 - Druge možnosti: 'teorija-teorija', simulacija, razvojna modularnost, periferna in omejena modularnost
5. Zakaj so človekovi možgani še naprej rasli (5)
 - Adaptacija na kaj?
 - Branje misli
 - Dirka kognitivnega »oboroževanja«
6. Um postane viden v možganih (5)
 - Odkritje zrcalnih nevronov
 - Resonanca in emocionalna okužba
 - Empatija in perspektiva
 - Mentalno potovanje v času
 - Tehnologija funkcionalnega »neuro-imaging«
 - V nalogo usmerjen proces
 - Zgodba družbene inteligence
7. Zaključitev družbenih možganov: 'izvršilne funkcije' (5)
 - Načrtovanje, koordinacija, opazovanje in prilagajanje
 - Inhibicija
 - Problem okvira
 - Ali obstaja »notranje sebstvo«, ki je prikrito v krogu izvršilne funkcije
 - Nemogoči homunkulus
 - Psihopatologija je okno v družbene možgane: shizofrenija, avtizem in psevdopsihopatska motnja osebnosti

- Prevara: triumf evolucije
8. Evolucija emocij (5)
- Osnovne emocije
 - Darwin in ekspresije emocij
 - Klinične emocije
 - Kulturne emocije
9. Lepilo družbenega življenja: ali je to empatija? (5)
- Empatija in simpatija
 - Vpogled s strani avtističnega uma: teorija, ki stoji za »ekstremnimi moškimi možgani«
 - Dokazovanja
10. Lepilo družbenega življenja: ali je to družbena izmenjava? (5)
- Altruizem in evolucijska perspektiva
 - Močna recipročnost
 - Reputacija
 - Altruistično kaznovanje
 - Nevroekonomija
 - Kultura, radodarnost in cikli izmenjave
11. Lepilo družbenega življenja: temačnejši pogled na človekovo naravo (5)
- *Totem in tabu*: vrnitev na problem
 - Evolucijski pogledi na religijo
12. Lepilo družbenega življenja: ali moramo izbirati med Adamom Smithom in Sigmundom Freudom? (5)
- Adaptacija in ekološke niše
 - Konstruktivske niše
 - Plastičnost
 - Neo-Lamarckova perspektiva
 - Zaključek: antropologija in človeška narava

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Uporaba vizualnega materiala, ki pomaga osvetliti problematiko posameznih tem. Študentke in študenti sami predstavijo primere, ki so povezani z njihovo raziskovalno temo, obiskovalci seminarja le-te skupno analizirajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavajo naravoslovje, družboslovje in humanistika. Predmet se ne povezuje le z drugimi predmeti na antropološkem modulu, pač pa tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Boyer, Pascal. 2000. Functional origins of religious concepts: ontological and strategic selection in evolved minds. *Journal of the Royal Anthropological Institute* 6: 195-214.
- Byrne, Richard W. and Andrew Whitten. 1997. Machiavellian intelligence. In Andrew Whitten and Richard W. Byrne, eds., *Machiavellian Intelligence II: Extensions and Evaluations*, pp. 1-23. Cambridge: Cambridge University Press.
- de Quervain, Dominique, Urs Fischbacher, Valerie Treyer, Melanie Schellhammer, Ulrich Schnyder, Alfred Buck, and Ernst Fehr. 2004. The neural basis of altruistic punishment. *Science* 305:1254-1258.
- Gallese, Vittorio. 2003a. The manifold nature of interpersonal relations: the quest for a common mechanism. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London – B* 358:517-528.
- Hacking, Ian. 1999. *The Social Construction of What?* Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Mithen, Steven. 1996. *The prehistory of mind: The cognitive origins of art and science*. London: Thames and Hudson. Pp. 32-73.
- Premack, D. and G. Woodruff. 1978. Does the chimpanzee have a theory of mind? *Behavioral and Brain Sciences* 1:515-526.
- Preston, Stephanie D. and Franz B.M. de Waal. 2002. Empathy: its ultimate and proximate bases. *Behavioral and Brain Sciences* 25:1-27.
- Rizzolatti, Giacomo and Laila Craighero. 2004. The mirror-neuron system. *Annual Review of Neuroscience* 27:169-192.
- Sterelny, Kim. 2003. *Thought in a Hostile World: The Evolution of Human Cognition*. London: Blackwell.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo nekega problema in svoje argumente podpre z ustrežno literaturo.
- Študent opravlja pisni izpit iz celotne snovi predmeta.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Antropologija rodnosti

Nosilec: izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar in doc. dr. Majda Černič Istenič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Ker retorika demografske krize 21. stoletja s pomočjo metafor o »izumiranju razvitega sveta«, »smrti naroda«, »reproduktivni lenobi mladih« zakriva prepletanje državnih, narodnih, rasnih, etničnih, spolnih in razrednih interesov, bodo študentke in študenti skozi predstavitev kratkega historiata preučevanja rodnosti in izsledkov, zlasti etnografskih študij, vpeljeni v kompleksno problematiko prebivalstvenega gibanja, t.j. rodnosti, smrtnosti in migracij. Slušateljice in slušatelji bodo pridobili bolj poglobljena znanja in vpoglede v presoje in pristope demografske antropologije, ki se vedno bolj uveljavlja prav s presojo teoretično-metodoloških pomanjkljivosti obsežnih empiričnih raziskav.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Obveščenost o aktualnih javno zaznanih družbeno »negativnih« posledicah nizke rodnosti v svetu;
- Znanje o zgodovini preučevanja rodnosti (zgodovinsko-družbeni kontekst preučevanja, raziskovalni motivi, uveljavljeni disciplinarni pristopi);
- Znanje o še vedno prevladujočih konceptih in razlagalnih modelih rodnostnega vedenja (zlasti teorije prvega in drugega demografskega prehoda) ter o teoretično-metodološkem prispevku kulturne in socialne antropologije k preučevanju demografskih pojavov;
- Znanje o aktualnih znanstvenih razpravah glede prednosti/pomanjkljivosti večdisciplinarnega pristopa in vsakega posebej, s posebnim poudarkom na pomenu demografske antropologije;
- Zmožnost izvajanja samostojne raziskovalne naloge v okviru programskih izhodišč demografske antropologije.

VSEBINA

1. Zabeležena dejstva prebivalstvenega gibanja 21. stoletja: od prebivalstvene eksplozije k prebivalstveni imploziji (12)

- Padec rodnostnih stopenj povsod po svetu

- Retorika demografske krize
- Posledice nizke rodnosti
- Nizka rodnost "domačinov" in priselitve "tujcev"
- Odziv politike in znanosti na družbene posledice nizke rodnosti

2. Človeška reprodukcija - zagotavljanje kontinuitete posameznika in skupnosti (12)

- Od reprodukcije vladarja k reprodukciji državljanov (biopolitika)
- Strah pred preobljudenostjo (Malthus, Darwin, J. Stuart Mill, Spencer, Fiske)
- Prvi demografski prehod (1850 do 1950) in strah pred prebivalstveno degeneracijo (evgenika, socialni darvinizem, nacionalizmi ob koncu 19. stoletja in kolonializem)
- Ideološko ozadje oblikovanja demografije kot znanstvene discipline
- Od opisa k analizi demografskega prehoda (Evropski rodnostni projekt 1963-1979)

3. Demografska antropologija ali demografija onstran števil (12)

- Drugi demografski prehod (1965; padec rodnostnih stopenj pod enostavno obnovo prebivalstva) in večkultura Evropa (priselitve v šestdesetih letih 20. stoletja)
- Predhodniki demografske antropologije
- Antropološka kritika evropocentričnih in evolucijskih predpostavk teorij demografskega prehoda
- Umestitev rodnosti: kultura, zgodovina, spol in oblast v reproduktivnem življenju posameznika (celostna demografija ali demografska antropologija)

4. Antropološki pristopi k preučevanju prebivalstvenega gibanja (12)

- Institucionalizacija antropološke demografije
- Terenske metode antropološke demografije kot prispevek (ne nadomestilo) k demografskim metodam; "opazovati nepričakovano"
- Prispevek antropoloških teorij in ne le metod
- Zgledi študij primerov

5. Etnografije (12)

- Ideologije reprodukcije in "pravilna" stališča o rojstvu in materinstvu
- Materinstvo med tradicijo in modernostjo
- Zgledi etnografij "kolonialnih in postkolonialnih" praks rodnostnega vedenja
- Zgledi etnografij "evropskih" praks rodnostnega vedenja

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet Antropologija rodnosti je povezan s predmeti, ki obravnavajo procese oblikovanja članstva kolektivnih identifikacij, migracij in smrtnosti v Sloveniji kot tudi drugod po svetu in ki prevprašujejo nekatere reificirane predstave ali koncepte, kot je na primer romantična predstava o narodu kot ne le razločno zamejeni kulturni in zgodovinski ampak predvsem trajni biološki entiteti, ki se mora brez »tujih« primesi sama producirati in reproducirati.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Študijska literatura: članki, poglavja in knjige označeni z zvezdico so prvi izbor, drugi se priporočajo za sodelovanje v razpravah.

1. Zabeležena dejstva prebivalstvenega gibanja 21. stoletja: od prebivalstvene eksplozije k prebivalstveni imploziji

Literatura:

- Douglass, Carrie B. 2005: Introduction. v: Carrie B. Douglass, ed., *Barren States: The Population 'Implosion' in Europe*: 1-9, 17-19.*
- Knežević Hočevar, Duška. 2003. Medijska govorica o nacionalni reprodukciji v postsocialistični Sloveniji. *Teorija in praksa*, 40/2: 335-356.
- Macura, Miroslav. 2002. *The Generations and Gender Programme: A Study of the Dynamics of Families and Family Relationships. Advancing knowledge for policy-making in low-fertility, ageing societies*; Chief, Population Activities Unit, United Nations Economic Commission for Europe: 2-5)*
- Green Paper. 2005. Confronting demographic change: a new solidarity between the generations (Commission of the European Communities; Brussels, 16. 3. 2005), COM, 94 final: 2-11.*
- Teitelbaum, Michael S. in Jay Winter. 1998. *A Question of Numbers. High Migration, Low Fertility, and the Politics of National Identity*, (Introduction: 3-8.)*
- Teitelbaum, Michael S. in Jay Winter. 1998. *A Question of Numbers. High Migration, Low Fertility, and the Politics of National Identity* (Germany: Immigration, refugees, and unification: 11-30.)
- UMAR. 2005. *Srednjeročna in dolgoročna projekcija demografskega razvoja Slovenije in njegovih socialno-ekonomskih komponent*, Delovni zvezek št. 10: 7-8.*
- Alonso William in Paul Starr, eds. 1987. *The Politics of Numbers*. New York: Russell Sage Foundation: 1-3.*
- Kertzer D. in D. Arel. 2002. Censuses, identity formation, and the struggle for political power. v: Kertzer D. in D. Arel, eds., *Census and Identity*: 1-23.

2. Človeška reprodukcija - zagotavljanje kontinuitete posameznika in skupnosti

Literatura:

- Gal Susan in Gail Kligman. 2000. *The Politics of Gender After Socialism. A Comparative – Historical Essay*, Princeton, New Jersey: princeton Univ. Press. (Reproduction as Politics:15-21.)*
- Quine, Maria Sophia. 1996. *Population Politics in Twentieth-Century Europe: Fascist dictatorships and liberal democracies*. Routledge: London, New York. (Introduction: Fears of 'over-population' and 'depopulation' in the nineteenth century: 1-16.)*
- Hodgson, Dennis. 1991. »The ideological Origins of the Population Association of America«. *Population and Development Review*. Zv. 17(1): 1-34.*
- Greenhalgh, Susan. 1995. Anthropology theorizes reproduction: Integrating practice, political economic, and feminist perspectives. v: Greenhalgh, Susan, eds., *Situating Fertility. Anthropology and demographic inquiry*: 5-12.*

3. Demografska antropologija ali demografija onstran števil

Literatura:

- Van De Kaa, J. Dirk. 1987. Europe's Second Demographic Transition. *Population Bulletin*, 42/1: 3-44.*
- Kertzer David I. in Tom Fricke. 1997. Toward an Anthropological Demography. v: Kertzer David I. in Tom Fricke, eds., *Anthropological Demography. Toward a New Synthesis*: 1-10.*

- Greenhalgh, Susan. 1995. Anthropology theorizes reproduction: Integrating practice, political economic, and feminist perspectives. v: Greenhalgh, Susan, ed., *Situating Fertility. Anthropology and demographic inquiry*: 12-27.*

4. Antropološki pristopi k preučevanju prebivalstvenega gibanja

Literatura:

- Basu, Alaka Malwade in Peter Aaby. 1998. Introduction: Approaches to Anthropological Demography. v: Alaka Malwade Basu in Peter Aaby, eds., *The Methods and Uses of Anthropological Demography*: 1-21.*
- Kertzer David I. in Tom Fricke. 1997. Toward an Anthropological Demography. v: Kertzer David I. in Tom Fricke, eds., *Anthropological Demography. Toward a New Synthesis*: 15-20.*
- Scheper - Hughes, Nancy. 1997. Demography without Numbers. v: David I. Kertzer in Tom Fricke, eds., *Anthropological Demography. Toward a New Synthesis*: 201-222.*
- Aaby, Peter. 1998. Are Men Weaker or Do their Sisters Talk Too Much? Sex Differences in Childhood Mortality and the Construction of 'Biological' Differences. v: Alaka Malwade Basu in Peter Aaby, eds., *The Methods and Uses of Anthropological Demography*: 39-56.*

5. Etnografije

Literatura:

- Ram K. in M. Jolly. 1998. *Maternities and modernities. Colonial and postcolonial experiences in Asia and the Pacific* (Introduction: 1-25.)*
- Gabriel, Cynthia. 2005. 'Our Nation is Dying': Interpreting Patterns of Childbearing in Post-Soviet Russia. v: Carrie B. Douglass, ed., *Barren States: The Population 'Implosion' in Europe*: 73-93.*
- Douglass, Carrie B. 2005. 'We're Fine at Home': Young People, Family and Low Fertility in Spain. v: Carrie B. Douglass, ed., *Barren States: The Population 'Implosion' in Europe*: 183-207.*

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Nujna je udeležba na predavanjih in seminarjih, izdelava seminarske naloge in ustni izpit.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: Predavatelj

Materialni pogoji: Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Arheološke analize nekeramičnih najdb železne dobe

Nosilec: izr. prof. dr. Dragan Božič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Nekeramične najdbe predstavljajo zelo pomemben del drobnih najdb na železnodobnih najdiščih, pa naj gre za naselja, kulturna mesta, grobišča, zakladne najdbe ali vodna najdišča. Njihovo poznavanje in raziskovanje je ključno za časovno in kulturno opredelitev najdišča, za ugotavljanje gospodarskih in obrtnih dejavnosti, poselitvenih sprememb, noše in vojaške tehnike, trgovinskih tokov, pogrebnih običajev, kulturnih praks itd. Nekeamične najdbe obsegajo predmete iz neplemenitih in plemenitih kovin oziroma zlitin, stekla, jantarja, kosti, lesa idr. Glede na namembnost jih lahko razvrstimo v številne skupine. Posebno zvrst predstavljajo uvoženi predmeti sredozemskega izvora.

Cilj predmeta je po eni strani temeljita seznanitev z vrstami nekeramičnih najdb in metodami njihovega raziskovanja, po drugi strani pa kot nadgradnja tega uporaba njihove izpovednosti pri rekonstrukciji zgodovinskega dogajanja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Osnovna pridobljena kompetenca je samostojno raziskovalno delo na področju nekeramičnih najdb železne dobe. Gre za sposobnost kritičnega presojanja virov, kritičnega branja literature in prepoznavanja problemov. Študent bo sposoben izpeljati celotni raziskovalni postopek od zbiranja virov, izdelave podatkovne zbirke in uporabe ustreznih analitičnih metod do končne publikacije. Poseben poudarek bo na pripravi nadregionalnih sintez in na ustvarjalnem sodelovanju v ustni in pisni znanstveni razpravi.

VSEBINA

1. Metode raziskovanja nekeramičnih arheoloških najdb (10 ur)
 - Arheološki viri, tipologija, kronologija, razprostranjenost, namembnost
2. Kovinske najdbe (30 ur)
 - Orožje
 - Deli noše
 - Orodje
 - Pribor
 - Konjska oprema
 - Vozovi

- Posode
3. Nekovinske in uvožene najdbe (10 ur)
- Steklene in jantarne najdbe
 - Koščene najdbe
 - Lesene najdbe
 - Uvožene najdbe
4. Izpovednost nekeramičnih najdb pri rekonstrukciji zgodovinskega dogajanja (10 ur)

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in z analizo izbranih primerov navajajo študente h kritičnemu odnosu do arheološkega in literarnega vira ter jih seznanjajo z ustreznimi raziskovalnimi metodami. Člani seminarja predstavijo svojo raziskovalno temo in svoja besedila, ki jih učitelj in drugi člani seminarja skupno kritično analizirajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo železno dobo, in s predmetom Romanizacija.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Halštatska doba

- Egg, M. 1986. *Italische Helme. Studien zu den ältereisenzeitlichen Helmen Italiens und der Alpen*. Mainz.
- Egg, M. 1996. *Das hallstattzeitliche Fürstengrab von Strettweg bei Judenburg in der Obersteiermark*. Mainz.
- Gabrovec, S. 1987. Jugoistočnoalpska regija sa zapadnom Panonijom. Dolenjska grupa, Svetolucijska grupa, Notranjska grupa in Ljubljanska grupa. V: *Praistorija jugoslavenskih zemalja 5, Železno doba*, Sarajevo: 29-181.
- Gabrovec, S. 1999. 50 Jahre Archäologie der älteren Eisenzeit in Slowenien. *Arheološki vestnik* 50: 145-188.
- *Glasperlen der vorrömischen Eisenzeit* 1, 1983 - 4, 1995. Mainz, Espelkamp.
- Guštin, M. 1979. *Notranjska. K začetkom železne dobe na severnem Jadranu*. Ljubljana.
- Guštin, M. in A. Preložnik 2005. Sajevece. *Arheološki vestnik* 56: 113-168.
- *Hochdorf* 1, 1985 - 6, 2006. Stuttgart.
- Lucke, W. in O.-H. Frey 1962. *Die Situla in Providence (Rhode Island). Ein Beitrag zur Situlenkunst des Osthallstattkreises*. Berlin.
- Marzatico, F. in P. Gleirscher ur. 2004. *Guerrieri, principi ed eroi fra il Danubio e il Po dalla Preistoria all'Alto Medioevo*. Trento.
- Ogrin, M. 1998. Trortasta fibula v Sloveniji. *Arheološki vestnik* 49: 101-132.
- Parzinger, H. 1988. *Chronologie der Späthallstatt- und Frühlatène-Zeit. Studien zu Fundgruppen zwischen Mosel und Save*. Weinheim.
- Pettarin, S. 2006. *Le necropoli di San Pietro al Natisone e Dernazzacco*. Roma.
- *Prähistorische Bronzefunde*, Abt. I-XX. München, Stuttgart.

- Svovljšak, D. in A. Pogačnik 2001-2002. *Tolmin, prazgodovinsko grobišče 1-2*. Ljubljana.
- Tecco Hvala, S., J. Dular in E. Kocuvan 2004. *Železnodobne gomile na Magdalenski gori*. Ljubljana.
- Teržan, B. 1976. Certoška fibula. *Arheološki vestnik* 27: 317-536.
- Teržan, B. 1990. *Starejša železna doba na Slovenskem Štajerskem*. Ljubljana.
- Tomedi, G. 2004. *Das hallstattzeitliche Gräberfeld von Frög*. Budapest.
- Trachsel, M. 2004. *Untersuchungen zur relativen und absoluten Chronologie der Hallstattzeit*. Bonn.

Latenska doba

- Božič, D. 1999. Die Erforschung der Latènezeit in Slowenien seit Jahr 1964. *Arheološki vestnik* 50: 189-213.
- Božič, D. in M. Feugère 2004. Les instruments de l'écriture. *Gallia* 61: 21-41.
- Brunaux, J.-L. in A. Rapin 1988. *Gournay 2, Boucliers et lances. Dépôts et trophées*. Paris.
- Déchelette, J. 1927. *Manuel d'archéologie préhistorique, celtique et gallo-romaine 4, Second âge du fer ou époque de La Tène*. Paris.
- Demetz, S. 1999. *Fibeln der Spätlatène- und frühen römischen Kaiserzeit in den Alpenländern*. Rahden/Westf.
- Ender, D. van 1991. *Die Bronzefunde aus dem Oppidum von Manching*. Stuttgart.
- Feugère, M. 1994. *Les casques antiques*. Paris.
- Feugère, M. in C. Rolley ur. 1991. *La vaisselle tardo-républicaine en bronze*. Dijon.
- Gebhard, R. 1989. *Der Glasschmuck aus dem Oppidum von Manching*. Stuttgart.
- Gebhard, R. 1991. *Die Fibeln aus dem Oppidum von Manching*. Stuttgart.
- Gostenčnik, K. 2005. *Die Beinfunde vom Magdalensberg*. Klagenfurt.
- Guštin, M. 1991. *Posočje. Posočje in der jüngeren Eisenzeit*. Ljubljana.
- Jacobi, G. 1974. *Werkzeug und Gerät aus dem Oppidum von Manching*. Wiesbaden.
- Lejars, Th. 1994. *Gournay 3, Les fourreaux d'épée*. Paris.
- Schönfelder, M. 2002. *Das spätkeltische Wagengrab von Boé (Dép. Lot-et-Garonne)*. Mainz.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja problematike, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature, ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Družbena zgodovina slovenskega jezika

Nosilec: dr. Andreja Eržen

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet, izvajan v okviru modula *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*, obravnava temeljna poglavja družbene zgodovine slovenskega jezika. V okviru predmeta se bodo študenti seznanili z zgodovinsko pomembnimi procesi dolgega trajanja (fevdalizem, kapitalizem), posameznimi krajšimi obdobji (pokristjanjevanje, reformacija, protireformacija in katoliška prenova, oblikovanje avstrijske monarhije, razsvetljenstvo, romantika, vzpon nacionalizma in liberalizma, uvedba parlamentarizma in na koncu koncev tudi nastajanje moderne demokracije) ter prelomnimi dogodki (nastanek Napoleonove Ilirije, pomlad narodov 1848, taborsko gibanje), ki so močno vplivali na razvoj jezika in njegove povezanosti z narodom ter razvojem nacionalne zavesti.

Sociolingvistično-zgodovinski razvoj slovenskega jezika od prvih zapisov (Brižinski spomeniki 9./10. stoletje) do Kopitarja oz. izida njegove slovnice (*Grammatik der slawischen Sprache in Krain, Kärnten und Steyermark*, 1808) je poln zapletenih vprašanj (med drugim pojmovanja jezik – narečje – knjižni jezik); jezikovna gibanja je potrebno razumeti v okviru sociolingvističnih dejavnikov, ki so nastopili v določenem obdobju.

Material, ki nam pomaga pri razreševanju omenjenih vprašanj je sestavljen iz nabožnega knjižnega repertoarja (prevodi Svetega pisma, nedeljski evangeliji, katekizmi, pesmarice, pridige), uradovanih in tudi poljudno-strokovnih besedil.

Posebna pozornost bo namenjena metodologiji dela z omenjenim materialom, načinom zbiranja jezikovnih virov ter kritičnemu odnosu do literature.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Sposobnost razumevanja osnovnih družbeno-zgodovinskih procesov, ki so vplivali na razvoj slovenskega jezika.
- Poznavanje razvoja slovenskih slovnice in slovarjev, osnovnih elementov jezikovne politike.
- Obvladovanje osnovne raziskovalne metode zgodovinske sociolingvistike.
- Zmožnost uporabe pridobljenih jezikoslovnih znanj pri etnoloških, zgodovinskih raziskavah.

VSEBINA

1. Uvod v družbeno zgodovino slovenskega jezika (7)
 - Zgodovina sociolingvistične misli
 - Osnovna področja in znanstvene tradicije
 - Definicija temeljnih pojmov (jezik, narečje, dialekt; sociolingvistika, zgodovinsko jezikoslovje)
2. Jezik in narod (8)
 - Razvoj teorij o povezanosti jezika in naroda (Johann Gottfried Herder, Ernest Renan,): nemški/etnični, francoski/družbeni model
 - Opredelitev pojmov: narod, nacija, etnija, ljudstvo
 - Identifikacija jezik – narod – država (pokrivanje jezikovnih in političnih meja v realnosti; enojezične, večjezične države)
3. Evropski jezikoslovni kontekst (7)
 - Začetki razmišljanj o jeziku
 - Vloga latinščine
 - Rast ljudskih jezikov; pojav literature v ljudskih jezikih
 - Jeziki v Evropi – simboli narodov
4. Zgodovina socio-lingvističnega razvoja slovenskega jezika (11)
 - Ključna poglavja iz družbene zgodovine slovenskega jezika
 - Temeljni procesi dolgega trajanja (fevdalizem, kapitalizem)
 - Vplivna krajša odboja (pokristjanjevanje, reformacija, protireformacija in katoliška prenova, oblikovanje avstrijske monarhije, razsvetljenstvo, romantika, vzpon nacionalizma in liberalizma, uvedba parlamentarizma in na koncu koncev tudi nastajanje moderne demokracije)
 - Prelomni dogodki (nastanek Napoleonove Ilirije, pomlad narodov 1848, taborsko gibanje)
5. Orodja jezikovne politike (10)
 - Uvod v teorijo slovnice (grški, latinski modeli, logične, splošne, zgodovinske slovnice, strukturalizem in de Saussure, praška šola, generativna slovnica Chomskega)
 - Temeljni sociolingvistični pregled razvoja slovenskih slovnice in slovarjev (od Adama Bohoriča do Antona Janežiča)
 - Vloga slovnice in slovarjev v razvoju jezika
 - Slovnica in slovar kot orodje jezikovne politike
6. Poimenovanja slovenskega jezika in naroda (10)
 - Nevarnosti poimenovanj (teoretske osnove, predstavitev razvoja poimenovanj, primerjava z drugimi narodi)
 - Različna poimenovanja enega jezika in naroda: *Slovani, Iliri, Veneti, Kranjci, Korošci, Štajerci, Bežjaki*
 - Imena jezikov kot rezultat konfliktov med različnimi silami: političnimi, ekonomskimi, kulturnimi
7. Afirmacija slovenskega jezika (7)
 - Od gramatikalizacije k politizaciji jezika
 - Sinteza družbeno pogojenega razvoja slovenskega jezika

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je predvsem na delu z viri, ki so povezani z obravnavanimi zgodovinskimi obdobji. Delo bo predstavljalo analizo besedil, njihovo umestitev v širši zgodovinski, družbeni, jezikoslovni kontekst in opredelitev pomena za razvoj slovenskega jezika. Delo študent/ka izvede individualno, sledi predstavitev problematike raziskave in skupna analiza.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet obravnava problematiko, ki je izredno aktualna; na podlagi tega je povezan s predmeti, ki se izvajajo v okviru jezikoslovnega modula kot tudi s predmeti drugih modulov, ki se izvajajo na programu *Primerjalni študij idej in kultur*, predvsem tistimi, ki obravnavajo zgodovinske in družbene dogodke, skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Anderson, B. 1983. *Imagined Communities. Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London-New York: Verso.
- Baggioni, D. 1997. *Languages et nations es Europe*. Paris : Payot.
- Bugarski, R. 1984. *Jezik i lingvistika*. Beograd: Nolit (druga izdaja).
- Fishman, J.A. 1968. *Readings in The Sociology of Language*. The Hague, Paris: Mouton.
- Foucault, M. 1966. *Les mots et les choses. Une archéologie des sciences humaines*. Éditions Gallimard.
- Grafenauer, I. 1920. *Kratka zgodovina slovenskega jezika*. Ljubljana.
- Grdina, I. 1996. *Konstituiranje slovenske narodne identitete in slovenska književnost (v trikotniku Avstrija – Jugoslavija – Slovenija, in Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas*. Ljubljana: Oddelek z zgodovino Filozofske fakultete: 90-111.
- Grdina, I. 1997. *Starejša slovenska nabožna književnost*. Ljubljana: DZS.
- Herrity, P. 2003. *Konstituiranje slovenskega knjižnega jezika: vloga zgodovine in lingvistike*, in: Slovenski knjižni jezik – aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje, Mednarodni simpozij Obdobja 20. Ljubljana: 531-541.
- Jacobson, R. 1972. *The Beginning of National self-determination in Europe*, in : Joshua A. Fishman: *Readings in the Sociology of Language*. The Hague – Paris: Mouton: 585-597.
- Kmecl, M. 1991. *Obdobje slovenskega narodnega preporoda*, Mednarodni simpozij v Ljubljani od 28. do 30. junija 1989. Ljubljana: Univerza v Ljubljani.
- Kos, J. 2001. *Primerjalna zgodovina slovenske literature*. Ljubljana: Založba Mladinska knjiga.
- Lencek, R. L. 1982. *The Structure and History of the Slovene Language Question*. Ohio, Slavica Publishers.

- Melik, V. 1997. *Problemi v razvoju slovenske narodne identitete (do 1941)*, in Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana: Oddelek z zgodovino Filozofske fakultete: 41-53.
- Orožen, M. 1996. *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika* (od brižinskih spomenikov do Kopitarja). Ljubljana: Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Orožen, M. 2003. *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Zora 26.
- Rigler, J. 1968. *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.
- Sériot, P. 1996. *Language et nation en Europe centrale et orientale du XVIIIème siècle à nos jours*. Lausanne: Cahiers de l'ILSL 8.
- Stankiewicz, E. 1984. *Grammars and Dictionaries of the Slavic Languages from the Middle Ages up to 1850. An Annotated Bibliography*. Berlin: New-York, Amsterdam.
- Škiljan, D. 1987. *Pogled u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga.
- D. Škiljan, D. 1988. *Jezična politika*. Zagreb: Biblioteka Naprijed.
- Vodopivec, P. 2001. *Slovenci v 19. stoletju: Miti in stvarnost*, in Temeljne prelomnice preteklih tisočletij. Ljubljana : Zveza zgodovinskih društev Slovenije: 71-85.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih ter seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študent/ka poda analizo (argumente podpre z ustrežno literaturo) jezikoslovnega dela (seznam v začetku semestra objavi izvajalec predmeta).
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študent/ka pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Filozofija in psihoanaliza

Nosilca: izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha
izr. prof. dr. Rado Riha

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Nastanek psihoanalize je pomenil revolucijo v mišljenju, etiki, odnosu do religije, politike, znanosti. Predmet bo pokazal, da je pomenilo srečanje s Freudovo in nato Lacanovo psihoanalizo za večino sodobnih tokov v filozofiji priložnost za lastno prenovo in kritični premislek lastne zgodovine. V okviru tega predmeta bomo pokazali, da je bilo za filozofijo srečanje s psihoanalizo produktivno tudi zato, ker jo je prisililo, da najde svoje mesto in svoj predmet v razmerju do drugih, njej tujih in zunanjih miselnih praks. V predavanjih bomo analizirali, kako se je sodobna filozofija od frankfurtske šole naprej, zlasti pa sodobne francoske filozofije soočala z nalogo, da na novo premisli problematiko subjekta, mišljenja ali norme človeškega v luči Freudovega odkritja nezavednega. Slušateljice in slušatelji predmeta se bodo seznanili s tem, kako se je filozofija morala soočiti s problemom ponovnega premisleka lastnih temeljnih konceptov: resnice, subjekta, biti, govornice itn., ki si jih je psihoanaliza sposodila od filozofije, a hkrati že temeljito predelala. Predavanja bodo pokazala, kako je psihoanaliza s svojimi koncepti ali predelavami filozofskih konceptov filozofiji omogočila, da na novo premisli pojem univerzalnega v znanosti, etiki in politiki. Slušatelji in slušateljice bodo lahko na podlagi teh predavanj sami analizirali probleme, ki jih porajajo sodobna depolitizacija in spremljajoča jo krepitev politične moči religioznih gibanj. Slušatelji in slušateljice bodo lahko v sodobnih pojavih kulturnega in komunitarnega izključevanja videli pričevanje o izgubi pomena skupnega ter na podlagi psihoanalitičnega pojma identifikacije analizirali različne identitetne politike izključevanja, odklonilnega odnosa do tujca in drugačnega. Spremljanje predavanj v okviru tega predmeta bo omogočilo tudi razumevanje vedno bolj prisotnega sklicevanja na etiko kot poslednjega razsodnika, naj gre za medčloveške konflikte, varovanje okolja, človekovih pravic ali pa za razsojanje o napredku znanosti.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- poznavanje osnovnih usmeritev in razhajanj tako v sodobni filozofiji kot psihoanalitični teoriji v luči različnih obravnav problemov biti, subjekta in subjektivacije, resnice, dogodka, zla, spolne razlike
- razumevanje pomena srečanja filozofije s psihoanalizo v luči ideologije o koncu filozofije in sposobnost razumeti različne drže filozofije do psihoanalize: sposoje konceptov, zadržanost, odklanjanje, tekmovanje

- kritična refleksija o nekaterih temeljnih teoretskih, etičnih in političnih dilemah našega časa v luči soočenja filozofije s psihoanalizo
- zmožnost raziskovalnega dela v filozofiji in humanističnih vedah, oblikovanje refleksije o temeljnih dilemah našega časa: političnih, etičnih, znanstvenih...
- zmožnost povezovanja pridobljenih vednosti za izdelavo samostojnih teoretskih prispevkov, povezanih s temami srečanja med filozofijo in psihoanalizo
- sposobnost razvijati lastno kritično refleksijo na podlagi pridobljene vednosti

VSEBINA

1. Ontologija in psihoanaliza (12)

- bit, relnost, realno
- bit, manko, simbolno
- realno, dozdevek
- bit in želja

2. Subjektivacija v psihoanalizi in filozofiji (12)

- subjekt in Drugi
- subjekt in dogodek
- subjekt in resnica
- želja in volja
- subjekt in spolna razlika

3. Filozofija, psihoanaliza, znanost (12)

- vednost in resnica
- vprašanje demonstracije v filozofiji, znanosti, psihoanalizi
- različne teorizacije univerzalnega
- matematika v filozofiji in psihzoanalizi

4. Etika in zakon (12)

- Kantov moralni zakon in etika želje
- zakon in transgresija
- psihoanalitična subverzija filozofske etike
- etika in neskončno
- etika med željo in gonom

5. Mutacije sodobne etike (12)

- vrnitev h Kantu
- etika univerzalnega, etika partikularnega
- mesto telesa v etiki
- končnost, neskončno

SEMINARJI

Seminarji, ki potekajo vzporedno s predavanji, so namenjeni podrobnejši obdelavi predlagane teme. Teme predlaga bodisi predavatelj ali pa sami študenti. Osnovni namen seminarjev je razvijanje argumentacijskih sposobnosti študentov, analitičnega prikaza teme ter uporabe relevantne literature.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za ta predmet je zaželeno poznavanje osnovnih filozofskih in psihoanalitičnih pojmov. Potrebno je vsaj osnovno poznavanje tematskih področij iz humanističnih ved in družboslovja. Predmet se smiselno povezuje in dopolnjuje z vsemi predmeti v filozofskem modulu kot tudi s predmeti iz drugih modulov, vključenih v program Primerjalni študij idej in kultur. Povezuje se tudi z nekaterimi predmeti na FF, FDV ter ISH.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Agamben, G. 2005. *Kar ostaja od Auschwitza*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Badiou, A. 2004. *Manifest za filozofijo*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Badiou, A. 2006. *Pogoji*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Deleuze, G. 1998. *Logika smisla*. Ljubljana: Krtina.
- Deleuze, G. 1968. *Différence et Répétition*. Pariz: PUF.
- Deleuze, G. in F. Guattari. 1999. *Kaj je filozofija*. Ljubljana: Študentska založba.
- Foucault, M. 1998. *Zgodovina seksualnosti*. Ljubljana: Založba ŠKUC.
- Foucault, M. 2001. *Arheologija vednosti*. Ljubljana: SH.
- Freud, S. 2001. *Nelagodje v kulturi*. Ljubljana: Gyrus.\
- Heidegger, M. *Bit in čas*. SM.
- Kant, I. 2006. *Utemeljitev metafizike nravi*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Lacan, J. 1980. *Seminar XI, Štirje temeljni koncepti psihoanalize*. CZ.
- Lacan, J. 1988. *Seminar VII, Etika psihoanalize*. CZ.
- Lyotard, J.-F. 2002. *Navzkrižje*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Lyotard, J.-F. 1974. *Economie libidinale*. Pariz: Minuit.
- Milner, J.-C. 2005. *Jasno delo*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Milner, J.-C. 2003. *Strukturalizem*. Ljubljana: Krt.
- Ranciere, J. 2005. *Nerazumevanje*. Ljubljana: Založba ZRC.

Ta seznam obvezne literature bo ustrezno dopolnjen z literaturo, nujno za spremljanje predavanj in seminarskega dela.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- aktivna prisotnost na predavanjih in seminarjih
- krajši pisni prikaz izbrane problematike iz snovi predmeta kot pogoj za pripravo seminarske naloge
- seminarska naloga (15 – 20 strani), ki obravnava tematiko iz celotne snovi predmeta.
- ocenjevanje kompetenc:
 - s krajšim prikazom izbrane problematike naj bi študent pokazal temeljno poznavanje relevantne literature, obvladovanje pisne besede in sposobnost analitičnega mišljenja in argumentiranja
 - s pisnim izpitom v bloki seminarske naloge se ocenjuje študentovo obvladovanje med predavanji obdelane tematike, zmožnost rokovanja z znanstvenim aparatom, uporaba, analiza in nadgraditev uporabljene strokovne literature, argumentirani prikaz teme, zmožnost analitičnega mišljenja, inovativnost

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Profesor in asistent. Predvidena je tudi vključitev gostujočih predavateljev, tako domačih kakor tujih strokovnjakov za določeno tematsko področje.

Materialni pogoji:

- predavalnica, ustrezni tehnični pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Filozofija in znanstvena revolucija

Nosilec: doc. dr. Matjaž Vesel

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

V 17. stoletju je človeško mišljenje doživelo temeljito preobrazbo, ki je korenito spremenila tako posamezne znanosti kot tudi celoten pogled na človeka in vesolje. V tem obdobju evropske zgodovine so bili vzpostavljeni predvsem konceptualni, pa tudi metodološki in institucionalni temelji moderne znanosti. Predmet bo ponudil refleksijo nekaterih izbranih tem iz zgodovine znanstvene revolucije in metodoloških vprašanj obravnavanja zgodovine znanosti. Znanstvena misel bo predstavljena v njenem intelektualnem in duhovnem okolju. Skozi predavanja bo analiziran koncept "znanstvene revolucije" in predstavljena razprava o kontinuiteti ali diskontinuiteti zgodnje moderne znanosti s srednjeveško znanostjo. Slušatelji in slušateljice predmeta bodo seznanjeni s problematičnostjo naziva "znanost" za različne srednjeveške in zgodnje moderne miselne prakse oziroma filozofije in s hierarhično urejenostjo različnih ved. Predmet bo študente in študentke seznanil z nekaterimi ključnimi konceptualnimi spremembami v posameznih vedah in osvetlil, kako so spremembe v posameznih vedah vplivale na dogajanje v drugih. Skozi analizo ključnih besedil bodo študentje seznanjeni z dejstvom, da je razvoj znanstvene misli zelo ozko povezan z razvojem transznanstvenih idej: filozofskih, metafizičnih in teoloških. Poleg tega bodo seznanjeni s tem, kako je znanstvena misel v tem obdobju razumela samo sebe in svojo zgodovino ter kako so jo razumele druge miselne prakse. Posebej bo izpostavljen pomen preučevanja "zmot" in "napak", s katerim je mogoča zaznati epistemološke ovire, ki jih je znanstvena misel v znanstveni revoluciji morala premagati in preseči.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- sposobnost razumevanja temeljnih pojmov zgodnje moderne znanosti
- sposobnost razbiranja povezav med znanostjo, filozofijo in teologijo
- sposobnost razumevanja vloge in pomena znanstvene revolucije za moderni svet
- sposobnost razumevanja narave družbenih okoliščin nastanka moderne znanosti
- sposobnost razumevanja in analiziranja temeljnih besedil klasikov znanstvene revolucije
- sposobnost razumevanja družbenih in kulturnih razsežnosti znanosti
- sposobnost refleksije metodoloških pristopov preučevanja zgodovine znanosti in filozofije

VSEBINA

1. Filozofske, epistemološke in institucionalne predpostavke znanstvene revolucije (10)

- razprave o kontinuiteti ali diskontinuiteti srednjeveške in zgodnje moderne znanosti
- univerze in univerzum
- znanstvena renesansa
- izkustvo in preizkus
- matematika in filozofija narave

2. Filozofska, teološka ter znanstvena dediščina antike in srednjega veka (20)

- Grki in *kozmos*
- Aristotel in aristotelizem
- Matematične znanosti v antiki
- Odkritje in asimilacija grške in islamske znanosti na latinskem zahodu
- Srednjeveški kozmos
- Srednjeveška fizika sublunarnega sveta

3. Kopernik, kopernikanizem in antikopernikanizem (10)

- astronomski »instrumentalizem« in »realizem«
- gibanje zemlje
- ureditev sveta
- teologija in astronomija

4. »Galilejska znanost« (10)

- astronomska odkritja
- *natura* in *scriptura*
- nova fizika
- sistemi sveta

5. Kartezijanci in newtonovci (10)

- svet
- metoda
- filozofija
- matematična načela naravne filozofije

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na analizi temeljnih besedil znanstvene revolucije, ki so povezani z obravnavano tematiko predstavljeno na predavanjih. Poleg analize besedil je možna tudi kritična primerjalna analiza različnih teoretskih pristopov h konceptualizaciji znanstvene revolucije. Študentke in študentje sami predstavijo problematiko, povezano z njihovo raziskovalno temo, obiskovalci seminarja pa jo komentirajo ter predlagajo morebitne nadaljnje navezave. Na podlagi posameznih interesov se za seminarsko delo priporoči še dodaten izbor znanstvene in strokovne literature.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje osnovnih tematskih področij iz zgodovine filozofije in znanosti, pa tudi humanistike nasploh. Predmet je povezan tako z drugimi predmeti na filozofskem modulu kot z nekaterimi vsebinami in predmeti drugih modulov, zlasti s tistimi, ki se, izhajajoč iz lastnih tematskih izhodišč, dotikajo vprašanj zgodovine znanosti in filozofije ter kontekstualizirane zgodovine idej.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Seznam predstavlja zgolj osnovno obvezno literaturo, poleg katere bodo študentke in študenti prejeli še dodaten seznam besedil, ki bodo prišli v poštev za posamezna predavanja in seminarsko delo.

Primarna literatura:

- Akvinski, T. 1998. O počelih narave za brata Silvestra, *Filozofski vestnik* 19(3).
- Aristotel, 2004. *Fizika*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Aristotel, 2004. *O nebu*. Ljubljana: ZRC SAZU.
- Descartes, R. 1957. *Razprava o metodi*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Galileo Galilei. v pripravi. *Dialog o dveh velikih sistemih sveta*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Galileo Galilei. v pripravi. *Sidereus nuncius*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Kopernik, N. 2003. *O revolucijah nebesnih sfer*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Nikolaj Oresme. 2004. Knjiga o nebu in svetu II, 25. *Filozofski vestnik* 25(3).

Sekundarna literatura:

- Blumenberg, H. 2001. *Geneza kopernikanskega sveta*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Canguilhem, G. 2005. Vloga epistemologije v sodobnem znanstvenem zgodovino-pisju, *Filozofski vestnik* 26(1): 107-121.
- Clavelin, M. 1996. *La philosophie naturelle de Galilée*. Pariz: Albin Michel^{2izd}.
- Cohen, H. F. 1994. *The Scientific Revolution: A Historiographical Inquiry*. Chichago: University of Chicago Press.
- Dear, P. 2001. *Revolutionizing the Sciences. European Knowledge and its Ambitions, 1500-1700*. New York: Palgrave.
- Grant, E. 1996. *The Foundations of Modern Science in The Middle Ages. Their Religious, Institutional and Intellectual Context*, Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Jardine, N. C. 1984. *The Birth of History and Philosophy of Science. Kepler's 'A Defence of Tycho against Ursus', with Essays on Its Provenance and Significance*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Koyré, A. 1988. *Od sklenjenega sveta do neskončnega univerzuma*, Ljubljana: ŠKUC/FF.
- Koyré, A. 2006. *Znanstvena revolucija*, Ljubljana: Založba ZRC.

- Lindberg, D. C. 1992. *The Beginnings of Western Science. The European Scientific Tradition in Philosophical, Religious, and Institutional Context, 600 B. C. to A. D. 1450.* Chicago/London: The University of Chicago Press.
- Rossi, P. 2004. *Rojstvo moderne znanosti v Evropi*, prev. M. Bajt, Ljubljana: *cf.
- Shapin, S. 1996. *The Scientific Revolution*, Chicago: Chicago University Press.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in predavanjih ter kratka seminarska naloga (8-12 strani), ki vsebuje podprto in argumentirano analizo, naslanjajoč se na ustrezno literaturo, kakega fenomena povezanega z obravnavano problematiko.

Študentje in študentke opravljajo ustni izpit iz celotne snovi predmeta.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja posameznih momentov obravnavane problematike, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in razumevanja temeljnih besedil ter nivo uporabe pisne besede.
- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev oziroma strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi avdiovizuelnimi pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem: izbrane teme

Nosilec: doc. dr. Metoda Kokole

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Celostno dojetje izbranih vsebin iz zgodovine glasbene kulture na Slovenskem v povezavi s splošnimi kulturnimi tokovi. Spoznavanje razvoja in vplivov na razvoj glasbene umetnosti na Slovenskem. Razumevanje družbeno-zgodovinskih vzgibov za ustvarjanje in poustvarjanje umetne glasbe na Slovenskem. Dopolnjevanje osnovnih pojmov o vlogi glasbe v nacionalni kulturi in umestitev glasbenih tokov na Slovenskem v širši evropski okvir. Razvijanje zmožnosti aplikacije splošnih in kulturnozgodovinskih pojmov na glasbeno-zgodovinsko področje. Razvijanje samostojnega sklepanja, analize in iskanja ustreznih odgovorov na izbrana specifična vprašanja. Zmožnost širše uporabe in aplikacije pridobljenega specifičnega znanja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- obvladovanje osnovnih glasbeno-zgodovinskih pojmov, ki se nanašajo na nacionalno glasbeno dediščino,
- sposobnost uporabe ustrezne strokovne literature in virov,
- osvojitve osnovnih načel in metod muzikološkega znanstvenega pristopa do izbranih odprtih vprašanj,
- sposobnost povezovanja med različnimi področji iz kulturne zgodovine.

VSEBINA

Prostor historičnega muzikološkega zanimanja se je razširil na glasbeno življenje z vsemi dejavniki in vplivi, ki so ga konstituirali. Poleg tega, kdo je ustvaril katera dela, kdo jih je izvedel, so pomembna tudi vprašanja, kot so: kateremu občinstvu so bila namenjena, kako jih je sprejelo. Kako je bila skladba razumljena in kakšen pomen je imela, ali drugače, kako je funkcionirala kot znak in pridobila določen pomen, je bilo odvisno od konteksta časa in prostora, se pravi od prostora kulture in njene tradicije, socialnega, političnega, kulturnega in zgodovinskega prostora.

Čeprav so izsledki strokovnih raziskav potrdili in še potrjujejo, da so se glasbe obrobij vzorovale pri glasbah velikih narodov in so si posledično razvojno podobne, pa jih vendarle ne gre enačiti oziroma istovetiti. Dejstvo je, da je bila slovenska glasba tako

širše 'evropska' kot tudi specifična, samosvoja. Pri preučevanju slovenske glasbene preteklosti gre torej za dvoje: ugotavljanje podobnosti, možnih vzorov in vplivov, predvsem pa prepoznavanje njenih posebnosti.

Predmet se obravnava v šestih tematskih slopih:

1. Uvod (8)

- Specifike glasbenozgodovinskih raziskav in metodologije dela.
- Predstavitev zgodovinskega in sistematičnega dela muzikologije kot vede o glasbi.
- Spoznavanje različnih pristopov do raziskovanja ali študija glasbene kulture, ter virov in literature za preučevanje glasbe na Slovenskem.
- Glasbena tradicija, glasbena identiteta, nacionalna glasba in nacionalno v glasbi splošno in na Slovenskem.

2. Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem do konca 17. stoletja: Razpetost med nemškimi in italijanskimi vplivi (10)

- Nemški vplivi s severa: glasbeno življenje v deželah s slovensko populacijo do časa reformacije.
- Duhovna glasba in nje ustvarjalci do konca 16. stoletja.
- Iacobus Handl Gallus (1550–1591): ustvarjalnost in pomen.
- Prvi znanilci italijanskih vplivov: glasba v drugi polovici 16. stoletja.
- Prevlada italijanskih slogovnih tokov v 17. stoletju: čas protireformacijskih prizadevanj v glasbi.
- Inštrumentalna glasba in začetki operne poustvarjalnosti na Slovenskem.

3. 18. stoletje: Glasbena prizadevanja kranjskih plemičev in začetki institucionalizirane glasbe (10)

- Duhovna glasba na Slovenskem v prvi polovici 18. stoletja.
- Prvo glasbeno društvo na Slovenskem in širše: Academia philharmonicorum labacensium (1701–ok. 1769).
- Glasbeni repertoar in dela članov Academie philharmonicorum.
- Prvo gledališče na Slovenskem (od 1764) in gostovanja potujočih opernih skupin v 18. stoletju.
- Zgodnji glasbeni klasicizem v poustvarjalni praksi na Slovenskem.

4. Do leta 1848: Glasba in družba (10)

- Družbene in institucionalne spremembe na prelomu iz 18. v 19. stoletje.
- Program, delovanje in razvojni pomen Philharmonische Gesellschaft (Filharmonične družbe).
- Repertoarni prerez predstav Stanovskega gledališča.
- Poustvarjalna in ustvarjalna raven slovenskega glasbenega dela.
- Glasba za ljudstvo in cerkvene pesmarice v slovenskem jeziku.

5. Od leta 1848 do konca prve vojne: Glasba in politika (12)

- Politične in institucionalne spremembe sredi 19. stoletja.
- Vloga glasbe za doseganje nacionalnih ciljev; glasbeno delo čitalnic in Dramatičnega društva.
- Institucionalizacija slovenskih glasbeno-umetniških namenov: ustanovitev Glasbene matice.

- Pomen ljudskih pesmi za oblikovanje nacionalne glasbene identitete in značilnosti slovenske zborovske pesmi.
- Izhodišča, naloge in cilji ceciljanstva na Slovenskem.

6. Po letu 1918: Tradicija in sodobnost (10)

- Nove glasbeno-estetske pobude na prelomu 19. in 20. stoletja.
- Glasba med obema vojnama: tradicija in sodobnost kot ustvarjalni možnosti.
- Raznovrstnost vsebin in oblik ter sredstev glasbenega izraza.
- Možnosti in pobude za ustvarjalno in poustvarjalno delo po drugi vojni.
- Slovenska glasba v 21. stoletju.

SEMINARJI

Seminarji so posvečeni slušnemu osvajanju obravnavanih izbranih glasbenih del – potekajo vzporedno s predavanji tako, da se navezujejo na posamezne tematske sklope. Z uporabo obravnavanih pojmov naj bi v skladu s predispozicijami študentov analizirali glasbene in izvenglasbene elemente obravnavanih del. Takšen pristop pri seminarjih omogoča boljše razumevanje povezave med glasbenimi deli in družbeno-zgodovinskim ozadjem njihovega nastanka ter tako povečuje učinkovitost študija.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je predvideno vzporejanje in povezovanje s tematikami v okviru sorodnih predmetov iz slovenske kulturne zgodovine in drugih umetnosti, npr. literarne, likovne, gledališke. Na vsebinski ravni predmet torej poteka v povezavi z večino strokovnih predmetov v okviru *Slovenskih študij*.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

TEMELJNA LITERATURA

- Cvetko, Dragotin. 1991. *Slovenska glasba v evropskem okviru*, Ljubljana.
- Snoj, Jurij in Gregor Pompe. 2003. *Pisna podoba glasbe na Slovenskem*, Ljubljana.
- Rijavec, Andrej. 1979. *Slovenska glasbena dela*, Ljubljana.
- Höfler, Janez. 1978. *Glasbena umetnost pozne renesanse in baroka na Slovenskem*, Ljubljana.
- Klemenčič, Ivan. 1988. *Slovenski glasbeni ekspresionizem*, Ljubljana.
- Sivec, Jože. 1971. *Opera v Stanovskem gledališču v Ljubljani od leta 1790 do 1865*, Ljubljana.
- Kuret, Primož. 2001. *Slovenska filharmonija. Academia philharmonicorum 1701–2001*, Ljubljana.
- Barbo, Matjaž. 2002. *Pro musica viva*, Ljubljana.

IZBRANI ČLANKI V SLOVENSKI STROKOVNI PERIODIKI (po dogovoru)

- *Muzikološki zbornik* (od 1965).
- *De musica disserenda* (od 2005).
- Simpozijski zborniki, ki obravnavajo glasbo na Slovenskem.

NEOBVEZNA OZ. DOPOLNILNA LITERATURA

- Barbo, Matjaž. 2004. *Obča muzikologija*, Ljubljana.
- Stefaniya, Leon. 2004. *Metode analize glasbe: zgodovinsko-teoretski oris*, Ljubljana.

DODATNA LITERATURA (notno gradivo in zvočni posnetki)

- Notne izdaje zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*, Ljubljana od 1983.
- Notne izdaje Društva slovenskih skladateljev.
- *Musica noster amor*, ur. I. Klemenčič, Maribor 2000.
- *Glasbena dediščina Slovenije*, Ljubljana: Edition Bizjak, 1987–1997 (note in zvočni posnetki).

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je uspešno opravljena seminarska naloga.
- Študent nato opravlja pisni ali ustni izpit iz celotne obravnavane snovi predmeta.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- učitelj in asistent.

Materialni pogoji:

Prostor, opremljen z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev

Nosilec: doc. dr. Maja Godina Golija

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Smotri predmeta so, da se študentke in študenti seznanijo z osnovnimi značilnostmi materialne kulture Slovencev od konca 18. stoletja do danes in dopolnijo ter poglobijo že pridobljeno znanje. Spoznali bodo temeljno domačo in primerjalno tujo literaturo o tej tematiki, uvedeni bodo v samostojno raziskovanje na tem področju. Posebna pozornost bo namenjena obravnavi nekaterih področij materialne kulture: gospodarskih prizadevanj in ljudskega gospodarstva, stavbarstva, stanovanjske in prehranjevalne kulture. Materialna kultura bo obravnavana kot indikator širšega gospodarskega, družbenega in kulturnega dogajanja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- obvladovanje osnovnih metodoloških izhodišč in metod raziskovanja materialne kulture;
- sposobnost razumevanja materialne kulture kot indikatorja širšega gospodarskega, družbenega in kulturnega dogajanja oz. socialno-ekonomskega in socialno-kulturnega razvoja družbe;
- poznavanje glavnih razvojnih faz in značilnosti materialne kulture na Slovenskem.

VSEBINA

1. Materialna kultura - metodološka izhodišča raziskovanja (12)

- materialna kultura kot ena izmed treh komponent etnološke sistematike
- metodološka izhodišča raziskovanja materialne kulture: zgodovinska in regionalna sistematika.
- analiza objektov: izvor, nastanek in razvoj objekta, razširitev, sprejemanje in prilagajanje le-tega, njegovo prenašanje in nadaljnje razvijanje.
- predmet kot indikator splošne zgodovinske, družbene in simbolne razsežnosti kulture.

2. Gospodarska prizadevanja in dejavnosti na Slovenskem (12)

- glavne gospodarske panoge na Slovenskem v 19. in 20. stoletju,

- gospodarska prizadevanja na področju poljedelstva in živinoreje,
- gospodarska prizadevanja na področju obrti, trgovine in prometa,
- razvoj industrije in urbanizacija podeželja.

3. Hrana in prehranjevalna kultura (12)

- hrana kot kulturna dobrina,
- teoretični koncepti raziskovanja prehrane, ki so se razvili znotraj etnologije, zgodovinopisja in sociologije,
- najpomembnejše inovacije in mejniki v zgodovini prehrane v Evropi in Sloveniji,
- regionalne in socialne značilnosti prehrane na Slovenskem.

4. Prehrana zunaj doma (12)

- Oblike prehranjevanja zunaj doma: od table d' hotel do restavracij s hitro prehrano,
- gostilniška dejavnost in kavarniško življenje na Slovenskem,
- sodobne oblike prehranjevanja zunaj doma,
- kuharsko znanje.

5. Stanovanjska kultura (12)

- glavni tipi stavb na Slovenskem, število, poimenovanje in razporeditev stavbnih prostorov,
- sodobna stanovanjska gradnja, njena zgodovina in tipologija,
- stanovanjska oprema in stensko okrasje kot indikator socialnoekonomskega in socialnokulturnega položaja posameznika.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji tako, da se navezujejo na posamezne tematske sklope. Pri seminarjih analiziramo temeljno domačo in tujo literaturo, metode raziskovanja materialne kulture ter utrjujemo strokovno terminologijo. Takšen pristop pri seminarjih omogoča, da se študenti pripravijo na samostojno raziskovalno delo in izdelavo naloge o materialni kulturi na Slovenskem.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno znanje etnologije, zgodovine, sociologije in umetnostne zgodovine.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Splošno:

- Bausinger, Herman in Konrad Köstlin. Hrsg. 1981. *Umgang mit Sachen. Zur Kulturgeschichte des Dinnggebrauches*, Regensburg.
- Cevc, Tone. 1978. Etnološka pričevalnost materialne kulture, *Pogledi na etnologijo*, Ljubljana: 161-196.
- Kuntz, Andreas. 1990. Erinnerungsgegenstände. Ein Diskussionsbeitrag zur volkskundlichen Erforschung rezenter Sachkultur. *Ethnologia Europaea* 20: 61-81.

- Meiners, Uwe. 1990. Research into the History of Material Culture. *Ethnologia Europaea* 20: 15-35.
- Štuhec, Marko. 1995. *Rdeča postelja, ščurki in solze vdove Prešeren*. Ljubljana: Studia Humanitatis, Apes: 9-43.
- Schippers, Thomas K. 2002. Od predmetov do simbolov. Spreminjajoče se perspektive pri proučevanju materialne kulture v Evropi. *Etnolog* 12(63): 125-136.
- Köstlin, Konrad. 2005. Novi smisao stvari u muzeju. *Heimatmuseum: zavičajni muzej – osnovati ili spaliti?* Zagreb: Zajednica Nijemaca u Hrvatskoj.

Gospodarska prizadevanja in dejavnosti

- Ložar, Rajko. 1944. Pridobivanje hrane in gospodarstvo. v: *Narodopisje Slovencev I*. Ljubljana: Klas: 98-191.
- *Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev*. 1970. Zgodovina agrarnih panog. I. zvezek Agrarno gospodarstvo. Ljubljana: Državna založba: 251-272.
- Bogataj, Janez. 1980. Promet, transport in komunikacijska sredstva. v: *Slovensko ljudsko izročilo*, Ljubljana: Cankarjeva založba: 84-91.
- Bras, Ljudmila. 1991. Rokodelstvo in obrt. *Slovenski etnograf* 33-34(1988-1990): 207-246.
- Smerdel, Inja. 1991. Prelomna in druga bistvena gospodarska dogajanja v zgodovini agrarnih panog v 19. stoletju na Slovenskem. *Slovenski etnograf* 33-34(1988-1990): 25-61.
- Braudel, Fernand, 1988. *Strukture vsakdanjega življenja: mogoče in nemogoče. Materialna civilizacija, ekonomija in kapitalizem, XV. - XVIII. stoletje*. Ljubljana: Studia Humanitatis.

Hrana in prehranjevalna kultura

- Makarovič, Gorazd. 1991. Prehrana v 19. stoletju na Slovenskem. *Slovenski etnograf* 33-34(1988-1990): 127-207.
- Godina Golija, Maja. 1996. *Prehrana v Mariboru v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja*. Maribor: Založba Obzorja.
- *Prehrana na Goriškem*. Slavica Plahuta (ur.). Nova Gorica: Goriški muzej, 2002: 7-129.
- *Food and Celebration. From Fasting to Feasting*. Patricia Lysaght (ed.). Ljubljana: Založba ZRC, 2002.
- Norbert, Elias. 2000. *O procesu civiliziranja*. Ljubljana: Založba/*cf.: 181-245.
- Goody, Jack. 1994. *Cooking, Cuisine and Class: A Study in Comparative Sociology*. Cambridge.

Prehrana zunaj doma

- Tomažič, Tanja. 1978. Gostilne, kakršnih se pri nas spominjamo. *Slovenski etnograf* 29/1976: 3-39.
- Mennell, Stephen. 1985. *All Manners of Food*. Oxford, New York: Basil Blackwell.
- Godina Golija, Maja. 2001. *Prehrana v Mariboru v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja*. Maribor: Založba Obzorja: 97-126.
- Godina Golija, Maja. 2001. Pomen kuharskih knjig za etnološko raziskovanje prehrane. *Traditiones* 30/1: 293-303.
- *Eating out in Europe. Picnics, Gourmet Dining and Snacks since the Late Eighteenth Century*. Marc Jacobs and Peter Scholliers (eds.). Oxford, New York: Berg, 2003.

Stanovanjska kultura

- Smerdel, Inja. 1982. Stensko okrasje - eden razpoznavnih znakov način življenja, v: *Problemi* 20, št. 9/10: 48-61.
- Keršič, Irena. 1991. Oris stanovanjske kulture slovenskega kmečkega prebivalstva v 19. stoletju. *Slovenski etnograf* 33-34(1988-1990): 329-389.
- Godina Golija, Maja. 1992. *Iz mariborskih predmestij*. Maribor: Založba Obzorja: 36-67.
- Studen, Andrej. 1995. *Stanovati v Ljubljani*. Ljubljana: Studia Humanitatis, Apes.
- Ferlež, Jerneja. 2001. *Mariborska dvorišča*. Maribor: Mladinski kulturni center.
- Rapoport, Amos. 1991. *House Form and Culture*. Englewood Cliffs. Prentice-Hall.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu so opravljene obveznosti s predavanj in vaj.
- Pred izpitom mora študent uspešno predstaviti svojo seminarsko nalogo.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Visokošolski učitelj

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Interdisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč

Nosilec: doc. dr. Anton Velušček

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Interdisciplinarno raziskovanje v arheologiji je edini način kako celovito razumeti človeka, njegove dejavnosti in okolje v arheoloških obdobjih. Gre za pristop, ki ima v svetu vedno več privrženecv. Pri nas se interdisciplinarno raziskovanje v arheologiji intenzivno razvija predvsem pri raziskovanju paleolitskih jamskih postaj in raziskovanju kolišč na Ljubljanskem barju.

Namen predavanj in študijskega dela je omogočiti kandidatom poglobljen vpogled v problematiko interdisciplinarnega raziskovanja arheoloških najdišč s posebnim poudarkom na Ljubljanskem barju.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Samostojno raziskovalno delo na področju arheologije – poznavanje problemov in njihovo reševanje v zvezi z interdisciplinarnim raziskovalnim pristopom.

VSEBINA

Moderno raziskovanje arheološkega najdišča je postalo predmet sodelovanja raziskovalcev različnih strok. Tako se bodo kandidati pri študiju seznanili s problematiko modernega raziskovanja arheoloških najdišč in poselitve v arheoloških obdobjih, ki je soodvisna od okoljskih značilnosti in ekonomske baze.

Poseben poudarek bo na metodoloških problemih raziskovanja arheoloških najdišč na mokrih tleh. Dobili bodo vpogled v tekoče arheološke raziskave na Ljubljanskem barju in se tako seznanili z dendrologijo, palinologijo in arheozoologijo.

Med študijem bodo kandidati vključeni tudi v tekoče raziskovalne projekte, kjer se bodo v praksi seznanili z metodologijo dokumentiranja in zajemanja vzorcev, obdelave, interpretiranja, ter s problematiko hranjenja materialnih ostalin.

1. Metodologija raziskovanja arheoloških najdišč in poselitve v arheoloških obdobjih (60)

- Zgodovinski pregled arheološkega raziskovanja
- Raziskovalni pristopi
- Dendrokronologija
- Palinologija

- Arheozoologija

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavnj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano s svojo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezljiv s predmeti:

1. Koliščarska doba na območju jugovzhodnih Alp;
2. Mlajša kamena in bakrena doba severnega Jadrana;
3. Od drobnih arheoloških najdb do zgodovine.

ŠTUDIJSKA LITERATURA

- Miracle, P. T. in S. Forenbaher ur. 2006. *Prehistoric herders of northern Istria. The archaeology of Pupičina Cave*. Vol. 1. Monografije i katalogi 14. Pula.
- Velušček, A. ur. 2006. *Resnikov prekop, najstarejša koliščarska naselbina na Ljubljanskem barju*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Menotti, F. ur. 2004. *Living on the lake in prehistoric Europe: 150 years of lake-dwelling research*. London, New York.
- Turk, I. ur. 2004. *Viktorjev spodmol in Mala Triglavca: prispevki k poznavanju mezolitskega obdobja v Sloveniji*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Velušček, A. ur. 2004. *Hočevarica: eneolitsko kolišče na Ljubljanskem barju*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Reitz, E. J. in E. S. Wing. 1999. *Zooarchaeology*. Cambridge manuals in archaeology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schweingruber, F. H. 1992. *Baum und Holz in der Dendrochronologie. Eidgenössische Forschungsanstalt für Wald, Schnee und Landschaft*. Birmensdorf.
- Moore, P. D., Webb, J. A. in M. E. Collinson. 1991. *Pollen analysis* (Second edition). Oxford: Blackwell Science.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTK IN ŠTUDENTOV

Študentke in študenti imajo v sklopu predmeta dve študijski obveznosti, in sicer pisno seminarsko nalogo v okviru seminarja, ki je pogoj za opravljanje ustnega izpita iz okvira predavanj in seminarjev. Obvezno je tudi sodelovanje pri praktičnem delu.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino in italijanščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: Predavalniška tabla s pisali, audiovizualna oprema (diaprojektor, videoprojektor, grafoskop, videorekorder, TV, Hi-Fi, računalnik, PowerPoint).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Izročilo in etika

Nosilec: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure:90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Študentje naj bi osvojili dvoje osnovnih pojmovnih razločevanj. Prvič: pojmovanje tradicije kot izročanja kulturne in nravstvene dediščine na eni strani in ponovno odkrivanje in ustvarjalno bogatnje vrednot omike in etičnosti na drugi strani. Drugič: prišli naj bi do samostojnega razločevanja med stalno naravnostjo k dobremu, o katerem govori občeveljavna etika, in pa praktičnim ter spreminajočim udenjanjem te etike v moralnih zahtevah slovenskega izročila, zgodovine in mentalitete.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- poznavanje osnovnih pojmov in principov, ki jih oblikujeta kulturna antropologija in temeljna filozofska etika
- sposobnost samostojnega razločevanja etičnih temeljev vsake kulture od aplikacijske morale vsakega zgodovinskega trenutka
- razviti sposobnost lastnega moralnega vrednotenja kulturne dediščine in izročila.

VSEBINA

1. Izročilo (8)

- Občekulturni fenomen izročila
- Dvojna definicija tradicije
- Tradicija kot izročanje znanja in vrednot
- Tradicija kot ponovno odkrivanje in bogatenje vrednot

2. Etika (7)

- Osnovni pojem etike
- Temeljno razlikovanje dobrega in zla
- Temeljne etične vrednote
- Univerzalnost etičnih norm

3. Morala (6)

- Definicija morale
- Zgodovinsko prebujanje in razvoj morale
- Perspektiva moralnega razvoja v luči temeljnih etičnih načel

4. Povezanost izročila in etike (8)

- Pomebnost etike za oblikovanje izročila
- Izročilo kot temelj etične ustaljenosti in obvezujočnosti
- Pomen izročila za uveljavitev racionalnosti pri oblikovanju etične kulture
- Etična svoboda kot vrednotenje izročila

5. Etične vrednote, ki jih zagotavlja izročilo (9)

- Spoštovanje človekove avtonomije
- Razvijanje vzajemne odgovornosti
- Dostojansvo človekove osebe
- Prehod od osamljenosti subjekta k medosebnemu odnosu

6. Etika in izročilo pri Slovencih (10)

- Od kod etični rigorizem pri Slovencih?
- Vpliv in navzočnost protestantske etike
- Vpliv kulturnega izročila pri oblikovanju interpersonalne slovenske etike
- Vpliv kulturne krajine na oblikovanje slovenskega izročila in etike

7. Etika in izročilo v pretresu postmoderne (po P. Ricoeur-ju) (6)

- Iskanje temeljne razlike, ki se javlja v slovenskem izročilu
- Potrditev lastne istovetnosti v odnosu do drugega
- Odnos do obličja drugega kot temeljna paradigma novih medosebnih odnosov
- Od sakralnosti do svetega

8. Simboli izročila in etike v prihodnosti (po E. Levinas-u) (6)

- Trpeči in nova etična pred-zavest
- Otrok in razodetje nove odgovornosti
- Ženska in gostoljubje nekončnih razsežnosti
- Bližina živali in rastlin kot govorica podarjenosti

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in sicer tako, da se navezujejo na posamezne tematske sklope. Z uporabo obravnavanih pojmov in s poznavanjem izročila in etike naj bi analizirali posamezna klasična besedila ter jih aplicirali na današnja vprašanja. Takšen pristop pri seminarjih omogoča prepoznavanje temeljnih etičnih načel v vsakdanji življenjski praksi in omogoča vrednotenje ohranjanja in soustvarjanja živega slovenskega izročila, hkrati pa daje možnost samostojnega presojanja dilem, ki se ob tem zastavljajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno sodelovanje je potrebno osnovno znanje iz zgodovine Filozofije in tudi iz slovenskega narodopisja. Predmet se povezuje z drugimi humanističnimi predmeti, posebno še s sociologijo morale in kulturno antropologijo.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Girard, R. 1972. *La Violence et Sacré*, Paris: Grasset.
- Levi Strauss, Cl. 1962. *La Pensée sauvage*, Paris: Plon.
- Levinas, E. 1998. Etika in nekončno. Čas in drugi, Ljubljana: Tretji dan - Družina, Ljubljana.
- Ricoeur, P. 1990. *Soi-meme comme un autre*, Paris: Seuil.
- Vidal, J. 1990. *Sacré, Symbole, Créativité*, Louvain-la-neuve: Centre d'histoire des religions.
- Kovač, E. 1992. *Slovenska nacionalna zavest*, Ljubljana: Družina.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Navzočnost in aktivno sodelovanje na predavanjih in vajah.
- Pisni izdelek seminarske naloge in njen zagovor.
- Ustni izpit iz celotne snovi predmeta.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo se ocenjuje pridobljeno znanje iz dodatne literature ter sposobnost samostojnega razmišljanja ter znastvenega razpravljanja.
- Ustni izpit pokaže splošno znanje premeta, obvladovanje temeljnih pojmov in sposobnost samostojnega argumentiranja.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: Učitelj.

Materialni pogoji: Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Jezik in narod

Nosilec: prof. dr. Dubravko Škiljan

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet *Jezik in narod* se izvaja v okviru modula *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*. Obravnava temeljna vprašanja proučevanja uporabe jezika v oblikovanju nacionalnih identitet in funkcioniranja jezika v okviru nacionalnih skupnosti. V okviru predmeta se bodo študenti in študentke seznanili s postopkom analize diskurza prek katerega se oblikuje nacionalna identiteta ter s pojmi, kot so jezikovni purizem, jezikovna politika, jezikovne pravice. Spoznali bodo načine, kako je lahko jezik sredstvo izključevanja (v primeru manjšinskih skupnosti) ter kako se v nacionalnih skupnostih oblikuje ideologija, v kateri je nacionalni jezik edino »ustrezno« sredstvo komunikacije in je za vse pripadnike skupnosti »samoumevno«, da govorijo nacionalni jezik.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Sposobnost razumevanja vloge jezika v oblikovanju nacionalnih skupnosti.
- Sposobnost razumevanja pojmov in procesov standardizacije jezika, jezikovne politike, jezikovnega purizma.
- Študent je sposoben prepoznati in samostojno analizirati različne pojavne oblike diskurza, prek katerega se oblikuje nacionalna skupnost.
- Študent razume mehanizme uporabe jezika v različnih ideoloških funkcijah.
- Študent je sposoben uporabljati pridobljena znanja v samostojnih raziskavah.

VSEBINA

1. Narodi kot *zamišljene skupnosti* in vloga jezika v njihovem oblikovanju (9)

- Jezikovna situacija v Evropi pred nastankom nacionalnih držav.
- Ustvarjanje držav-nacij v Evropi.
- Standardizacija jezikov.
- Nacionalno in jezikovna ideologija: vrednotenje standardiziranih in nestandardiziranih jezikov.

2. Jezik in narod (12)

- Oblikovanje etnosa

- Simboli nacionalnega
- Plemena in narodi
- Mati-nacija
- Manjšinsko vprašanje

3. Jezikovni purizem (9)

- Ideološko ozadje jezikovnega purizma;
- Odnos do tujk v slovenskem knjižnem jeziku: pogledi slovenskih jezikoslovcev in govorcev slovenskega jezika;
- Jezikovni purizem in oblikovanje nacionalnih jezikov in nacionalnih držav.

4. Diskurz in narod (12)

- Družbena pogojenost diskurza.
- Jezik in moč.
- Kritična analiza diskurza: jezik in politika, rasa, razred.
- Diskurz politike in medija.
- Govor mržnje.
- Diskurz in etničnost.
- Diskurz kot oblikovanje družbe.

5. Jezik in nacionalizem (8)

- Jezik kot glavni simbol naroda.
- Jezikovna politika do manjšinskih jezikov.
- Jezik in izključevanje.

6. Jezik in narod na prostoru bivše Jugoslavije (10)

- Standardizacija južnoslovanskih jezikov.
- Srbski, hrvaški, bosanski – en jezik ali tri?
- Jezikovna politika na prostoru bivše Jugoslavije.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na konkretnih družbenih situacijah in dogodkih doma in v svetu, ki jih obravnavamo skozi analizo konkretnih besedil in s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet podaja teoretično podlago za problematiko, ki bo obravnavana v okviru ostalih predmetov na jezikoslovnem modulu. Povezan je tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities. Reflections on the Origins and Spread of Nationalism*. London-New York: Verso.
- Fishman, Joshua A. ur. 1999. *Handbook on Language and Ethnic Identity*, Oxford University Press.
- Riagáin, Dónall ó, Stolz, Thomas ur. 2004. *Purism, Second Helping. Papers from the conference on 'Purism in the age of globalisation' Bremen, September 2001*, (=Diversitas Linguarum 6), Bochum: Universitätsverlag Dr. N. Brockmeyer.
- Škiljan, Dubravko. 1992. Društvo versus jezik, *Suvremena lingvistika* 34: 281-292.
- Škiljan, Dubravko. 1999. *Javni jezik. K lingvistiki javne komunikacije*, Ljubljana: Studia Humanitatis.
- Škiljan, Dubravko. 2000. From Croato-Serbian to Croatian, *Multilingua* 19-1/2: 3-20.
- Škiljan, Dubravko. 2002. *Govor nacije, Jezik, nacija, Hrvati*, Zagreb: Golden marketing.
- Škiljan, Dubravko. 2003. Jezikovna politika v kontekstu evropskih integracij, in: J. Zupančič (ur.), *Slovenija in nadaljnji razvoj Evropske unije*, Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja: 76-132.
- Thomas, George. 1991. *Linguistic Purism*, London: Longman.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega besedila ali jezikovne prakse.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)

Nosilec: doc. dr. Jožica Škofic

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Študentje se bodo seznanili z razvojem slovenskega jezika in z njegovo postopno narečno razcepljenostjo, spoznavali bodo znotraj- in zunajjezikovne vzroke zanjo, posledične probleme pri oblikovanju skupnega knjižnega jezika in obstoj pokrajinskih različic slovenskega knjižnega jezika. Spoznali bodo sodobno klasifikacijo slovenskih narečij, njihove osnovne značilnosti na vseh jezikovnih ravneh (s posebnim poudarkom na glasovju in besedju), različne razvojne stopnje kot osnovo za rekonstrukcijo zgodovine slovenskega in slovanskih jezikov ter narodove zgodovine nasploh. Narečja bodo obravnavana tudi s stališča socialne zvrstnosti – z opozorilom na jezikovne razlike med narečji (krajevnimi govori) in knjižno pogovorno zvrstjo. Študentje bodo spoznavali, da so narečja (in pokrajinske različice pogovornega jezika) za večino Slovencev prvi materni jezik, na katerem je (tudi) mogoče graditi zavest o jezikovni, kulturni in narodni pripadnosti.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Študentje se bodo naučili metod zbiranja, zapisovanja ter analiziranja (na sinhroni in diahroni ravni) narečnega gradiva. Pridobili bodo sistemski pogled na jezik in njegovo socialnozvrstno (in funkcijskozvrstno) razčlenjenost ter vedeli, kako je za vsak govorni položaj potrebna izbira primerne jezikovne koda – tudi tako, da raziskovalec ne vpliva na jezik/govor narečnega informanta. Pridobljeno znanje bodo znali uporabljati v analizah narečnega splošnosporazumevalnega, strokovnega, slovstvenofolklornega in lastnoimenskega gradiva.

VSEBINA

Časovno obsežna (od konca 6. stol. do danes) in vsebinsko raznorodna problematika predmeta (zgodovina jezika, oblikovanje skupnega knjižnega jezika, sodobna narečja) bo razdeljena na več ožjih vsebinskih sklopov:

1) Uvodni del (10)

Predstavljeni bodo različni metodološki pristopi k obravnavi jezika, njegovega razvoja in sodobnih narečij, temeljni dosežki (slovenskega) jezikoslovja na tem področju ter vključenost raziskav slovenskega jezika v mednarodne geolingvistične raziskave (predvsem v Slovanski in Evropski lingvistični atlas).

2) Pregled zgodovine slovenskega jezika (5)

Predstavljen bo razvoj slovenskega jezika od končne stopnje praslovanščine do sodobnih narečij.

3) Razvoj slovenskega knjižnega jezika (10)

- narečne osnove za nastanek slovenskega knjižnega jezika v 16. stol.,
- ustalitev (osrednje) knjižne norme sredi 19. stoletja
- nadaljnji obstoj pokrajinskih različic (slovenskega) knjižnega jezika.

4) Klasifikacija slovenskih narečij (15)

- Delitev slovenskega jezika na narečne skupine, narečja in govore (kriteriji in terminologija)
- osnovne značilnosti posameznih narečnih skupin s potrditvijo na primeru avtentičnih narečnih besedil.

5) Funkcijskozvrstna razčlenjenost narečij (10)

- vsakdanja praktičnosporazumevana zvrst,
- umetnostna prozna in verzna besedila slovstvene folklore,
- strokovna zvrst z narečno terminologijo,
- publicistična besedila.

6) Sodobni problemi narečjeslovja (10)

- obstoj t. i. tradicionalnih narečij
- nastajanje govorjenih različkov med narečjem in knjižnim pogovornim jezikom z različno stopnjo približanosti enemu ali drugemu sistemu.

Poleg glavnega izvajalca bodo pri predmetu lahko sodelovali tudi gostujoči predavatelji, predvsem sodelavci Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

SEMINARJI

Seminarsko delo pomeni dograjevanje, praktično usvajanje in preverjanje znanj, ki jih bodo študentje pridobili na predavanjih in konsultacijah. V njegovem okviru bodo študentje samostojno posneli in zapisali narečno besedilo, ga analizirali s sinhronega in diahronega vidika ter ugotavljali sprejemanje nenarečnih in tujejezičnih prvin in vzroke zanje. V okviru seminarske naloge se bodo študentje lahko odločili tudi za kako drugo temo s področja dialektoloških raziskav slovenskega jezika (raziskovali bodo lahko npr. ledinska in hišna imena, ki prav tako izkazujejo kulturno zgodovino raziskovanega področja, različne jezikovne stike ipd.).

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet sodi v jezikoslovje, navezuje pa se zlasti na predmete, ki obravnavajo slovensko zgodovino, etnologijo in folkloristiko.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Logar, Tine. 1993. *Slovenska narečja: Besedila*. Ljubljana: Mladinska knjiga (Zbirka Cicero).
- Greenberg, Marc L. 2000. *A Historical Phonology of the Slovene Language*. Heidelberg.
- Ramovš, Fran. 1935. *Historična gramatika slovenskega jezika VII: Dialekti*. Ljubljana.
- – 1936. *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana.
- Smole, Vera. 2000. *Uvod v slovensko dialektologijo*. Ljubljana: Filozofska fakulteta (Skripta).
- – 2002. *Vokalizem, naglas, konzonantizem*. Ljubljana: Filozofska fakulteta (Skripta).
- Cossutta, Rada. 2001. *Narečna podoba Križa pri Trstu*. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije.
- Hafner, Stanislaus, Prunč, Erich ur. 1982. *Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kaernten 1: A- bis B-*. Wien.
- Kenda-Jež, Karmen, Smole, Vera. 1996. Dosedanje delo in bližnji načrti Mednarodne komisije za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA). *Slavistična revija* 44/1, Ljubljana: 94–105.
- Karničar, Ludwig. 1990. *Der Obir-Dialekt in Kaernten*. Wien.
- Koletnik, Mihaela. 2001. *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: Slavistično društvo, Zora 12.
- Logar, Tine. 1996. *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. (Karmen Kenda-Jež ur.), Ljubljana: ZRC SAZU.
- Novak, Franc. 1996. *Slovar beltinskega prekmurskega govora*. Drugo, popravljeno in dopolnjeno izdajo priredil in uredil Vilko Novak, Murska Sobota: Pomurska založba.
- Merše, Majda, Jakopin, Franc, Novak, France. 1992. Fonološki sistem knjižnega jezika slovenskih protestantov. *Slavistična revija* 40/1–2, Ljubljana.
- Orožen, Martina. 1988. Narečje in knjižni jezik. *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture: Zbornik predavanj* 24, Ljubljana: Filozofska fakulteta: 5–17.
- – 1990. Konzonantski sklopi v slovenskem jeziku. *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* 33, Novi Sad: 345–350.
- – 1994. Odvisnost narečnega besedišča in načina upovedovanja (izražanja) od spreminjajočega se načina življenja. *Naš živi jezik = Traditiones: Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje* 23: 79–86.
- Ramovš, Fran. 1924. *Historična gramatika slovenskega jezika II: Konzonantizem*. Ljubljana.
- – 1952. *Morfologija slovenskega jezika: Skripta, prirejena po predavanjih prof. Fr. Ramovša v l. 1947/48, 48/49*. Ljubljana.
- Rigler, Jakob. 1963. *Južnonotranjski govori*. Ljubljana: SAZU.
- – 1968. *Začetki slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: SAZU.
- – 2001. *Zbrani spisi 1: Jezikovnozgodovinske in dialektološke razprave*. (Vera Smole ur.), Ljubljana: Založba ZRC.
- Steenwijk, Han. 1992. *The Slovene Dialect of Resia: San Giorgio*. Amsterdam – Atlanta.
- Škofic, Jožica. 2001. *Govorica jih izdaja: Skica govora kovaške Krope*. Kropa: Tomco.
- Tominec, Ivan. 1964. *Črnovrški dialekt: Kratka monografija in slovar*, Ljubljana: SAZU.
- Weiss, Peter. 1998. *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim Gradom in Nazarjami: Poskusni zvezek (A–H)*. Ljubljana: ZRC SAZU (zbirka Slovarji).
- Zorko, Zinka. 1995. *Narečna podoba Dravske doline*, Maribor: Kulturni forum.
- – *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: Slavistično društvo, Zora 6.
- Zorko, Zinka, Koletnik, Mihaela ur. 1999. *Logarjev zbornik: Referati s 1. mednarodnega dialektološkega simpozija v Mariboru*. Maribor: Slavistično društvo, Zora 8.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

1. Aktivno sodelovanje slušateljev na predavanjih oz. konzultacijah in sproten študij literature.
2. Študentje bodo morali izdelati seminarsko nalogo iz svojega/izbranega narečnega govora in jo predstaviti v okviru seminarja ter opraviti ustni izpit iz snovi, obravnavane na predavanjih in predstavljene v obvezni študijski literaturi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: predavatelj (habilitirani visokošolski učitelj) z gostujočimi predavatelji za posamezne teme.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki (grafoskop in kasetofon/predvajalnik za CD oz. računalnik z ustrezno programsko opremo za predvajanje zvočnega gradiva in s projektorjem za prezentacijo s PowerPointom).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Jezikovne ideologije v sodobni Evropi: jezik, nacionalizem, rasizem

Nosilec: dr. Martin Reisigl

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet, ki se bo izvajal v okviru modula *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*, obravnava temeljna ideološka vprašanja prisotna v družbah sodobne Evrope, ki se zrcalijo v jezikovni rabi. Med taka vprašanja sodijo nacionalizem, rasizem, antisemitizem, odnos jezika in spola, jezika in družbenega razreda, itd. V okviru predmeta se bodo študenti seznanili s kritično analizo diskurza kot metodo za jezikoslovno obravnavo omenjenih vprašanj; prav tako bodo spoznali teoretične temelje omenjene discipline in načine, kako se v besedilih kodirajo tako družbene vrednote, kot ideologije rasizma, nacionalizma, antisemitizma itd.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Poznavanje teoretičnih in metodoloških temeljev kritične analize diskurza;
- Sposobnost razumevanja osnovnih družbeno-zgodovinskih procesov v družbah sodobne Evrope načinov, kako se le-ti odražajo in reproducirajo v jezikovni rabi;
- Obvladovanje osnov raziskovalne metode kritične analize diskurza;
- Zmožnost uporabe pridobljenih jezikoslovnih znanj pri etnoloških, zgodovinskih raziskavah.

VSEBINA

1. Uvod v kritično analizo diskurza (12)

- Jezik kot družbena praksa
- Definicija in osnovni cilji kritične analize diskurza
- Definicija temeljnih pojmov (diskurzivna praksa, diskurzivni dogodek, diskurz, tekst)
- Ideologija, družbeni odnosi, družbena moč

2. Temeljni principi kritične analize diskurza (10)

- Jezik, produkcija in reprodukcija družbene neenakosti
- Jezik, elite in institucije
- Javni diskurz in dostop do javnega diskurza

- Diskurz in družbena moč
3. Jezik in etnični stereotipi – jezik in rasizem, anti-semitizem, nacionalizem (14)
 - Ustvarjanje etničnih stereotipov skozi jezikovno rabo
 - Diskurzivna analiza rasističnega jezika
 - Primer 1: anti-muslimanski stereotipi v časopisnem diskurzu v Veliki Britaniji
 - Primer 2: stereotipi o neslovincih v časopisnem diskurzu v Sloveniji
 - Primer 3: neo-rasizem v odnosu do tujcev v Avstriji po letu 1989
 - Primer 4: neo-rasizem v odnosu do tujcev v Nemčiji in na Poljskem
 4. Spolna identiteta in kritična analiza diskurza (12)
 - Ustvarjanje spolne identitete v diskurzu
 - Feministična besedila in spolna identiteta
 - Spolna identiteta v znanstvenem diskurzu
 5. Analiza diskurza, zgodovina in spomin (12)
 - Zgodovina kot diskurzivna praksa
 - Oblikovanje spomina skozi diskurz
 - Spomin na holokavst in javni diskurz v povojni Evropi
 - Diskurz antisemitizma v sodobni Evropi

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je predvsem na delu z besedili. Delo bo predstavljalo analizo besedil, njihovih družbenih in ideoloških značilnosti in »branje« ideologij, prisotnih v besedilih, s pomočjo metod kritične analize diskurza.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet obravnava problematiko, ki je izredno aktualna; na podlagi tega je povezan s predmeti, ki se izvajajo v okviru jezikoslovnega modula kot tudi s predmeti iz drugih modulov, ki se izvajajo na programu *Primerjalni študij idej in kultur*, predvsem tistimi, ki obravnavajo kolektivne identitete in družbene odnose skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Fairclough, N. 1992. *Discourse and Social Change*, Cambridge: Polity Press.
- Fairclough, N. 1993: Critical Discourse Analysis and the Marketization of Public Discourse: the Universities, *Discourse & Society* 4/2: 133-168.
- Hellinger, M. & Bussmann, H. eds. 2003. *Gender Across Languages. The Linguistic Representation of Women and Men*, Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

- Van Dijk, T. 1993. Principles of Critical Discourse Analysis, *Discourse & Society* 4/2: 249-283.
- Van Noppen, J. P. 2004. CDA: A discipline Come of Age? Review article, *Journal of Sociolinguistics* 8/1: 107-126.
- Verschueren, J. ed. 1991. *Levels of Linguistic Adaptation*, volume 2, Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Wodak, R. in Schultz, M. 1991. My Mom and I Are the Best Friends, in: Verschueren, J. ed. 1991: 267-294.
- Wodak, R. in Matouschek, B. 1993. 'We Are Dealing with People Whose Origins One Can Clearly Tell Just by Looking': Critical Discourse Analysis and the Study of Neo-Racism in Contemporary Austria, *Discourse & Society*, 4/2: 225-248.
- Wodak, R. in Reisigl, M. 1999. Discourse and Racism: European Perspectives, *Annual Review of Anthropology* 28: 175-199.
- Wodak, R., De Cillia, R., Reisigl, M., Liebhart, K., Kargl, M., Hofstätter, K. 1999. *The Discursive Construction of National Identity*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Reisigl, M. in Wodak, R. eds. 2000. *The Semiotics of Racism. Approaches in Critical Discourse Analysis*. Wien: Passagen-Verlag.
- Reisigl, M. in Wodak, R. 2001. *Discourse and Discrimination. Rhetorics of Racism and Antisemitism*. London et al.: Routledge.
- Zinken, J. 2003. Ideological Imagination: Intertextual and Correlational Metaphors in Political Discourse, *Discourse & Society* 14(4): 507-523.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih ter seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študent/ka poda analizo (argumente podpre z ustrežno literaturo) določenega tipa besedil.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študent/ka pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Jezikovni in kulturni stiki

Nosilec: prof. dr. Christian Voss

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet obravnava tako jezikovne kot kulturne procese, ki so rezultat stika med jezikoma in kulturama. V okviru predmeta se bomo seznanili s teoretičnimi koncepti jezikov v stiku, jezikovne zveze, zamenjave jezika, zastarevanja jezika, smrti jezika, kreolizacije, latovščine, ter s pojmi kot so mešanje kodov, preuključevanje kodov, besedilno izposojanje, itd.. Posebna pozornost bo veljala jezikovni ideologiji majhnih etničnih skupnosti, kar vključuje odnos od manjšinske govornice do nacionalnega jezika v kontekstu družbenozgodovinskih procesov oblikovanja nacionalnih in nadsacionalnih političnih skupnosti. Spoznali se bomo tudi z analizo, ki omogoča prepoznavanje načinov, kako se omenjene vrednote odražajo v jezikovni rabi.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Sposobnost razumevanja temeljnih značilnosti osnovnih pojmov vezanih za procese, ki so posledica jezikovnega stika.
- Študent obvlada osnovne raziskovalne metode, ki omogočajo analizo pojavov, ki so posledica jezikovnega stika.
- Študent je sposoben uporabljati pridobljena znanja v terenskih raziskavah.

VSEBINA

1. Zgodovina in osnovni pojmi kontaktnega jezikoslovja (12)
 - Zgodovina zanimanja za posledice jezikovnih kontaktov;
 - Osnovna področja in znanstvene tradicije;
 - Pojmi jezikovna interferenca, izposojevanje, latovščina, kreolizacija;
 - Pojmi zastarevanje jezika, zamenjava jezika, smrt jezika.
2. Jezikovni kontakt in jezikovna struktura (12)
 - Tipološka in arealna sorodnost med jeziki;
 - Pojem jezikovne zveze (Sprachbund);
 - Pojem narečnega kontinuuma.
3. Jezikovni kontakt in jezikovna raba (10)

- Pojem dvojezičnosti in večjezičnosti;
- Večjezičnost v etnično mešanih okoljih in v sodobni družbi;
- Preuključevanje kodov in mešanje kodov; besedilno izposojanje.

4. Jezikovni kontakt in jezikovna ideologija (12)

- Materni jezik;
- Ideologija avtentičnosti;
- Značilnosti diskurza in politike zaščite manjšinskih in ogroženih jezikov;
- Ideološko ozadje mešanja kodov in preuključevanja kodov;
- Odnos do manjšinskih jezikov v Sloveniji.

5. Jezikovna ideologija pripadnikov manjšinskih jezikovnih skupnosti (14)

- Manjšinski in večinski jeziki in njihovi govornici v procesu oblikovanja nacionalnih skupnosti;
- Stališča do jezika pripadnikov manjšinskih jezikovnih skupnosti;
- Slovansko prebivalstvo v Egejski Makedoniji (Grčija);
- Albansko prebivalstvo v Grčiji;
- Slovensko prebivalstvo v Kanalski dolini.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na konkretnih družbenih situacijah in jezikovnih skupnostih doma in v svetu, ki jih obravnavamo skozi analizo konkretnih besedil in s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika, ter bolj specifična jezikoslovna znanja s področja dialektologije, jezikovne tipologije, jezikovne politike in standardizacije. Povezan je tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Auer, P. 1998. *Code-Switching in Conversation*, London: Routledge.
- Filipović, R. 1986. Teorija jezika u kontaktu. JAZU - Školska knjiga: Zagreb.
- Crystal, D. 2002. *Language death*. Cambridge [etc.] : Cambridge University Press.
- *Investigating Obsolescence. Studies in Language Contraction and Death*, Nancy C. Dorian ur., Cambridge: Cambridge University Press, 1989.
- Hamers, J. F., Blanc, M. A. 1989. *Bilinguality and Bilingualism*, Cambridge et al.: Cambridge University Press.
- *Language ideologies, policies and practices. Language and the future of Europe*. P. Stevenson, C. Mar-Molinero (ur.). Basingstoke 2006.

- Milroy, L., Gordon, M. 2003. *Sociolinguistics, Method and Interpretation*, Malden, MA Oxford, – UK: Blackwell Publishing.
- *Marginal Linguistic Identities* (Studies in Slavic Contact and Borderland Varieties), Stern, D. in Voss, Ch. ur., Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2006.
- Voss, Ch. 2005. Linguistic hybridity of Balkan borderland minorities. In: *Jazyki i dialekty malych étničeskich grupp na Balkanach*. Hg. A. Sobolev, A. Rusakov. St.Petersburg, München: 109-118
- Petrović, T. 2006. *Ne tu, ne tam: Srbi v Beli krajini in njihova jezikovna ideologija v procesu zamenjave jezika*, Ljubljana: Založba ZRC.
- Minnich, R. G. 1998. *Homesteaders and Citizens: Collective identity formation on the Austro-Italian-Slovene frontier*. Bergen studies in social anthropology 52. Bergen: Norse Publications.
- *Skrivene manjine na Balkanu*. B. Sikimić ur. Balkanološki institut SANU: Beograd 2004.
- Tsitsipis, L. 1998. *A Linguistic Anthropology of Praxis and Language Shift: Arvanítika (Albanian) and Greek in Contact*, Oxford: Oxford University Press.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega besedila ali jezikovne prakse.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Koliščarska doba na območju jugovzhodnih Alp

Nosilec: dr. Anton Velušček

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

V 5. tisočletju pr. Kr. mlajšekamenodobni človek poseli jezerska obrežja v osrčju Evrope. Ob jezerih postavlja naselbine iz kolib na kolih, ki jih imenujemo kolišča. Na Ljubljanskem barju so takšno naselbino postavili tudi eni izmed prvih lončarjev, poljedelcev, živinorejcev, ki so prišli na območje osrednje Slovenije v prvi polovici 5. tisočletja pr. Kr. Kolišča so na Ljubljanskem barju s prekinitvami obstajala do prve polovice 2. tisočletja pr. Kr.

Namen predavanj in študijskega dela je omogočiti kandidatom poglobljen vpogled v problematiko koliščarske dobe na območju jugovzhodnih Alp s poudarkom na raziskovanju mlajše kamene in bakrene dobe v osrednji Sloveniji.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Samostojno raziskovalno delo na področju arheologije mokrih tal in arheologije predkovinskih oz. zgodnjekovinskih obdobj – poznavanje problemov in njihovo reševanje v zvezi z arheologijo mokrih tal in arheologijo predkovinskih oz. zgodnjekovinskih obdobj.

VSEBINA

Kandidati se bodo pri študiju seznanili s problematiko mlajše kamene in bakrene dobe v osrednji Sloveniji.

Gre za območje, ki so ga prvi poljedelci in lončarji pa morda tudi iskalci bakrove rude poselili razmeroma pozno, šele v okvirno prvi polovici 5. tisočletja pr. Kr. Veliko sledi je tudi iz 4. in 3. tisočletja pr. Kr. Na podlagi raziskav koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju domnevamo, da poselitev ni bila kontinuirana in da je bila povezana z dogajanjem v širšem evropskem prostoru.

Med študijem se bodo kandidati seznanili z nekaterimi vidiki poselitve osrednje Slovenije in sosednjih pokrajin. Poseben poudarek bo na predstavitvi gospodarskih aktivnosti in gospodarskih interesov mlajšekamenodobnega in bakrenodobnega človeka.

Kandidati bodo vključeni v praktične projekte, kjer bodo sodelovali pri študijski obdelavi materialnega gradiva.

1. Mlajša kamena in bakrena doba v osrednji Sloveniji (20)

- Zgodovina raziskav

- Arheološki viri
- Poselitvena slika
- Kronološki sistemi
- Relativna kronologija
- Absolutna kronologija
- Primerjava s sosednjimi območji

2. Gospodarske aktivnosti mlajšekamenodobnega ter bakrenodobnega človeka (40)

- Zgodovina raziskav
- Arheološki viri
- Arheologija mokrih tal

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavnj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano s svojo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezljiv s predmeti:

1. Mlajša kamena in bakrena doba severnega Jadrana;
2. Interdisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč;
3. Od drobnih arheoloških najdb do zgodovine.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Gaspari, A. ur. 2006. Zalog pri Verdu, tabor kamenodobnih lovcev na zahodnem robu Ljubljanskega barja. Ljubljana: Založba ZRC.
- Velušček, A. ur. 2006. Resnikov prekop, najstarejša koliščarska naselbina na Ljubljanskem barju. Ljubljana: Založba ZRC.
- Menotti, F. ur. 2004. *Living on the lake in prehistoric Europe: 150 years of lake-dwelling research*. London, New York.
- Velušček, A. ur. 2004. *Hočevarica - eneolitsko kolišče na Ljubljanskem barju*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Velušček, A. 2004. Past and present lake-dwelling studies in Slovenia: Ljubljansko barje (the Ljubljana Marsh). V: Menotti, F. ur. *Living on the lake in prehistoric Europe: 150 years of lake-dwelling research*. London, New York: 69-82.
- Čufar, K. in A. Velušček 2002. Dendrokronološke raziskave kolišč na Ljubljanskem barju - stanje 2001. *Arheološki vestnik* 53, 59-67.
- Velušček, A. 1999. Neolithic and Eneolithic Investigations in Slovenia. *Arheološki vestnik* 50, 59-79.
- Korošec, P. in J. Korošec 1969. *Najdbe s koliščarskih naselbin pri Igu na Ljubljanskem barju*. Arheološki katalogi Slovenije 3. Ljubljana.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV

Študentke in študenti imajo v sklopu predmeta dve študijski obveznosti, in sicer pisno seminarsko nalogo v okviru seminarja, ki je pogoj za opravljanje ustnega izpita iz okvira predavanj in seminarjev. Obvezno je tudi sodelovanje pri praktičnem delu.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino in italijanščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: Predavalniška tabla s pisali, audiovizualna oprema (diaprojektor, videoprojektor, grafoskop, videorekorder, TV, Hi-Fi, računalnik, PowerPoint).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Kozmologija mezoameriških ljudstev

Nosilec: doc. dr. Ivan Šprajc

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Študentje naj bi se seznanili s kozmološkimi koncepti mezoameriških ljudstev in z različnimi kulturnimi prvinami oz. vidiki življenja, v katerih se ta pojmovanja tako ali drugače odražajo. Pregled konkretnih spoznanj in raziskav, ki so do njih pripeljale, naj bi ponazoril tudi metodološke prijeme, ki so bili aplicirani, omogočil ovrednotenje njihove uporabnosti pri tovrstnih preučevanjih nasploh ter ilustriral relevantnost rezultatov za holistično razumevanje funkcioniranja in razvoja nekdanjih družb.

PRIDOBLENE KOMPETENCE

- poznavanje najpomembnejših kozmoloških pojmovanj Majev, Aztekov in drugih mezoameriških ljudstev (dojemanje časa in prostora, kozmogonija, razmerje med mitom in zgodovino) in pregled kulturnih manifestacij, ki te koncepte odsevajo;
- razumevanje prepletenosti pravih spoznanj in religioznih konceptov ter odvisnosti pojmovnega sveta od konkretnega naravnega okolja in kulturnega konteksta;
- razumevanje vloge kozmoloških konceptov v vsakdanjem življenju, religiji in politični ideologiji;

VSEBINA

1. Uvod v mezoameriške kulture (6)

- Mezoamerika – definicija in skupne značilnosti kulturnogeografskega območja;
- Mezoamerika – oris naravnega okolja in kulturnega razvoja;
- pregled osnovnih značilnosti mezoameriških kultur (gospodarske osnove, družbena struktura, politična organizacija, religija, znanja, arhitektura, umetnost...).

2. Kozmologija v kulturnem kontekstu (8)

- definicija kozmologije;
- kozmologija in sorodni pojmi (kozmogonija, pogled na svet);
- razmerje med kozmologijo, znanostjo in religijo;
- pogojenost kozmoloških konceptov od konkretnega naravnega okolja in kulturnega konteksta.

3. Zgodovinski in mitični čas v Mezoameriki (10)

- orientacija v času; pomen opazovanja neba;
- merjenje časa, koledarski sistem;
- linearni in ciklični čas;
- astronomsko znanje, uporabni vidiki;
- razmerje med astronomijo in astrologijo;
- kozmogonija v mitih in arheoloških virih.

4. Konceptualna povezanost časa in prostora (12)

- astronomsko signifikantne smeri kot prostorski indikatorji poteka časa;
- struktura sveta/vesolja; kozmogrami;
- kozmologija v religiji in ritualu;
- observacionalne osnove verovanj, atributov božanstev in obrednih dejanj;

5. Materialni korelati kozmoloških konceptov (12)

- kozmološki simbolizem v arhitekturi, pokopih in drobnih artefaktih;
- urbane trase kot kozmogrami;
- astronomske orientacije v arhitekturi – praktični in simbolični pomen;
- kozmološki elementi kulturne pokrajine («posvečena geografija»).

6. Družbena vloga kozmoloških pojmovanj (12)

- strukturiranje in interpretacija sveta in človekovega mesta v njem;
- uporabna vloga poznavanja naravnih zakonitosti (programiranje dejavnosti v letnem ciklu; učinkovitost gospodarstva ipd.);
- vloga kozmologije v kompleksnih družbah: znanje kot sredstvo legitimiranja oblasti, preobrazba verovanj v politično ideologijo;
- komparativni vidiki in generalizacije: primerjave z nekaterimi drugimi arhaičnimi civilizacijami.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. S pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih, analiziramo konkretne vidike kozmologije pri posameznih mezoameriških ljudstvih. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko, povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo. Izsledki nudijo osnovo za komparativna razmišljanja in posploševanja.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet se ne povezuje le z drugimi predmeti na antropološkem modulu, pač pa tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Bolle, K. W., Cosmology. V: M. Eliade, ur., *Encyclopedia of Religions*, vol. 4: 100-107.
- Jaki, S. L., Science and religion. V: M. Eliade, ur., *Encyclopedia of Religions*, vol.4 : 121-133.
- Brady, J. E. – W. Ashmore, 1999, Mountains, caves, water: ideational landscapes of the ancient Maya, v: Wendy Ashmore – A. Bernard Knapp, ur., *Archaeologies of landscape*, Oxford: Blackwell, 124-145.
- Aveni, Anthony F., 2001. *Skywatchers: A revised and updated version of Skywatchers of ancient Mexico*, Austin: University of Texas Press.
- Verdet, Jean-Pierre, 1996, *Nebo: Red in nered*, Ljubljana: DZS (prev.: M. Veselko; orig.: *Le ciel: Ordre et désordre*, Paris: Gallimard Jeunesse, 1987).
- Carlson, J. B., 1981, A geomantic model for the interpretation of Mesoamerican sites: an essay in cross-cultural comparison. V: E. P. Benson, ur., *Mesoamerican sites and world-views*, Washington: Dumbarton Oaks, 143-215.
- Sosa, J. R., 1989, Cosmological, symbolic and cultural complexity among the contemporary Maya of Yucatan. V: A. F. Aveni, ur., *World archaeoastronomy*, Cambridge: Cambridge University Press, 130-142.
- Villa Rojas, A., 1986. Apéndice I: Los conceptos de espacio y tiempo entre los grupos mayances contemporáneos. V: M. León-Portilla, *Tiempo y realidad en el pensamiento maya*, México: Universidad Nacional Autónoma de México, 119-167.
- M. P. Weaver, *The Aztecs, Maya and their predecessors*. San Diego: Academic Press, 1993.
- Šprajc, I., 2005, More on Mesoamerican cosmology and city plans. *Latin American Antiquity* 16 (2): 209-216.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – določene teme;
- študent(-ka) opravlja ustni ali pisni izpit iz celotne snovi predmeta;
- ocenjevanje kompetenc:
 - s seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezno temo, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede;
 - izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Kronološki sistemi poznega latena od Iberskega polotoka do spodnjega Podonavja

Nosilec: izr. prof. dr. Dragan Božič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI

Eden glavnih pogojev za prepoznavanje zgodovinskega razvoja prazgodovinskih skupnosti, ki mu v poznem latenu daje značilen pečat romanizacija, je ustrezna časovna opredelitev najdb in najdišč, ki naj bi jo omogočali različni kronološki sistemi. Trenutno stanje raziskav na tem področju je tako, da imamo sicer na voljo precej različnih sistemov, ki pa so med sabo nezdržljivi, pogosto zgrajeni na zgrešenih predpostavkah in v marsičem dokazljivo napačni.

Cilj predmeta je poglobljena in kritična seznanitev z obstoječimi kronološkimi sistemi poznega latena na prostoru od Iberskega polotoka prek južne Francije, severne Italije in jugovzhodnih Alp do spodnjega Podonavja, z arheološkimi viri, ki so na voljo za izdelavo relativne in absolutne kronologije, in z načinom izdelave novih, ustrežnejših regionalnih kronoloških sistemov, kot tudi nadregionalnega kronološkega sistema.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Osnovna pridobljena kompetenca je samostojno raziskovalno delo na področju kronoloških sistemov železne dobe. Gre za sposobnost kritičnega presojanja obstoječih sistemov in prepoznavanja problemov. Študent bo sposoben izpeljati celotni postopek izdelave novega kronološkega sistema od zbiranja virov, izdelave podatkovne zbirke in uporabe ustreznih metod do končnega izdelka. Poseben poudarek bo na vzporejanju regionalnih kronoloških sistemov in na pripravi nadregionalnega sistema.

VSEBINA

Ustrezni kronološki sistemi so pogoj za relativno in absolutno časovno opredelitev zaključenih najdiščnih celot (npr. grobov, zakladnih najdb, naselbinskih objektov in zaključenih skupkov, vodnjakov) in arheološkega gradiva, ki ga na podlagi najdiščnega okolja ni mogoče ožje datirati (to so npr. vodne najdbe, detektorske najdbe iz naselbin in najdbe iz neohranjenih grobnih celot). Obstoječi kronološki sistemi poznega latena se med seboj razlikujejo glede števila časovnih stopenj, njihovega poimenovanja, vsebine in absolutne starosti.

Posebna pozornost bo posvečena predstavitvi arheoloških virov, ki so na voljo za izdelavo relativnokronoloških stopenj. Za določitev absolutne kronologije pa pridejo v

poštev razen redkih dendrokronoloških datumov zlasti nekateri uvoženi predmeti (npr. rimski republikanski novci, keramika, srebrne in bronaste posode), arheološko oprijemljivi zgodovinski dogodki (npr. osvojitvev Alezije v Franciji) ter potopljene ladje.

Uvoženi predmeti (npr. srebrne in bronaste posode) omogočajo tudi medsebojno vzporejanje kronoloških sistemov poznega latena na prostoru od Iberskega polotoka do spodnjega Podonavja.

1. Kronološki sistemi poznega latena (20)

- Zgodovina raziskav
- Arheološki viri
- Relativna kronologija
- Absolutna kronologija
- Kontinuiteta in diskontinuiteta
- Lokalni, regionalni in nadregionalni kronološki sistemi

2. Regionalni kronološki sistemi (24)

- Iberski polotok, južna Francija, severna Italija, jugovzhodne Alpe, hrvaško-srbsko Podonavje, spodnje Podonavje

3. Medsebojno vzporejanje regionalnih kronoloških sistemov poznega latena (6)

4. Nadregionalni kronološki sistem (10)

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in z analizo izbranih primerov navajajo študente h kritičnemu odnosu do arheološkega in literarnega vira ter jih seznanjajo z ustreznimi raziskovalnimi metodami. Člani seminarja predstavijo svojo raziskovalno temo in svoja besedila, ki jih učitelj in drugi člani seminarja skupno kritično analizirajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo latensko dobo, in s predmetom Romanizacija.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Božič, D. 1981. Relativna kronologija mlajše železne dobe v jugoslovanskem Podonavju. *Arheološki vestnik* 32: 315-347.
- Božič, D. 1999. Die Erforschung der Latènezeit in Slowenien seit Jahr 1964. *Arheološki vestnik* 50: 189-213.
- De Marinis, R. 1986. L'età gallica in Lombardia (IV - I secolo a.C.): risultati delle ultime ricerche e problemi aperti. V: *Atti del 2° Convegno Archeologico Regionale*, Como: 93-173.
- Duval, A., J.-P. Morel in Y. Roman ur. 1990. *Gaule interne et Gaule méditerranéenne aux Ile et Ier siècles avant J.-C. : confrontations chronologiques*. Paris.
- Feugère, M. in C. Rolley ur. 1991. *La vaisselle tardo-républicaine en bronze*. Dijon.

- Gamper, P. 2006. *Die latènezeitliche Besiedlung am Ganglegg in Südtirol. Rahden/Westf.*
- Guštin, M. 1991. *Posočje. Posočje in der jüngeren Eisenzeit.* - Ljubljana.
- Luik, M. 2002. *Die Funde aus den römischen Lagern um Numantia im Römisch-Germanischen Zentralmuseum.* Mainz.
- Martin-Kilcher, S. 1998. Gräber der späten Republik und der frühen Kaiserzeit am Lago Maggiore: Tradition und Romanisierung. V: *Bestattungssitte und kulturelle Identität*, Köln: 191-252.
- Rustoiu, A. 1997. *Fibulele din Dacia preromană (sec. II î.e.n. - I e.n.).* București.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTK IN ŠTUDENTOV

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja problematike, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature, ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Ljudsko in umetno – folkloristični in medbesedilni vidiki

Nosilka: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Seznanimi slušatelje in slušateljice z značilnostmi ljudskega pesništva (slovenskega in evropskega), po katerih se bistveno ločuje od umetnega in iz folkloristične ter literarnovedne perspektive predstaviti oba poetološka tokova skozi različne metodološke in teoretične paradigme. Voditi slušatelje in slušateljice skozi relevantno domačo in tujo študijsko literaturo in prek predavanj in seminarskega dela omogočiti raziskovalno podlago za njihovo individualno raziskovalno delo ter znanstvene izdelke. Študijski proces naj bi pripomogel k vedenju o temeljnih in medsebojnih razmerjih ljudskega in umetnega pesništva, o baladi kot posebnem ljudskem in umetnem žanru ter prikazal uporabo ljudskega v umetnih besedilih literarnih ustvarjalcev od razsvetljenstva pa do postmodernizma.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- obvladovanje temeljnih metodoloških in teoretičnih izhodišč folklorističnega, literarnovednega in intertekstualnega raziskovanja slovenske ljudske duhovne kulture (ljudska pesem, delno tudi glasba in ples) v povezavi z literarnim izročilom skozi zgodovinski proces nastajanja, odmiranja in povezovanja ljudskega in umetnega
- sposobnost razumevanja in prepoznavanja drugačnosti obeh poetičnih sistemov in njihovih medbesedilnih, medglasbenih povezav ter njunih podobnosti in opozicij ter poznavanje produkcije in reprodukcije ljudskega in umetnega v različnih zgodovinskih in družbenih okoljih
- sposobnost uporabe analitičnih orodij pri raziskovanju dveh različnih tokov formalno-vsebinskih interakcij med ljudskim in umetnim, pri analizi ljudske in umetne balade (v slovenski in evropski tradiciji), ponarodele pesmi in medbesedilnih nizov ter v njihovi interakciji v sodobni slovenski poeziji, prozi in dramatik

VSEBINA

Slovenska ljudska pesem je večinoma spontana improvizatorična dejavnost, ki se razlikuje od umetne po načinu življenja, po slogu, zanjo sta značilna variantnost, njena produkcija in reprodukcija sta si zelo blizu. Je sinkretičen organizem, sestavljen iz teksta (besedilo), teksture (melodija) in s pripetim kontekstom (splet zunanjih dejavnikov ob izvedbi) ter z značilnim nosilcem. Umetna pesem pa je književno dejstvo, ki pa ima lahko poudarjeno zvočnost, a melodije nima, prav tako sta njen kontekst in ustvarjalec drugačna kot pri ljudski pesmi. Slušatelji bodo spoznavali ljudsko in umetno v šestih vsebinskih sklopih.

Ljudsko in umetno: teoretično-metodološka izhodišča (11)

- značilnosti ljudske in umetne pesmi
- teoretično-metodološka izhodišča folklorističnega raziskovanja
- ravnine ljudske in umetne pesmi
- procesi oblikovanja ljudske in umetne pesmi
- načini življenja, klasifikacija in žanri.
- medsebojni vplivi

Medbesedilni sistemi ljudskega in umetnega (10)

- sistemi formalno-vsebinskih interakcij med ljudskim in umetnim skozi obdobja slovenske literarne zgodovine
- posnemovalni ali trpni sistem
- tvorni ali transformativni sistem
- trpno-tvorno stikanje ljudskega in umetnega pri Prešernu, Jenku, slovenski moderni in sodobni slovenski poeziji

Ponarodela pesem (9)

- fenomen ponarodele pesmi an Slovenskem
- proces prehoda umetne pesmi v poetiko ljudskega od konca 18. do prve polovice 19. stoletja
- najpomembnejši aspekti ponarodevanja
- iz umetnega v ljudsko: Simon Jenko Lenčica ter Simon Gregorčič Njega ni

Medbesedilni nizi ljudskega in umetnega (9)

- kaj je medbesedilni niz?
- vrste medbesedilnih nizov, ki imajo za duhovno podlago ljudsko pesem
- proces medbesedilnosti znotraj ljudskega pesništva
- medbesedilnost ob vnosu ljudskega v umetno
- analiza krepkega medbesedilnega niza: Lenora
- analiza šibkega medbesedilnega niza: Godec pred peklom

Balada kot evropska enigma (11)

- evropske in ameriške definicije balade ter metodološki in teoretični koncepti žanra (literarno-zgodovinski in folkloristični)
- izvor, nastanek, etimologija, pomen, zgodovinski razvoj, značilnosti in vloga v evropskem in slovenskem prostoru
- evropske in ameriške folkloristične in literarno-zgodovinske teorije balade (Entwistel, Hustevedt, Buchan, Atkinson, Seemann)
- slovenske folkloristične in literarno-zgodovinske teorije balade (Vodušek, Kumer, Golež Kaučič, Kos, Bjelčevič)

- ljudska in umetna balada, balada – romanca, tipologija in tematika balad
- analiza slovenskih balad (Desetnica, Mrtvaška kost, Galjot, Umor iz ljubosumja...)
- analiza evropskih balad (Twa sisters, Mioritza, Dona Filomena, Corrido the Juan Reyna...)

Ljudska pesem in sodobna slovenska poezija (10)

- medbesedilne povezave ljudskega z umetnim v obdobju sodobne slovenske poezije (1958 – 2005): teorije, tokovi in procesi
- formalne in vsebinske povezave umetnega z ljudskim od Zajca, prek Tauferja, Strniše, Makarovičeve, Jesiha, Vincetiča do Oswalda
- ljudske odnosnice v sodobnih pesniških besedilih, ki merijo na kod konteksta ljudskega pesništva (citati struktur, stilizacije): analize besedil
- ljudske odnosnice v sodobnih pesniških besedilih, ki merijo na kontekst konkretnih ljudskih pesmi (citat, aluzija...): analize besedil
- idejnost in muzikalnost ljudskega v sodobnem

POSEBNOSTI

Izvedba predmeta vključuje tudi vsaj eno terensko raziskovanje, bodisi še živega ljudskega izročila, performativnega predstavljanja ljudskega bodisi sodobne poustvarjalne dejavnosti ljudskega.

SEMINARJI

Seminarsko delo poteka vzporedno s predavanji tako, da se navezuje na posamezne tematske sklope.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se posebej interdisciplinarno navezuje na medbesedilnost in kulturni spomin, na vsebine iz jezikoslovja, glasbe, etnologije, literarne vede, ženskih študij in sociologije ter psihoanalize.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Brown, Mary Ellen in Rosenberg. Bruce. A. ur. 1998. *Encyclopedia of Folklore and Literature*, Santa Barbara, Denver, Oxford: ABC-CLIO, 1998.
- Buchan, David. 1997. *The Ballad and the Folk*. East Lothian: Tuckwell Press.
- Dundes, Alan. 1980. *Interpreting folklore*. Bloomington: Indiana University Press, cop.
- - - ur. 2005. *Folklore, Critical Concepts in Literary and Cultural Studies*. 4 knjige. London and New York: Routledge, 2005.
- Entwistel, William James. 1939. *European balladry*. Oxford: The Clarendon Press.
- Foley, John Miles. 2002. *How to Read an Oral Poem*. Urbana and Chicago: University of Illinois Press.
- Golež, Marjetka ur. 1998. *Ljudske balade med izročilom in sodobnostjo/Ballads beetwen Tradition and Modern Times*, Ljubljana: Založba ZRC.
- Golež Kaučič, Marjetka. 2001. Raziskovalne metode v folkloristiki – med tradicionalnim in inovativnim. *Traditiones* 30/1: 279-291.

- - - 2002. The Slovenian Ballad at the Turn of the Millenium. *Lied und populäre Kultur/ Song and Popular Culture/ Jahrbuch des Deutschen Volksliedarchivs*. 47: 157-171.
- - - 2003. *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- - - 2003. Teorija intertekstualnosti in njena uporaba v folklorističnih raziskavah. *SRL* 51: 311-331.
- - - The Slovenian Folk and Literary Ballad. *The Flowering Thorn*. Thomas A. McKean ed. Utah State university Press: Logan: 295-307.
- - - 2004. Rošlin in Verjanko. Transformacija ljudske balade v sodobna prozna besedila. *Traditiones* 33/2: 93-117.
- - - 2005. Folk Song Today: Between Function and Aesthetics. *Traditiones* 34/1: 177-191.
- Grafenauer, Ivan in Orel, Boris. 1952. *Narodopisje Slovencev* II. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Hribar, Tine. 1984. *Sodobna slovenska poezija*. Maribor: Obzorja.
- Hustvedt, Sigurd. 1930. *Ballad Books and Ballad Men*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- William O. Hendricks. 1990. Folklor in strukturalna analiza teksta, prev M. Kokot, *Nova revija* 9/IX/104: 1721-1743.
- Juvan, Marko. 2000. Intertekstualnost. *Literarni leksikon* 45. Ljubljana: DZS.
- Kumer, Zmaga. 1996. *Vloga, zgradba, slog slovenske ljudske pesmi*. Ljubljana: Založba ZRC.
- - - 2002. *Slovenska ljudska pesem*. Ljubljana: Slovenska matica:7-47.
- Legiša, Lino. 1938. *Slovenska poezija od Vodnikovih Pesmi za pokušino do priprav na Kranjsko Čbelico (1806-1828)*. Ljubljana: samozaložba.
- Koruza, Jože. 1991. *Slovstvene študije*. Ur. Jože Pogačnik. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Znanstveni inštitut.
- Kos, Janko. 1995. *Moderna slovenska lirika 1940-1990*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- - - 1995. Postmodernizem. *Literarni leksikon* 43. Ljubljana: DZS.
- Niles, John D. 1999. *The Poetics and Anthropology of Oral Literature*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Paternu, Boris. 1980. Folklorizacija literature in literarizacija folklore. *Glasnik SED* 20/2: 71-81.
- - - 1974. Razvoj in tipologija slovenske književnosti. *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Slovenski jezik, literatura in kultura*: 131-144.
- Poniž, Denis. 2001. *Slovenska poezija 1950-200*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Rosenberg, Bruce A. 1991. *Folklore and Literature: Rival Siblings*. Knoxville: The University of Tennessee Press.
- Seemann, Erich. 1955. *Ballade und Epos*, Zurich: Schweizerisches Archiv für Volkskunde LI/3:147-183.
- Stanonik, Marija. 2001. *Teoretični oris slovstvene folklore*. Ljubljana: Založba ZRC.
- Taufer, Veno. 1975. O rabi rabljenih besed, v: *Pesmarica rabljenih besed*, Ljubljana: DZS: 43-65.
- Terseglav, Marko. 1987. Ljudsko pesništvo: *Literarni leksikon* 32. Ljubljana: DZS.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Študentje bodo v okviru predmeta morali napisati seminarsko nalogo z znanstvenim aparatom, branje in interpretacija teoretskih del, poslušanje zvočnega gradiva. Seminarska naloga mora biti predstavljena javno, prav tako bodo znotraj modula brali tudi posamezna poglavja disertacije, ki bodo kritično interpretirana s strani drugih slušateljev modula. Njihovo delo bo v veliki meri osredotočeno na izdelavo doktorske disertacije. Študenti naj bi si ogledali studio in zvočni arhiv Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU in vse zbirke, ki jih hrani ta inštitut.

POGOJI ZA IZVEDBO

Kadrovski pogoji:

Učitelj in redno vključevanje tujih in domačih gostujočih predavateljev.

Materialni pogoji:

Učilnica z AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Medbesedilnost in kulturni spomin

Nosilec:izr. prof. dr. Marko Juvan

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet seznanja študente z dvema pomembnima pojmom, ki vzpostavljata razmerje med sodobnostjo in tradicijo (kot krovno temo študijskega programa) – z medbesedilnostjo in kulturnim spominom. Opiše njuno zgodovino, pomen, predmetna področja in vloge, razgrne njuna metodološka ozadja (zlasti poststrukturalizem, kulturno semiotiko in novi historizem) in ju nadrobneje konceptualno razčleni. Ob tem je vseskozi v ospredju pozornosti sovisnost med literarnim diskurzom in ostalimi kulturnimi praksami. Študenti spoznajo, kako se kulturne identitete vzpostavljajo prek mehanizmov spomina in pozabe, katerih medij je literatura. Študenti bodo spoznali dejavnike in institucije, pa tudi žanre in oblike, prek katerih literatura formira in preoblikuje kulturni spomin (od avtobiografike, dnevnikov in spominov do zgodovinske fikcije). Glavna pozornost bo namenjena medbesedilnim sredstvom (topiki, aluziji, citatu, variaciji, parodiji itn.). Na ravni medkulturnih stikov bo tematizirana vloga vplivov.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Študenti se bodo naučili metod branja, ki literarna dela postavljajo v kontekste tradicije in sodobnih komunikacij. Uvedli se bodo v historično mišljenje (v dialektiko procesualnosti in trajanja). Sodobne teoretske koncepte bodo znali uporabljati v analizah starejšega in sodobnega tekstnega gradiva. Na metateoretski ravni se bodo zavedali, kako so teoretski pojmi odvisni od določene znanstvene paradigme in od drugih kulturnih pogojenosti. Spoznali bodo sistemski pogled na literaturo. V perspektivah medbesedilnosti in kulturnega spomina bodo spoznavali gradivo iz obdobja slovenske književnosti od srednjega veka do konca 20. stoletja ter v primerjalnem kontekstu odkrivali dialoške mehanizme pri oblikovanju kulturnih identitet. S tem bodo boljše pripravljeni na medkulturne komunikacije današnjega časa.

VSEBINA

Književnost je eden izmed medijev kulturnega spomina, saj se prek literarnih žanrov, form, tem, podobja, zgodb in motivov skozi daljša zgodovinska obdobja ohranjajo vzorci mišljenja in čutenja, vplivajo na spomine in percepcije posameznikov in na oblikovanje družbenih identitet. Takšno vlogo literarnemu diskurzu po eni strani zagotavljajo bolj ali

manj institucionalizirane prakse (od založništva in kritike prek filološko-zgodovinskih strok do šolstva), vpletene v graditev literarnega kanona in proizvodnjo kategorij estetsko-razlagalnega jezika. Po drugi strani pa si je tudi literarni diskurz sam razvil mehanizme, s katerimi se umešča na sečišča zgodovinsko gibljivih razmerij do svoje lastne preteklosti, kulturne tradicije in do sodobnih družbenih diskurzov. Med temi sredstvi je najpomembnejša medbesedilnost. Pojem medbesedilnost (intertekstualnost), ki je nastal v poznih šestdesetih letih 20. stol. kot simptom prehoda humanistike in umetnosti iz moderne v postmoderno (v poststrukturalizem in postmodernizem), izvorno pomeni troje:

- da je vsako besedilo dejavno vpeto v verigo dialoga, diskurza;
- da se besedilni subjekt vzpostavlja s sprejemanjem in preoblikovanjem znakovnega gradiva iz obstoječih besedil in označevalnih praks;
- da se na ta način v besedilo vpisujeta historičnost in družbenost, besedilo pa deluje na svoj kontekst.

V nadaljnjih raziskavah so v oblikah in žanrih razvidne medbesedilnosti (citatnosti), kakršni so citat, imitacija, aluzija ali parodija, videli predvsem način, kako se literatura v zgodovinsko-razvojnih procesih sistemsko samouravnava ("literatura iz literatura", avtopoeza), vzpostavlja kontinuitete, a tudi odklone, subverzije in prelome.

Problematiko kolektivnega/kulturnega spomina, literarnega diskurza in medbesedilnosti bodo predavanja in seminarji obravnavali teoretsko in ob študijah primerov iz slovenske literarne zgodovine. Osvetljena bo vloga topike v starejši in novejši književnosti (Brižinski spomeniki, Svetokriški, Prešeren, Jenko), formiranje medbesedilnih nizov, vpletenih v imaginarij nacionalne zavesti (Krst pri Savici, Sonetni venec) ter postopki in funkcije modernističnega in postmodernističnega citatnega obujanja slovenske kulturne tradicije. Vznikanje (emergenca) slovenske literature bo prikazano na primerjalnem ozadju, v kontekstu medkulturnega dialoga in vplivanja.

1. Teorija in zgodovina koncepcij spomina in medbesedilnosti (20):

- individualni in kolektivni spomin;
- pojmovanja spomina od antike do modernosti;
- kolektivni in kulturni spomin;
- literatura in kulturni spomin;
- medbesedilnost kot medij kulturnega spomina;
- zgodovinski oris medbesedilnosti.

2. Vloga topike v starejši in novejši književnosti (10):

- pojem topos in evropski kontekst topike;
- topika v Brižinskih spomenikih in baročnih pridigah;
- topika v romantični in postromantični poeziji (Prešeren, Jenko).

3. Formiranje medbesedilnih nizov, vpletenih v imaginarij nacionalne zavesti: (10)

- pojem medbesedilni niz;
- folklorni in umetni medbesedilni nizi;
- primeri medbesedilnih nizov ob ključnih besedilih (Krst pri Savici, Sonetni venec).

4. Postopki in funkcije modernističnega in postmodernističnega citatnega obujanja slovenske kulturne tradicije (10):

- dekonstruktivne strategije (avantgarde);
- mitologizacija, profanizacija in igra (modernizem);
- ustvarjanje kot recikliranje (postmodernizem).

5. Vznikanje (emergenca) slovenske literature na primerjalnem ozadju, v kontekstu medkulturnega dialoga in vplivanja (10):

- nova pojmovanja vpliva;

- problem »nacionalnega« kot enote literarnega zgodovinopisja;
- semiosfera, geokritika in medkulturni dialog;
- interaktivnost »nacionalnega« literarnega polisistema ter medliterarni centrizmi in medliterarne skupnosti.

Poleg glavnega izvajalca bodo pri predmetu lahko sodelovali tudi gostje, predvsem sodelavci Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU.

SEMINARJI

Seminarsko delo pomeni dograjevanje, praktično usvajanje in preverjanje znanj, ki jih bodo posredovala predavanja in konsultacije. Potekalo bo prek diskusij ob referatih in koreferatih študentov. Zaključek seminarskega dela bo za vsakega študenta seminarska naloga, ki bo skupaj z zagovorom glavna oblika preverjanja znanja.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet sodi v literarno vedo, navezuje pa se tudi na predmete s področij folkloristike, etnologije, kulturne antropologije, zgodovinopisja in sociologije kulture.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Allen, Graham. 2000. *Intertextuality*. London – New York: Routledge.
- Assmann, Aleida in Harth, Dietrich, ur. 1991. *Mnemosyne: Formen und Funktionen der kulturellen Erinnerung*. Frankfurt na Majni: Fischer Taschenbuch Verlag.
- Assmann, Jan. 1992. Theoretische Grundlagen. V: J. Assmann: *Das kulturelle Gedächtnis: Schrift, Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen*. München: Beck. 14-160.
- Curtius, Ernst Robert. 2002. *Evropska literatura in latinski srednji vek*. Prev. T. Virk. Ljubljana: LUD Literatura.
- Halbwachs, Maurice. 2001. *Kolektivni spomin*. Prev. D. Rotar. Spremna beseda T. Kramberger. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Juvan, Marko. 1990. *Imaginarij Krsta v slovenski literaturi: Medbesedilnost recepcije*. Ljubljana: Literatura.
- - - 1997. O slovenskem literarnem kanonu. V: M. Juvan: *Domači Parnas v narekovajih: Parodija in slovenska književnost*. Ljubljana: LUD Literatura: 197-212.
- - - 2000. *Intertekstualnost*. Ljubljana: DZS. (Literarni leksikon 45).
- - - 2000. *Vezi besedila*. Ljubljana: Literatura.
- - - 2006. *Literarna veda v rekonstrukciji: Uvod v sodobni študij literature*. Ljubljana: LUD Literatura.
- Lachmann, Renate. 1990. Mnemotechnik und Simulakrum. V: R. Lachmann: *Gedächtnis und Literatur: Intertextualität in der russischen Moderne*. Frankfurt na Majni: Suhrkamp: 13-50.
- Ricoeur, Paul. 2004. *Memory, History, Forgetting*. Prev. K. Blamey, D. Pellauer. Chicago – London: Chicago Univ. Press.
- Samoyault, Tiphaine. 2001. *L'intertextualité: Mémoire de la littérature*. Pariz: Nathan.

- Škulj, Jola: Literature as a repository of historical consciousness: reinterpreted tales of Mnemosyne. V: *Methods for the Study of Literature as Cultural Memory*. Ur. R. Vervliet –A. Estor. Amsterdam – Atlanta, GA: Rodopi: 411-419.
- Vervliet, Raymond – Estor, Annemarie, ur. 2000: *Methods for the Study of Literature as Cultural Memory*. Amsterdam – Atlanta, GA: Rodopi.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

1. Aktivno sodelovanje slušateljev na predavanjih (diskusije) in sproten študij literature;
2. Po prvem letniku študija: seminarska naloga v obliki in po standardih znanstvenega članka, ki združuje temo magistrske naloge ali doktorske disertacije s snovjo oz. problematiko, obravnavano v okviru predmeta Medbesedilnost in kulturni spomin. Ustni zagovor članka (s preverjanjem širšega konteksta znanja s področja predmeta).

POGOJI ZA IZVEDBO

Kadrovski pogoji: predavatelj z gostujočimi predavatelji.
Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju

Nosilec: izr. prof. dr. Borut Telban

Letnik: 1.

Semester: 1.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet je zastavljen interdisciplinarno in ponudi študentkam in študentom različnih humanističnih in družboslovnih usmeritev – ob sodelovanju gostujočih predavateljev – vpogled v celoten proces raziskovanja: od priprav na raziskavo do končnega produkta – objave rezultatov. Ob vpogledu v paleto raziskovalnih metod je glavni poudarek predmeta na kritičnem branju literature, razvijanju miselnih veščin ter z njimi povezanih idej in argumentov, ter popolnem razumevanju struktur, načinov in vsebinskih zasnov akademskega pisanja. Od študentke in študenta se pričakuje, da bo sposoben ustne in pisne komunikacije v različnih akademskih in javnih kontekstih.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- sposobnost uporabe ustreznih metod pri raziskavah;
- sposobnost sinteze in analize različnih pogledov na določeno problematiko;
- sposobnost argumentiranja in artikulacije lastne pozicije;
- sposobnost prilagoditve pisanja različnim namenom in bralcem;
- sposobnost pripeljati raziskavo od samega začetka do končne publikacije: poročila, članka, doktorske disertacije, knjige.

VSEBINA

1. Metode raziskovanja v humanistiki in družboslovju (12)
 - Različni raziskovalni pristopi v humanistiki in družboslovju
 - Pripravljalno obdobje in tematska usmeritev
 - Teoretska usmeritev
 - Izbor in priprava raziskovalnih metod
 - Kvantitativne in kvalitativne raziskave
 - Terensko delo
 - Raziskave v arhivih
 - Izbor literature in uporaba interneta
2. Kvaliteta raziskovalnega dela (12)
 - Zbiranje podatkov: kvantiteta in kvaliteta

- Zgodovina obravnavane problematike
- Poglobljeno znanje in razumevanje
- Aktivno in kritično branje virov
- Povzemanje in ovrednotenje virov po svojih besedah
- Analiza podatkov in pogledov
- Sinteza

3. Argumentiranje (12)

- Skiciranje in osnutek argumenta
- Logičnost in relevantnost argumenta
- Pomen dejstev pri gradnji argumentov
- Objektivnost in subjektivnost argumenta
- Razvijanje argumenta
- Dokazovanje in prepričevanje z argumenti
- Kritična analiza argumentov drugih
- Najpogostejše napake pri argumentiranju (neznanje, posploševanja, *non sequitur*, *ad hominem* itd.)

4. Struktura in organizacija akademskega pisanja (12)

- Organizacija misli
- Razvoj in postavitve teze
- Zagovarjanje pozicije
- Izbor jezika glede na namen in občinstvo
- Narativno in deskriptivno pisanje
- Analitični in deduktivni/induktivni načini pisanja
- Ilustracija pomenov in argumentov s primeri
- Komparacija
- Izbor naslova in ključnih besed
- Povzetek, uvod in zaključek
- Konstrukcija odstavkov in njihova povezanost
- Viri in citiranje
- Plagiarizem

5. Pisanje akademskih besedil (12)

- Pisanje kot proces
- Strategije pisanja
- Relevantnost in razumljivost/jasnost pisanja
- Skiciranje, popravljanje, dopolnjevanje in urejanje besedil
- Revizija besedil
- Pisanje raziskovalnih projektov, poročil, syllabusov
- Pisanje člankov in esejev
- Pisanje doktorske disertacije

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na metodah raziskovanja, obdelovanju podatkov in

argumentativnem pisanju znanstvenih besedil. Na seminarjih se študentke in študenti srečajo z besedili, ki jih analizirajo, hkrati pa ponudijo svoje tekste v kritično oceno drugim študentom in študentkam.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju je predmet, ki je obvezen za vse doktorandke in doktorande ne glede na njihovo usmeritev. Predstavlja osnovo za njihove nadaljnje raziskave in pisanje doktorske disertacije.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Cottrell, Stella. 2005. *Critical Thinking Skills: Developing Effective Analysis and Argument* (Palgrave Study Guides). Palgrave Macmillan.
- Mounsey, Chris. 2002. *One Step Ahead: Essays and Dissertations*. Oxford: Oxford University Press.
- Soles Derek & Graham Lawler (ur.). 2005. *The Academic Essay: How to Plan, Draft, Write and Edit*. Studymates Ltd.
- Swales, John M. and Christine B. Feak. 2004. *Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills*, 2nd ed. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Weston, Anthony. 2006. *Creativity for Critical Thinkers*. Oxford: Oxford University Press.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Izpit je sestavljen iz več delov, v končni oceni pa se upošteva:

- Aktivna prisotnost na predavanjih in seminarjih.
- Knjižna ocena znanstvenega dela, ki je relevanten za doktorandkino/doktorandovo nadaljnje delo (možnost objave).
- Kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega družbenega ali kulturnega dogodka, teoretskega problema ali tematskega sklopa. S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezen dogodek ali problem, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezne usmeritve na področju humanističnih in družboslovnih ved.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Metodologija proučevanja jezika kot družbene prakse

Nosilka: doc. dr. Tanja Petrović

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Uvodni predmet v modul *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*, obravnava temeljna vprašanja proučevanja uporabe jezika kot družbene in kulturne prakse. V okviru predmeta se bodo študenti seznanili s postopkom analize diskurza kot enim centralnih postopkov v antropološkem jezikoslovju in analize jezikovnih ideologij, ki se iz diskurza kot družbeno pogojenega fenomena lahko »berejo«. Spoznali bodo tudi načine, kako je analiza diskurza lahko dragocen vir podatkov za nejezikoslovne raziskave (analiza diskurza in zgodovinske študije in raziskovanje kolektivnega spomina, analiza diskurza in kulturne študije, analiza diskurza in etnološke študije). Posebna pozornost bo veljala metodologiji dela v analizi diskurza: načinom zbiranja jezikovnega materiala, izdelave intervjujev, odnosu med raziskovalcem in intervjujancem, obravnavi transkripta (zapisa), itn.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Sposobnost razumevanja temeljnih značilnosti osnovnih pojmov antropološko usmerjenega jezikoslovja.
- Študent obvlada osnovne raziskovalne metode antropološke lingvistike in znanstveni aparat in jih zna samostojno uporabljati pri raziskovalnem delu.
- Študent je sposoben uporabljati pridobljena znanja s področja lingvistike v antropoloških in etnoloških raziskavah.

VSEBINA

1. Razvoj antropološko usmerjenega jezikoslovja (6)
 - Zgodovina antropološke lingvistike
 - Osnovna področja in znanstvene tradicije.
 - Pojmi jezikovni pogled na svet, jezikovna slika sveta, ideologija ipd.
 - Jezikovna relativnost. Znanstveno delo F. Boasa, E. Sapira in B. L. Whorfa. Sodobne refleksije nad jezikovno relativnostjo.
2. Jezik in konceptualizacija realnosti (7)
 - Univerzalne in kulturno-specifične lastnosti jezika.

- Jezik in konceptualizacija izvenjezikovne realnosti: jezik in prostor; jezik in čas; jezik in imenovanja za barve.
- Šola logične analize jezika.

3. Besedišče in kultura (7)

- Kulturne lastnosti besedišča.
- Imenovanje kot kulturni akt; splošna imena in osebna imena.
- Etimologija in kulturno relevantne informacije.
- Imenovanje in vrednostni sistem
- Imenovanje in konceptualizacija prostora.

4. Diskurz in kultura (9)

- Pojem diskurza; diskurz kot ena centralnih kategorij v antropološki lingvistiki. Družbena pogojenost diskurza.
- Jezik in moč.
- Kritična analiza diskurza: jezik in politika, rasa, razred.

5. Problematika terenskega dela v antropološki lingvistiki (8)

- Terensko delo v antropološki lingvistiki.
- Pojem in problematika transkripta (zapisa).
- Odnos med raziskovalcem in intervjuanci.

6. Jezikovna ideologija (9)

- Jezikovna ideologija: pojem in metodi proučevanja;
- Pojem metalingvistične zavesti.
- "Branje" jezikovne ideologije iz diskurza.
- Osnovni ideološki konstrukti: jezikovni purizem, avtoriteta.
- Notranji ideološki konflikti v diskurzu.
- Jezikovne ideologije v Sloveniji in Evropi

7. Jezik in spol (7)

- Diskurzivno oblikovanje spola
- Slovnični in semantični spol v jeziku
- Markiranje spola v različnih jezikih in kulturah

8. Jezik in vljudnost (7)

- Teorije vljudnosti.
- Pojem negativne in pozitivne vljudnosti.
- Vljudnost in spol.
- Izražanje vljudnosti v različnih kulturah.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na konkretnih družbenih situacijah in dogodkih doma in v svetu, ki jih obravnavamo skozi analizo konkretnih besedil in s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Študentke in študenti sami predstavijo

problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet podaja teoretično podlago za problematiko, ki bo obravnavana v okviru ostalih predmetov na jezikoslovnem modulu. Povezan je s predmeti iz drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizmo različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Duranti, Alessandro ur. 2001. *Linguistic Anthropology: A Reader*. Malden, MA: Blackwell.
- Duranti, Alessandro. 1985. Sociocultural Dimensions of Discourse. V: *Handbook of Discourse Analysis* 1, T. V. Dijk ur. London: 193-230.
- Hall, Kira in Bucholtz, Mary ur. 1995. *Gender Articulated: Language and the Socially Constructed Self*. New York: Routledge.
- Hill, Jane H. 1988. Language, Culture, and World View. V: *Linguistics: The Cambridge Survey*, No. IV: Language: The Socio-cultural Context, F. J. Newmeyer ur. Cambridge: 14-36.
- Fairclough, Norman. 1992. *Discourse and Social Change*. Cambridge.
- Woolard, Kathryn. 1998. Introduction: Language Ideology as a Field of Inquiry, *Language Ideologies, Practice and Theory*, Schieffelin, B. B., Woolard, K. A., Kroskrity, P. V. ur. New York - Oxford.
- Irvine, Judith T. in Hill, Jane H. ur. 1993. *Responsibility and Evidence in Oral Discourse*. Cambridge.
- Bucholtz, Mary. 2000. The politics of transcription. *Journal of Pragmatics* 32(8): 1439-1465.
- Petrović, Tanja. 2006, *Ne tu, ne tam: Srbi v Beli krajini in njihova jezikovna ideologija v procesu zamenjave jezika*, Ljubljana: Založba ZRC.
- Levinson, Stephen. 2001. *Pragmatics. International Encyclopedia of Social and Behavioral Sciences*. Vol. 17, Smelser, N. J. in Baltes, P. ur. Amsterdam/Oxford: Elsevier Science: 11948-11954.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega besedila ali jezikovne prakse.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.

- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Mlajša kamena in bakrena doba severnega Jadrana

Nosilec: dr. Anton Velušček

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Mlajšo kameno in bakreno dobo označujejo velike družbene spremembe. Človek se iz lovca in nabiralca prelevi v poljedelca in pastirja. Občasne lovske tabore zamenjajo stalne naselbine, na Krasu so to jame in spodmoli.

Poglavitni namen predavanj in študijskega dela je omogočiti kandidatom poglobljen vpogled v problematiko mlajše kamene in bakrene dobe na Krasu oziroma na območju Caput Adriae.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Samostojno raziskovalno delo na področju prazgodovinske arheologije (mlajša kamena in bakrena doba) – poznavanje problemov in njihovo reševanje v zvezi s prazgodovinsko arheologijo (mlajša kamena in bakrena doba) na severnem Jadranu.

VSEBINA

Študij bo razdeljen na dva dela: na teoretični in praktični del.

V teoretičnem delu bodo kandidatom predstavljeni temeljni problemi in usmeritve arheologije predkovinskih in zgodnjekovinskih dob na Krasu oziroma na širšem območju Caput Adriae.

Severnojadranski prostor je stičišče vplivov z Balkanskega in Apeninskega polotoka, kar se odraža tudi v arheoloških najdbah. Predstavljena bodo pomembna arheološka najdišča in arheološke najdbe.

Med študijem bodo kandidati sodelovali pri terenskih arheoloških raziskavah v eni izmed jamskih postaj. Pri tem se bodo praktično seznanili s problemi jamske arheologije na Krasu.

Poudarek bo tudi na študiju materialnih ostalin. Poudarek bo na študiju keramike in kamnitega orodja.

1. Temeljni problemi in usmeritve arheologije predkovinskih in zgodnjekovinskih dob na Krasu ter širšem območju Caput Adriae (60)

- Zgodovina raziskav
- Arheološki viri
- Teoretski nastavki

- Kronologija
- Primerjava s sosednjimi območji

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano s svojo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezljiv s predmeti:

1. Koliščarska doba na območju jugovzhodnih Alp;
2. Romanizacija;
3. Interdisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč;
4. Od drobnih arheoloških najdb do zgodovine.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Miracle, P. T. in S. Forenbaher ur. 2006. *Prehistoric herders of northern Istria. The archaeology of Pupičina Cave*. Vol. 1. Monografije i katalogi 14. Pula.
- Montagnari Kokelj, E. 2003. Why settling a karstic area? considerations on the Trieste Karst (north-eastern Italy) in the Late Prehistory. V: *Settlements and settling from Prehistory to the Middle Ages. International Archaeological Symposium Pula, 26-29 November 2002, Histria antiqua* 11: 75-93.
- Boschian, G. in E. Montagnari Kokelj. 2000. Prehistoric Shepherds and Caves in the Trieste Karst (Northeastern Italy). *Geoarchaeology: An International Journal* 15, No. 4: 331-371.
- Velušček, A. 1999. Neolithic and Eneolithic Investigations in Slovenia. *Arheološki vestnik* 50: 59-79.
- Barfield, L. H. 1972. The first Neolithic cultures of north eastern Italy. *Fundamenta A/3, Teil 7*: 182-216.
- Leben, F. 1967. Stratigrafija in časovna uvrstitev jamskih najdb na Tržaškem Krasu. *Arheološki vestnik* 18: 43-109.
- Korošec, J. 1960. Neolit na Krasu in v Slovenskem primorju. *Zgodovinski časopis* 14: 5-33.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV

Študentke in študenti imajo v sklopu predmeta dve študijski obveznosti, in sicer pisno seminarsko nalogo v okviru seminarja, ki je pogoj za opravljanje ustnega izpita iz okvira predavanj in seminarjev. Obvezno je tudi sodelovanje pri praktičnem delu.

POSEBNOSTI

Predavanja bodo v slovenskem oziroma italijanskem/angleškem jeziku. Zaželeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo tudi nemščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: Predavalniška tabla s pisali, audiovizualna oprema (diaprojektor, videoprojektor, grafoskop, videorekorder, TV, Hi-Fi, računalnik, PowerPoint).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Nacionalno ali supranacionalno: primer arabskega sveta

Nosilec: dr. Karin Kneissl

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

V okviru predmeta študent dobi osnovna znanja o zgodovinskih, kulturnih in političnih značilnostih držav in družb arabskega sveta, posebno o tistih lastnostih, ki niso značilna za zahodne družbe in države. Na primeru situacije v arabskem svetu bodo obravnavana širše relevantna vprašanja, kot so razlogi in pogoji za oblikovanje kolektivnega spomina, odnos med »narodnim« in »nacionalnim«, vloga kolektivnega spomina v sodobnih družbah itd.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje temeljnih oblikovanj kolektivnih identitet v arabskem svetu;
- Razumevanje nasprotij med »narodnim spominom« in spomini imperijev/držav;
- Razumevanje koncepta *panarabizma* in njegovih temeljnih značilnosti.

VSEBINA

1. Zgodovina in geneza panarabizma (20)

- Arabska renesansa;
- Modernizacija jezika;
- Boj proti Otomanom;
- Posledice prve svetovne vojne;
- Oblikovanje nacionalnih držav pod britanskim in francoskim tutorstvom;
- Primer Iraka;
- Primer Libanona.

2. Propad panarabskih idealov (20)

- Vojna 1967. leta;
- Arabska »solidarnost« s Palestinci;
- Konec Naserjevega obdobja;
- Stagnacija, nostalgija, povečevanje mitske preteklosti;
- Pojav političnega islama;

- Iranska revolucija 1979;
- Doživljanje države v arabsko-muslimanskem svetu;
- Vloga plemena, družine, tajnih služb.

3. Situacija v arabskem svetu in med arabskim izseljenstvom (20)

- Ideološki in družbeni razlogi za obstoječa nasprotja;
- Možne smeri razvoja arabskega sveta;
- Ali bodo današnje nacionalne arabske države preživele?
- Ali arabska enotnost še obstaja?

SEMINARJI

Med seminarskim delom študenti poglobljajo znanja, osvojena med predavanji, s poudarkom na delu na konkretnih primerih.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z vsemi predmeti tega programa, posebej še s tistimi na modulu Kulturna zgodovina. Vsebina je zanimiva tudi za študente drugih smeri.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Ajami, Fouad. 1993. *The Arab Predicament*. Cambridge.
- Ali, Tariq. 2002. *The Clash of Fundamentalisms, Crusades, Jihads and Modernity*. London.
- Haim, Silvia. *Arab Nationalism – An Anthology*. Berkeley.
- Hourani, Albert. 1991. *A History of the Arab Peoples*. London.
- Lewis, Bernard. 1998. *The Middle East - 2000 years of History from the Rise of Christianity to the Present Day*. London 4th ed. (paperback)

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrezno literaturo – problematike, ki se navezuje na teme obravnavane na predavanjih.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Nacionalno in/ali multikulturno

Nosilec: prof. dr. Michael John

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predavanja bodo posvečena interkulturnim praksam, ki na področju centralne Evrope obstajajo več kot 200 let. Študenti se bodo seznanili z dinamiko vsakdanjega življenja v omenjenem prostoru, ki je bila delno oblikovana skozi migracije povezane z industrializacijo in urbanizacijo. Prav tako bodo študenti spoznali širok spekter identitet, ki so, skozi intenzivno kulturno izmenjavo, oblikovale narode in etnične skupine na območju srednje Evrope.

Posebna pozornost bo veljala interkulturnim praksam in njihovi povezavi s koncepti, kot so migracije, identiteta, politika, spol in kultura.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje temeljnih zgodovinskih in kulturnih procesov na področju srednje Evrope;
- Razumevanje pojmov interkulturna praksa, identiteta, kulturna izmenjava;
- Sposobnost samostojnega raziskovalnega dela kulturnih procesov v srednji Evropi danes ali iz zgodovinskega vidika.

VSEBINA

1. Temeljni pojmi (12)
 - identiteta;
 - spol, razred;
 - migracije;
 - oblikovanje kolektivnih identitet;
 - kulturne in interkulture prakse.
2. Srednja Evropa kot zgodovinsko in kulturno območje (12)
 - Zgodovina srednje Evrope;
 - Kulturne značilnosti srednje Evrope v preteklosti;
 - Družbeni situacija v srednji Evropi danes.

3. Srednja Evropa in Habsburška imperialna dediščina (12)

- Etnične skupine znotraj monarhije in njihovi odnosi;
- Napetost med »malimi« in »velikimi« narodi;
- Pojav nacionalizmov in razpad monarhije.

4. Multikulturalna mesta srednje Evrope (12)

- Primer 1: Dunaj;
- Primer 2: Linz;
- Multikulturalna mesta Slovenije.

5. Migracije, delo, identiteta (12)

- Migracije, industrializacija in urbanizacija;
- Posledice migracij;
- Identitetske strategije migrantov.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavnj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano s svojo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z vsemi predmeti tega programa, posebej še s tistimi na modulu Kulturna zgodovina. Vsebina je zanimiva tudi za študente drugih smeri.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Brubaker, Rogers. 1996. *Nationalism Reframed, Nationhood and the National Question in the New Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gellner, Ernest. 1983. *Nations and Nationalism*. Ithaca: Cornell University Press.
- John, Michael. 1995. Migration und Multikulturalität in Österreich. Kontinuitäten und Brüche in 19. und 20. Jahrhundert. V: Boehler, Ingrid, Rolf Steiniger, ur. *Österreichische Zeitgeschichte*. Innsbruck.
- Walters, Garrison E. 1988. *The Other Europe, Eastern Europe to 1945*. New York: Syracuse University Press.
- Anderson, Benedict. 1983. *Imagined Communities*. London - New York: Verso.
- John, Michael, Albert Lichtblau. 1993. *Schmelztiegel Wien einst und jetzt. Geschichte und Gegenwart der Zuwanderung nach Wien*. Wien: Böhlau.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – problematike, ki se navezuje na teme obravnavane na predavanjih.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.

- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POSEBNOSTI

Predavanja bodo v angleškem jeziku. Zaželeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo tudi nemščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: Predavalniška tabla s pisali, audiovizualna oprema (diaprojektor, videoprojektor, grafoskop, videorekorder, TV, Hi-Fi, računalnik, PowerPoint).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Nacionalno in prva svetovna vojna

Nosilec: doc. dr. Petra Svoljšak

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Zgodba o Véliki vojni je zgodba o iskanju pomena, smisla in nesmisla, iz nje izhajajoče izkušnje pa so vseobsegajoče. Slednje predstavljajo temeljna obeležja kulturne zgodovine prve svetovne vojne kot konstitutivnega dela kolektivnega spomina nekega naroda/skupnosti ali države. Predmet bo zato osredinjen na značilne elemente kolektivnega spomina o Véliki vojni, tako na ravni (zahodno)evropske izkušnje in kolikor je mogoče tudi na ravni slovenske nacionalne izkušnje in spominjanja. Poudarek bo prav na evropskem značaju izkušnje, saj je imela le malokatera zgodba/zgodovina tako malo državnih/nacionalnih mejà kot prva svetovna vojna.

Predmet se bo ukvarjal s kulturno zgodovino, ki temelji na dveh osnovnih predpostavkah, to je na t. i. modernem spominu, ki ga opredeljuje oblikovanje novega jezika o vojni, izraženega v literaturi, vizualni umetnosti in v t. i. patroitičnih vsebinah kot končnemu rezultatu propagandnih dejavnosti. Obravnava zgodovine prve svetovne vojne bo usmerjena na različne oblike spominjana nanjo ter se bo odmaknila od kronoloških dejstev o zmagovalcih in poražencih ter bo pokazala, kako so se v posledicah Vélíke vojne združile ali zblížale različne (evropske) kulture. Te so se izražale skozi različne oblike zapisovanja spomina (dnevniki, spomini, pisma, poezija, proza, umetnost). Poglobljeno bosta predstavljena vloga in namen pisanja, saj je imela prav Vélíka vojna izjemno mobilizacijsko vlogo pri opisumenjevanju bojujočih in nebojujočih se udeležencev svetovne morije.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje temeljnih zgodovinskih okoliščin prve svetovne vojne in njenih posledic;
- Razumevanje vloge spomina in spominjanja za zgodovinopisje;
- Sposobnost samostojnega raziskovanja kulturne zgodovine prve svetovne vojne.

VSEBINA

- Kulturna zgodovina prve svetovne vojne (15)
 - Prva svetovna vojna v kolektivnem spominu evropskih narodov;
 - Prva svetovna vojna v kolektivnem spominu Slovencev;

- Prva svetovna vojna in moderni spomin v Evropi.
2. Oblikovanje spomina na prvo svetovno vojno v Sloveniji (15)
 - Književnost in vizualne umetnosti;
 - Dnevniki, pisma, spomini;
 - Čaščenje mrtvih;
 - Prva svetovna vojna v nacionalni ideologiji Slovencev in drugih narodov.
 3. Oblikovanje podobe poražencev in zmagovalcev (15)
 - Propaganda o prvi svetovni vojni;
 - Oblikovanje podobe žrtve;
 - Cenzura na državni ravni in avtocenzura pri posameznikih.
 4. Prva svetovna vojna kod del nacionalne identitete (15)
 - Pomen prve svetovne vojne za religiozno življenje, politična in intelektualna gibanja, umetnost, arhitekturo.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavnj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano s svojo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z vsemi predmeti tega programa, posebej še s tistimi na modulu Kulturna zgodovina. Vsebina je zanimiva tudi za študente drugih smeri.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Luthar, Oto. 2000. *O žalosti niti besede. Uvod v kulturno zgodovino vélike vojne*. Gradivo uredila Alenka Koren. Ljubljana: Založba ZRC: 9-99.
- Svoltjšak, Petra. 1993. Prva svetovna vojna in Slovenci. *Zgodovinski časopis* 47, 2: 263-287, 4:547-562.
- Winter, Jay. 1988. The Memory of War. V: *The Experience of World War I*. London: Macmillan: 226-247.
- Winter, Jay. 1995. Introduction. V: *Sites of memory, sites of mourning. The Great War in European cultural History*. Cambridge University Press: 1-12.
- Fussel, Paul. 1975. Persistence and Memory. V: *The Great War and Modern Memory*. London, Oxford, New York: Oxford University Press: 310-335.
- Renouvin, Pierre. 1965. Rat i razvoj svijeta. V: *Evropska kriza i prvi svjetski rat*. Zagreb: Naprijed: 536-616.
- Janež, Stanko. 1989. Motivi prve svetovne vojne in njeni odmevi v slovenski književnosti. V: *Leopold Vadnjak, Zapisli vojaka 1914 – 1921, Borec* 41/12: 1386-1407.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – problematike, ki se navezuje na teme obravnavane na predavanjih.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: Predavalniška tabla s pisali, audiovizualna oprema (diaprojektor, videoprojektor, grafoskop, videorekorder, TV, Hi-Fi, računalnik, PowerPoint).

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Od drobnih arheoloških najdb do zgodovine

Nosilec: dr. Janka Istenič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

S terminom »drobne arheološke najdbe« označujemo najdbe, ki ob odkritju niso trdno integrirane v arhitekturo ali druge strukture nepremične arheološke dediščine. Opredeljujemo jih tudi s pojmom »premična arheološka dediščina«. Glede na material jih delimo na najdbe iz keramike, kovin, stekla, jantarja, kamna in kosti ter iz drugih materialov, ki so med drobnimi arheološkimi najdbami redko zastopani, npr. les, usnje, tkanine in drugi organski materiali. Med doslej najbolj proučene skupine drobnih najdb sodijo npr. namizno posodje, oljenke in amfore, fibule, orožje, kovinske posode ter tudi novci in napisi (na kamnu in drugih materialih).

Glavni cilj proučevalcev drobnih najdb rimske dobe v preteklosti je bil njihova kronološka opredelitev. Čeprav kronološka vprašanja še zdaleč niso izčrpana, se sodobne raziskave vse bolj usmerjajo tudi k proučevanju drobnih najdb z vidika tehnologije izdelave, trgovine, gospodarstva ter kulturne in družbene zgodovine.

Študentje in študentke se bodo seznanili s poglobljenimi metodami raziskovanja drobnih arheoloških najdb z izjemo novcev in napisov. Cilj predmeta je seznaniti študentke in študente z izbranimi problemi rimske materialne kulture in s potmi, ki vodijo od sklopa predmetov ali posameznega predmeta do širših zgodovinskih zaključkov. Predmet je zastavljen interdisciplinarno.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Sposobnost izbire in uporabe ustreznih metod in postopkov pri raziskavah.
- Sposobnost kritične analize objav primerjalnega gradiva.
- Sposobnost razpoznavanja bistvenih značilnosti arheoloških predmetov.
- Sposobnost odločitve o smiselnosti pritegnitve arheometričnih raziskav (invazivnih ali neinvazivnih) in odločitve o najprimernejši tehniki.

VSEBINA

Študentje in študentke se bodo seznanili s poglobljenimi metodami raziskovanja tako imenovane drobne rimske materialne kulture oziroma premične arheološke dediščine rimske dobe. Običajna je delitev glede na uporabljen material, to so keramika, steklo in kovine.

Pri seznanjanju s keramiko rimske dobe in njenim proučevanjem bo poudarek na prepoznavanju uvoženih in že definiranih lokalnih/regionalnih izdelkov (predvsem tistih, ki se pojavljajo v našem prostoru) ter na postopkih, ki vodijo k definiranju doslej še neopredeljenih lokalnih/regionalnih keramičnih produkcij. Študentje bodo seznanjeni s postopki razvrščanja keramičnih predmetov glede na značilnosti materiala (t. i. *fabrikati*, angl. *fabric*), oblik (oblikovni tipi) in okrasa. Pri vprašanjih glede izvora posameznih keramičnih skupin jih bomo seznanili tudi z možnostmi interdisciplinarnih raziskav (mineraloške in kemijske analize), ki bodo (v okviru danih možnosti) tudi izvedene.

Kovinske predmete bomo obravnavali predvsem po vsebinskih sklopih, ki jih opredeljujejo, npr. čas izdelave, funkcija, uporaba določene zlitine in podobno. Študente bomo seznanili z raziskovalnimi metodami, ki vodijo k smiselni tipološki razvrstitvi gradiva in njeni interpretaciji ter k razumevanju funkcije gradiva in tehnologije izdelave. Posebno pozornost bomo namenili pomenu raziskav materialov, ki so bili uporabljeni za izdelavo predmetov in njihovih okrasov ter s pomenom arheometalurških raziskav.

Pri obravnavi steklenih predmetov bo poudarek na značilnostih steklarske proizvodnje v rimski dobi ter usmeritvah sodobnih raziskav.

Študente bomo spodbujali k interdisciplinarnim raziskavam, predvsem k povezovanju arheoloških in naravoslovnih raziskav. V ta namen bomo predstavili vzorčne primere interdisciplinarnega raziskovanja keramike in kovinskih predmetov, z ločeno problematiko železa in barvnih kovin.

1. Keramika (25)

- Prepoznavanje uvoženih in že definiranih lokalnih/regionalnih izdelkov (predvsem tistih, ki se pojavljajo v srednjeevropskem prostoru)
- Postopki definiranja doslej še neopredeljenih lokalnih/regionalnih keramičnih produkcij; postopki razvrščanja keramičnih predmetov glede na značilnosti materiala (t. i. *fabrikati*, angl. *fabric*), oblik (oblikovni tipi) in okrasa
- Vprašanje izvora posameznih keramičnih skupin
- Interdisciplinarne raziskave (mineraloške in kemijske analize)

2. Kovinski predmeti (25)

- Tipološka razvrstitev gradiva in njena interpretacija
- Datiranje
- Funkcija
- Uporaba različnih zlitin, načini izdelave
- Arheometalurške raziskave

3. Stekleni predmeti (10)

- Tipološka razvrstitev gradiva in njena interpretacija
- Datiranje
- Funkcija
- Značilnosti steklarske proizvodnje
- Usmeritve sodobnih raziskav

SEMINARJI

Seminarji so vsebinsko povezani s temami predavanj. Študentke in študenti pod mentorstvom učitelja pripravijo in predstavijo seminarske naloge. Pomemben del

seminarja, pri katerem aktivno sodelujejo učitelj in ostali udeleženci seminarja, je analiza predstavitve in vsebinska diskusija o predstavljeni temi.

POVEZANOST Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo rimsko dobo.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Bishop M. C. in J. C. N. Coulston. 1993. *Roman military equipment*, London.
- *Beiträge zum römischen Oberwinterthur - Vitudurum 1-9*. Monographien der Kantonsarchäologie Zürich, Zürich 1984-2002.
- Brogiolo, G. P. in G. Olcese. 2000. *Produzione ceramica in area Padana tra il II secolo a.C. e il VII secolo d.C. Nuovi dati e prospettive di ricerca*. Documenti di Archeologia 21, Mantova.
- Craddock, P. T. 1995. *Early Metal Mining and Production*, Edinburgh.
- Flügel, Ch. 1999. *Der Auerberg 3. Die römische Keramik*. Münchner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte 47, München.
- Feugère, M. 1993. *Les armes des Romains*. Paris.
- *Forschungen in Augst 1-34*. Römermuseum Augst 1977-2003.
- Istenič, J. 1999-2000. *Poetovio, zahodna grobišča I-II*. Katalogi in monografije 32-33, Ljubljana.
- Istenič, J. 2000. A Roman late-republican gladius from the River Ljubljanica (Slovenia). *Arheološki vestnik* 51: 171-182.
- Istenič, J. 2003. A uniface medallion with a portrait of Augustus from the River Ljubljanica (Slovenia). *Germania (Mainz)* 81/1: [263]-271, 273-276.
- Istenič, J., Daszkiewicz, M., Schneider, G. 2003. Local production of pottery and clay lamps at Emona (Italia, regio X). *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 38: 83-91.
- Istenič, J., Schneider, G. 2000. Aegean cooking ware in the Eastern Adriatic. *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 36: 341-348.
- Olcese, G. 2003. *Ceramiche comuni a Roma e in area romana: produzione, circolazione e tecnologia (tarda età repubblicana - prima età imperiale)*. Documenti di archeologia 28, Mantova.
- Oxé, A., Comfort, H., Kenrick, Ph. 2000. *Corpus Vasorum Arretinorum*, 2nd ed. Antiquitas Ser. 3, 41, Bonn.
- Strong D., Brown, D. ur. 1976, *Roman Crafts*, London.
- Istenič, J. 1994. The "Emona" glass beakers. *Arheološki vestnik* 45: 95-98.
- Istenič, J. 2001. An early mould-blown pyxis from Poetovio (Slovenia). *Instrumentum* 13: 23-24.
- Petznek B. 1997-1999. Römerzeitliche Gebrauchskeramik aus Carnuntum. Carnuntum Jahrbuch 1997: 167-323; 1998: 261-404; 1999: 193-319.
- Tomber R. in Dore, J. 1998. *The National Roman fabric reference collection. A handbook*. Museum of London Archaeology Service Monograph 2, London.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POSEBNOSTI

Zaželeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Psihoanaliza in družbena vez

Nosilca: doc. dr. Alenka Zupančič in doc. dr. Peter Klepec Kršič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Psihoanaliza je že kmalu po svojem nastanku prerasla okvirje zgolj klinične prakse ter razvila kompleksen konceptualno-teoretski aparat, s katerim je pomembno prispevala k analizi različnih družbenih fenomenov in praks. Pri tem se je v marsikateri točki navezala na filozofijo, pa tudi na nekatere druge, mlajše vede (zlasti lingvistiko), in zasedla prominentno mesto med miselnimi tokovi 20. stoletja. Poleg samega Freuda ima največ zaslug za njen razvoj v tej smeri Jacques Lacan. Predmet bo študente seznanili z nekaterimi ključnimi koncepti psihoanalize, in sicer izhajajoč iz dveh temeljnih perspektiv. Prva zadeva raziskovanje notranjega razmerja nekaterih psihoanalitičnih pojmov in tem do polja filozofije (tako klasične kot sodobne), druga pa zadeva navezavo psihoanalize na njen širši družbeni kontekst. Tu bo v ospredju predstavitev tega, kaj je in kaj (še) lahko psihoanaliza prispeva k analizi različnih diskurzivnih praks, ki tvorijo družbeno vez in dajejo ton njenemu idejno-ideološkemu ozadju. Skozi predavanja bo predstavljena Lacanova teorija štirih diskurzov oziroma družbenih vezi, podan pa bo tudi pregled nekaterih drugih sodobnih teorij družbene vezi v njenih specifičnih aspektih (Althusser, Adorno, Badiou, Foucault, Deleuze). Slušateljice in slušatelji predmeta bodo poleg temeljnih konceptov psihoanalize in njene navezave na nekatere druge miselne tokove spoznali načine, kako s tem konceptualnim aparatom misliti različne aspekte družbenega; pridobili bodo tudi zmožnost razumevanja in analiziranja različnih diskurzivnih praks (umetnost, religija, ipd.) v razmerju do družbene vezi, v kateri nastopajo.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- sposobnost razumevanja vloge in pomena, ki ju ima psihoanaliza za humanistične vede in družboslovje
- sposobnost razbiranja navezav psihoanalitične in filozofske misli
- sposobnost razumevanja temeljnih psihoanalitičnih pojmov in njihove teoretsko-praktične razsežnosti
- sposobnost razumevanja družbenih in kulturnih razsežnosti skupnosti
- sposobnost razumevanja temeljne narave družbenih vezi in družbenih običajev
- sposobnost razumevanja in analiziranja protislovij in zagat, ki prečijo vsako družbo in s tem tudi družbeno vez
- sposobnost razumevanja mejnih družbenih fenomenov množične psihologije in družbene patologije

VSEBINA

1. Temeljni koncepti psihoanalize (10)

- nezavedno;
- gon;
- ponavljanje;
- transfer.

2. Točke križanja individualnega in družbenega (20)

- želja in njeno razmerje do Drugega;
- fantazma in ustroj realnosti;
- sublimacija in vprašanje vrednot;
- subjektivna in kolektivna ekonomija uživanja;
- nelagodje v kulturi.

3. Teorija štirih tipov družbene vezi (10)

- dejavnik, resnica, Drugi, produkcija;
- subjekt, presežni užitek, vednost, označevalec;
- permutacije družbene vezi.

4. Psihoanaliza in sodobni filozofski pristopi k družbeni vezi (20)

- psihoanaliza in marksistična tradicija (Marx, Adorno, Althusser);
- Badioujeva teorija štirih subjektivnih figur;
- Foucault in teorija dispozitiva;
- Deleuze in nietzschejanska perspektiva.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je pri tem na analizi konkretnih družbenih fenomenov in dogodkov, ki so povezani z obravnavano tematiko, znotraj teoretskega okvira, ki je predstavljen na predavanjih. Poleg analize konkretnih besedil, umetniških praks, ideologemov, religioznih praks ipd. je možna tudi kritična primerjalna analiza različnih teoretskih pristopov k konceptualizaciji družbenega. Študentke in študentje sami predstavijo problematiko, povezano z njihovo raziskovalno temo, obiskovalci seminarja pa jo komentirajo ter sugerirajo morebitne nadaljnje navezave. Na podlagi posameznih interesov se za seminarsko delo priporoči še dodaten izbor znanstvene in strokovne literature.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata psihoanaliza in filozofija, pa tudi humanistika nasploh. Predmet je povezan tako z drugimi predmeti na filozofskem modulu kot z nekaterimi vsebinami in predmeti drugih modulov, zlasti s tistimi, ki se izhajajoč iz lastnih tematskih izhodišč dotikajo vprašanj konstitucije družbenega in njenih zagat.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Seznam predstavlja zgolj osnovno obvezno literaturo, poleg katere bodo študentke in študenti prejeli še dodaten seznam tekstov, ki bodo prišli v poštev za posamezna predavanja in seminarsko delo.

- Adorno, T. W., 1981. Freudovska teorija in struktura fašistične propagande. V: *Psihoanaliza in kultura*, Ljubljana: DZS.
- Althusser. 2000. Ideologija in ideološki aparati države. V: *Izbrani spisi*, Ljubljana: cf.
- Butler Judith, Laclau Ernesto, Žižek, Slavoj. 2000. *Contingency, Hegemony, Universality*, London & New York: Verso.
- Clemens Justin, Russell Grigg ur. 2006. *Jacques Lacan and the Other Side of Psychoanalysis (Sic 6)*, Durham & London: Duke University Press.
- Deleuze, Gilles. 2000. Predstavitev Sacherja Masocha. V: *Mazohizem in zakon*, Ljubljana: Analecta: 11-100.
- Badiou, Alain. 2005. *20. stoletje*, Ljubljana: Analecta.
- Foucault, Michel. 1991. *Vednost - oblast - subjekt*, Ljubljana: Krt.
- Freud, Sigmund. 1987. *Metapsihološki spisi*, Ljubljana: Studia Humanitatis.
- Freud, Sigmund. 1981. Množična psihologija in analiza jaza. V: *Psihoanaliza in kultura*, Ljubljana: DZS.
- Lacan, Jacques. 1996. *Štirje temeljni koncepti psihoanalize*, Ljubljana: Analecta.
- Lacan, Jacques. 2003. Narobna stran psihoanalize, *Razpol 13 (Problemi 6-8)*.
- Mannoni, Octave. 1993. »Saj vem, pa vendar...«. V: *Filozofija skozi psihoanalizo VII.*, Ljubljana: Analecta.
- Miller, Gérard. 1981. Jedro strukture dominacije. V: *Psihoanaliza in kultura*, Ljubljana: DZS.
- Nietzsche, Friedrich. 1988. *H genealogiji morale*, Ljubljana: Slovenska matica.
- Žižek, Slavoj. 1999. *The Ticklish Subject. The Absent Centre of Political Ontology*, London & New York.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in predavanjih in kratka seminarska naloga (8-12 strani), ki vsebuje podprto in argumentirano analizo, naslanjajoč se na ustrezno literaturo, kakega fenomena povezanega z obravnavano problematiko.

Študentje in študentke opravljajo ustni izpit iz celotne snovi predmeta.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja posameznih družbenih fenomenov, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in razumevanja temeljnih psihoanalitskih in filozofskih konceptov, nivo uporabe pisne besede.

- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev oziroma strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi avdiovizuelnimi pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Rimska mesta med Jadranom in Donavo

Nosilec: dr. Jana Horvat

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Poselitveni sistem rimskih provinc v srednji Evropi je temeljil na treh stebrih: avtonomnih mestih (municipiji ali kolonije), vikusih (manjša centralna naselja) in vilah rustikah (posestva). Mesta - in vikusi v omejenem obsegu - so nosilci centralnih funkcij na administrativnem, gospodarskem, socialnem in religioznem področju. Mesta so imela ogromen vpliv na način življenja in na procese romanizacije, pri čemer je zelo vidno vlogo igrala arhitektura. V arhitekturi in v vpeljavi novih gradbenih tehnik se še posebej vidi veliki prelom s starim prazgodovinskim svetom. Razvoj rimske arhitekture je dinamičen proces, v katerem se nekatere regionalne oblike opuščajo in nastajajo nove. Čeprav srečamo veliko bogastvo variant, se vedno znova pojavljajo osnovni vzorci. Nekateri tipi stavb so vezani na določeno funkcijo in razširjeni po vsem imperiju, npr. forum z baziliko in tabernami, svetišča, teatri, amfiteatri, stadioni, terme, bivalne stavbe v mestih in deloma na podeželju, infrastruktura in obrambna arhitektura.

Cilj predmeta "Rimska mesta med Jadranom in Donavo" je poglobljeno seznanjanje s posebnostmi razvoja rimskih mest na območju srednje Evrope in Balkana ter preko tega s posebnimi vprašanji poselitve, urbanizacije, arhitekture, uprave, gospodarstva in religije.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Osnovna pridobljena kompetenca je samostojno raziskovalno delo na področju arheologije rimskih mest. Gre za sposobnost samostojnega, kritičnega in metodičnega presojanja virov, tako materialnih kot pisnih. Nujno je poznavanje sodobne znanstvene diskusije, prepoznavanje problemov, samostojno postavljanje vprašanj in njihova kritična analiza. Hkrati je potrebno razviti sposobnost dobljene rezultate pisno in ustno predstaviti. Pri predmetu "Rimska mesta med Jadranom in Donavo" je posebej pomembno prepoznavanje problemov in njihovo reševanje v zvezi s poselitvijo, topografijo, urbanizacijo in arhitekturo.

VSEBINA

1. Pravni status mest in drugih naselij (5)

2. Mestni teritoriji, podeželje in ceste (15)

- Primerjalni študij po območjih: severna Italija, Istra, Norik, Zgornja in Spodnja Panonija, Dalmacija

3. Topografija mest - primerjalni študij (25)

- Urbanistične zasnove
- Upravna središča
- Javne in reprezentančne zgradbe
- Obrambna arhitektura
- Religija
- Gospodarski deli
- Bivalna arhitektura
- Oskrba z vodo in ostala infrastruktura

4. Razvoj mest (15)

- Od 1. st. do časa severske dinastije
- Pozna antika
- Propad mest

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Študentke in študenti skupaj z mentorjem izberejo raziskovalno temo (seminarsko nalogo) ter sami predstavijo raziskavo. Učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo problematiko povezano z raziskavo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo rimsko obdobje.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Bosio, L. 1991. *Le strade romane della Venetia e dell'Histria*. Padova.
- Gros, P. 2001. *L'architecture romaine: du début du IIIe siècle av. J.-C. à la fin du Haut-Empire*. Paris.
- *Die römische Stadt im 2. Jahrhundert n. Chr.* - Xantener Berichte 2, Köln 1992.
- *Die Stadt in Oberitalien und in den nordwestlichen Provinzen des Römischen Reiches*. Kölner Forschungen 4, Mainz a. R. 1991.
- Fentress, E. ur. 2000. *Romanization and the city. Creation, transformations, and failures*. Journal of Roman Archaeology, Supp. Ser. 38, Portsmouth.
- *La città nell'Italia settentrionale in età romana*. Collection de l'École française de Rome 130, Trieste - Roma 1990.
- Lovenjak, M. 1998. *Inscriptiones Latinae Sloveniae 1: Neviodunum*. Situla 37, Ljubljana.
- Starac, A. 1999-2000. *Rimsko vladanje u Istriji i Liburniji, 1. Istrija, 2. Liburnija*. - Katalozi i monografije, Arheološki muzej Istre 10, Pula.
- Šašel Kos, M. 1997. *The Roman Inscriptions in the National Museum of Slovenia (Lapidarij Narodnega muzeja Slovenije)*. Situla 35, Ljubljana.
- Šašel Kos, M. in P. Scherrer ur. 2002-2004. *The autonomous towns of Noricum and Pannonia: Noricum, Pannonia I, Pannonia II*. Situla 40-42, Ljubljana.
- Zaccaria, C. 1992. Regio X, Venetia et Histria, Tergeste - Ager Tergestinus et Tergesti adtributus. V: *Supplementa italica, Nuova serie* 10, Roma: 139-283.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja problemov, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja ter nivo uporabe pisne besede.

- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Romanizacija

Nosilec: dr. Jana Horvat, dr. Janka Istenič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

S pojmom "romanizacija" se danes označuje kompleksne procese stapljanja rimsko-mediteranskih in avtohtonih kultur. Odvisno od zgodovinskih okoliščin je imela vključitev v rimsko državo na posameznih območjih različne učinke, lahko je pomenila prelom ali kontinuiteto. Rimska država se kaže kot zelo prilagodljiva in z veliko močjo integracije. Glavni namen predmeta je predstaviti zapletene postopne spremembe, ki so potekale od konca 3. st. pr. Kr. do 1. st. po Kr. na ožjem geografskem območju, to je v srednji Evropi in Balkanskem polotoku. To pomeni obdobje od prvih stikov domorodnih skupnosti z Rimljani preko vključitve v rimsko državo do stabilizacije rimske oblasti in prevzemanja različnih aspektov rimske kulture. Vključena so pomembna vprašanja, kot vojaška zgodovina, upravna organizacija, trgovski in prometni tokovi, kronologija.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Osnovna pridobljena kompetenca je samostojno raziskovalno delo na področju rimske provincialne arheologije, posebej na področju romanizacije. To pomeni sposobnost samostojnega in metodičnega obvladovanja in kritičnega presojanja virov materialne ali pisne narave. Študent bo spoznal aktualna težišča sodobne znanstvene diskusije in njen razvoj. Samostojno bo moral postavljati vprašanja in jih kritično analizirati, hkrati bo potrebno razviti sposobnost dobljene rezultate pisno in ustno predstaviti. Pri predmetu romanizacija bo še poseben poudarek na poznavanju materialne kulture poznolatskega časa in začetka rimskega obdobja, prepoznavanju vprašanj in problemov procesov romanizacije ter sposobnost njihovega reševanja.

VSEBINA

Obravnavani bodo različni vidiki rimskega prodora v Srednjo Evropo in na Balkan. Predstavljene bodo velike spremembe, ki so nastale z vzpostavitvijo rimske oblasti na področjih poselitve, urbanizacije, religije, gospodarstva in družbe. Analizirali bomo razlike med regijami, kot se kažejo v sprejemanju in prevajanju rimskih vplivov. Hkrati bomo obravnavali samostojne izraze domače kulture v začetnem rimskem obdobju.

Obdobje romanizacije delimo v dva dela, v fazo pred uradno oziroma stabilno vključitvijo v rimsko državo in čas po tem. Uvodoma se bodo študentje in študentke seznanili s problemi kronologije med 2. st. pr. n. št. in 2. st. n. št.

Na eni strani bo predstavljena drobna materialna kultura domorodnih skupin na širšem vzhodnoalpskem prostoru (*Caput Adriae*, Posočje, Tavrski, Noriki), na drugi strani pa

rimsko materialna kultura ter njeni vplivi na materialno kulturo domačinov. Poudarek je na obravnavi tistih skupin materiala, ki imajo pomembne kronološke, kulturne in historične aplikacije.

Za razumevanje gospodarskega razvoja rimskega imperija je eden najpomembnejših virov proučevanje trgovine. V okviru študija bodo predstavljeni trgovski tokovi poznorepublikanskega in zgodnjecesarkega obdobja, tako trgovina na dolge razdalje v Sredozemlju kot tudi trgovina iz Italije proti srednji Evropi.

Pomemben sklop vprašanj je vezan na rimsko vojsko, pri čemer bodo skromni literarni viri soočeni z arheološko zapuščino (utrdbе, epigrafski viri in drobni materialni ostanki - orožje, vojaška oprema, vojaška noša, itd.).

1. Prvi stiki z rimskim svetom v 2. st. pr. n. št. (10)

- Zgodovinski viri
- Arheološki viri

2. V 1. st. pr. n. št. - pred stabilno vključitvijo v rimsko državo in obdobje osvajanja (30)

- Problemi kronologije med 2. in 1. st. pr. n. št.
- Drobna materialna kultura domorodnih skupin na širšem vzhodnoalpskem prostoru (*Caput Adriae*, Posočje, Tavriski, Noriki)
- Rimska materialna kultura poznorepublikanskega in avgustejskega časa in njeni vplivi na materialno kulturo domačinov
- Trgovski tokovi poznorepublikanskega in avgustejskega časa (trgovina na dolge razdalje v Sredozemlju kot tudi trgovina iz Italije proti srednji Evropi)
- Razlike med regijami
- Rimska vojska poznorepublikanskega in avgustejskega časa

3. Zgodnjecesarkega obdobje (20)

- Kronologija
- Vzpostavljanje nove upravne strukture
- Spremembe v poselitvi
- Urbanizacija
- Rimska materialna kultura in specifičnosti regij
- Trgovina
- Vojska

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo učitelj in obiskovalci seminarja skupno analizirajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo rimsko in latensko obdobje.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- *Archäologische Forschungen zu den Grabungen auf dem Magdalensberg 1-14.* Kärntner Museumsschriften, Klagenfurt, 1967-2003.

- Božič, D. 1999. Die Erforschung der Latènezeit in Slowenien seit Jarh 1964. *Arheološki vestnik* 50: 189-213.
- Creighton, J. D. in R. J. A. Wilson ur. 1999. *Roman Germany. Studies in cultural interaction.* Journal of Roman archaeology, Supp. ser. 32, Portsmouth.
- Demetz, S. 1999. *Fibeln der spätlatène- und frühen römischen Kaiserzeit in den Alpenländern.* Frühgeschichtliche und provinzialrömische Archäologie, Materialien und Forschungen 4, Leidorf.
- *Die Ausgrabungen auf dem Magdalensberg 1980 bis 1986.* Magdalensberg-Grabungsbericht 16, Klagenfurt 1998.
- Horvat, J. 1997. *Sermin.* Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 3, Ljubljana.
- Horvat, J. 1999. Roman Provincial Archaeology in Slovenia Following the Year 1965: Settlement and Small Finds. *Arheološki vestnik* 50: 215-257.
- Miškec, A. 2003: The Early Romanisation of the Southeastern Alpine Region in the Light of Numismatic Finds. *Arheološki vestnik* 54: 369-379.
- Slapšak, B. 2003, O koncu prazgodovinskih skupnosti na Krasu. *Arheološki vestnik* 54: 243-257.
- Šašel, J. 1992: *Opera selecta.* Situla 30, Ljubljana.
- Šašel Kos, M. 1997. The End of the Norican Kingdom and the Formation of the Provinces of Noricum and Pannonia. V: B. Djurić, I. Lazar ur. *Akten des IV. internationalen Kolloquiums über Probleme des provinzialrömischen Kunstschaffens,* Situla 36, Ljubljana: 21-42.
- Šašel Kos, M. 2000. Caesar, Illyricum, and the hinterland of Aquileia. V: G. Urso (ur.), *L'ultimo Cesare,* Roma: 277-304.
- Tassaux, F. 2004. Les importations de l'Adriatique et de l'Italie du nord vers les provinces danubiennes de César aux Sévères. V: G. Urso ur., *Dall'Adriatico al Danubio,* Pisa: 167-205.
- *Tesori della Postumia,* Milano 1998.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

Ocenjevanje kompetenc:

- S seminarsko nalogo študentje pokažejo sposobnost analitičnega razumevanja problematike, kompetence pri izboru literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju pridobljenega znanja, ki ga je študent ali študentka pridobil/a na predavanjih, pri branju in analiziranju obvezne in dodatne literature ter sposobnosti razumevanja in podajanja obravnavane snovi.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Semiotika in teorija simbolov

Nosilec: doc. dr. Matejka Grgič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Predmet, izvajan v okviru modula *Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet*, seznanja študente najprej

- (a) z osnovami semiotike in teorije simbolov, nato pa
- (b) s semiotičkimi metodami preučevanja jezikovnih pojavov in z
- (c) vlogo, ki sta jo semiotika in teorija simbolov imeli pri oblikovanju jezikoslovnih teorij.

Cilji predmeta so:

- Razumevanje definicij jezika, znaka in simbola, ki se pojavljajo v jezikoslovju predvsem 20. stoletja;
- Problematizacija definicij – postavljanje pod vprašaj;
- Umestitev jezikoslovnih ved v širši kulturni kontekst;
- Širjenje epistemološkega okvira jezikoslovnih ved;
- Spoznavanje in aplikacija semiotičke metodologije in epistemologije;
- Spoznavanje teorije simbolov kot ene od možnih analiz kulturnih formacij;
- Raziskovanje drugačnih možnosti aplikacije jezikoslovnega znanja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Študent/-ka pridobi sposobnost razumevanja in aplikacije znanja s področja semiotike in teorije simbolov pri samostojnem raziskovanju in analizi jezikovnih pojavov oz. jezikoslovnih ved v kontekstu kulturnih praks.

VSEBINA

1. Uvod v semiotiko in teorijo simbolov (20)

- Uvodni pregled zgodovine semiotike
- Umestitev semiotike in teorije simbolov v kulturni kontekst
- Opredelitev pojmov (verbalni jezik – neverbalni jeziki, znak, simbol, alegorija, mit ...)

2. Semiotika v 20. stoletju (20)

- Pregled razvoja semiotike od Saussureja do današnjih dni (Peirce, Sebeok, Barthes, Foucault, Derrida, Eco ...)
- Pregled sodobne semiotike

- Aplikacije semiotike na teorije verbalnega in drugih jezikov (gledališče, film, likovna umetnost, glasba, formalni jeziki, družbeni pojavi ...)
- Semiotika in filozofija
- Semiotika in jezikoslovje

3. Teorija simbolov (20)

- Umestitev teorije simbolov v kontekst semiotike (Ricoeur) in filozofije (Blomenberg)
- Odnos znak – simbol, pojem metaforizacije
- Simbol v verbalnih in neverbalnih jezikih
- Simbol kot kulturna formacija

SEMINARJI

Seminarji potekajo po predavanjih in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je predvsem na delu z viri. Delo bo predstavljalo analizo besedil, njihovo umestitev v širši zgodovinski, kulturni in znanstveni (jezikoslovni) kontekst. Študent/ka opravi raziskovalno delo individualno, nato ga predstavi kolegom.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika, ter splošno jezikoslovno in literarnoteoretsko znanje.

Predmet se povezuje z vsemi jezikoslovnimi, pa tudi posameznimi literarnimi in kulturološkimi vsebinami. Predmet je povezan s predmeti, ki se izvajajo v okviru jezikoslovnega modula kot tudi s predmeti drugih modulov, ki se izvajajo na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki obravnavajo filozofska in epistemološka vprašanja, skozi prizme različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

Študenti/-ke, ki se prvič seznanjajo s semiotiko in teorijo simbolov, lahko znanje nadoknadijo z nekaterimi uvodnimi deli s tega področja, na primer

(a) za zgodovino semiotike:

- Trabant, J. in Eschbach, A. 1983. *History of semiotics*. Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins Publishing Company; ali:
- Calabrese, O. 2001. *Breve storia della semiotica. Dai Presocratici a Hegel*. Milano: Feltrinelli.

(b) za semiotiko 20. stoletja:

- Justin, J. 1989. Semiotika: od znaka k operacijam. V: *Anthropos XX/1-2*: 173-183; ali:
- Eugeni, R. 1998. Introduzione alla studio della semiotica contemporanea. V: *La semiotica contemporanea. Problemi, metodi, analisi*. Bologna: Edizioni Cusl.

Pri posameznih sklopih predavanj bodo študentom/-kam ponujeni v branje odlomki iz del, ki so relevantna za obravnavo posameznih tem. Seznam odlomkov bo sproti dopolnjen in bo tvoril obvezno literaturo za izpit.

Ista dela bodo predstavljala tudi temelj za sestavo seminarske naloge.

Med ponujenimi besedili bodo na primer odlomki iz del:

- Aurox, S., ur. 1989. *Histoire des idées linguistiques*. Liege: Mardaga.
- Barthes, R. 1964. *Eléments de sémiologie*. Paris: Editions du Seuil.
- Cassirer, E. 1923. *Philosophie der symbolischen Formen*. Oxford.
- Deleuze, G. 1969. *Logique du sens*. Paris: Les Editions de Minuit.
- Derrida, J. 1967. *L'écriture et la différence*. Paris: Ed. du Seuil.
- Derrida, J. 1998. *O gramatologiji*. Slov. prev. Ljubljana: Društvo za teoretsko psihoanalizo (Analecta).
- Eco, U. 1984. *Semiotica e filosofia del linguaggio*. Torino: Einaudi.
- Fabbri, P. 2000. *Elogio di Babele. Saggi semiotici*. Roma: Molteni.
- Foucault, M. 1966. *Les mots et les choses*. Paris: Gallinard.
- Galimberti, U. 1983. *Il corpo. Antropologia, psicanalisi, fenomenologia*. Milano: Feltrinelli.
- Greimas, A. J. 1980. *Du sens*. Paris: Seuil.
- Lévinas, E. 1991. *Entre nous. Essais sur le penser-à-l'autre*. Paris: Grasset.
- Manetti, G., ur. 1996. *Knowledge through Signs. Ancient Semiotic Theories and Practices*. San Marino: Brepols.
- Metz, M. 1968. *Essais sur la signification du cinéma*. Paris: Klincksieck.
- Ricoeur, P. 1959. Le symbole donne à penser. V: *Esprit*. 7-8.
- Ricoeur, P. 1975. *La métaphore vive*. Paris: Editions du Seuil.
- Saussure, F. de, av.; Bally, C., Riedlinger, A., Séchehaye, A., ur. 1916. *Cours de linguistique générale*. Slov. prev. (1997) *Predavanja iz splošnega jezikoslovja*. Ljubljana: Institutum studiorum humanitatis (Studia humanitatis).
- Sebeok, Th. A. 1991. *A sign is just a sign*. Bloomington: Indiana University Press.
- Vital, J. 2002. Alla scoperta del simbolo. V: *L'uomo e i simboli*. Milano: Jaca book.
- Volli, U. 2000. *Manuale di semiotica*. Roma — Bari: Laterza.

Dela lahko študenti/-ke prebirajo v izvorniku ali v prevodu.

Za delo na virih v sklopu seminarskih nalog bodo v dogovoru s študenti/-kami izbrani odlomki iz opusov nekaterih avtorjev, ki so posebno pomembni za semiotiko in teorijo simbolov, npr. Platon, Aristotel, stoiki, cerkveni očetje, gnostiki, kabalisti, Abelard, Ficino, Peirce, Jung in drugi. prav tako bo študentom dana možnost, da poglobijo poznavanje filozofije 20. stoletja, ki je vplivala na razvoj semiotike (Gadamer, Ricoeur ...).

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je
 - a. oddana in predstavljena seminarska naloga (10-15 strani) in
 - b. aktivna prisotnost na seminarjih.

Prisotnost na predavanjih je priporočljiva, ni pa obvezna.

- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi, ki bo predstavljena na predavanjih in/ali bo navedena med obvezno literaturo. Zato je prisotnost na predavanjih je toplo priporočljiva.
- Ocenjevanje kompetenc:
- S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v konkretno problematiko, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
- Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študent/ka pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Skupnosti, odnosi, dogodki: antropološki pristop

Nosilec: izr. prof. dr. Borut Telban

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Človek je stalno pod vplivom zgodovinskega, družbenega in kulturnega delovanja. Znotraj tovrstnega delovanja pa ni pasiven opazovalec, pač pa tudi sam sodeluje pri ustvarjanju zgodovine, družbe in kulture. Predmet temelji na problematiziranju dihotomije med teorijo in prakso ter ponuja razmisleke o konceptualizacijah sveta in skupnosti, ki se gibljejo med strukturami in procesi ter med človekovim delovanjem in njegovim agansom. Tudi antropologija sama se je v zadnjem času razdelila med tiste, ki so bolj naklonjeni eni smeri in tiste, ki so naklonjeni drugi: tako se tistim, ki govorijo o antropologiji telesa ali antropologiji čustev, v opozicijo postavljajo npr. tisti, ki delujejo na področju kognitivne antropologije in poudarjajo razum. Tovrstna dihotomija je razdelila mnoge: eni zagovarjajo pomen subjektivizma, drugi pomen objektivizma. Predmet poudari pomembnost različnih teoretičnih smeri, hkrati pa ponudi smernice za njihovo zblizanje skozi antropologijo dogodkov. Da bi razumeli človekovo življenje, ki je v neprestanem odnosu do drugega človeka, se ne moremo zanašati zgolj na tiste teoretične modele, ki se nahajajo zunaj človekovega izkustvenega sveta. Tako posameznik kot skupnosti temeljijo na recipročnosti vključno s komunikacijo. Razgovori o dogodku niso ločeni od dogodka samega ampak so njegov del oziroma nadaljevanje. Predmet postavi študenta in študentko v vmesno stanje opazovalca, med različne družbene in kulturne dispozicije, habituse, razumevanja in prakse. Ob dogodkih, posebej še tistih, ki so krizne narave, se postavljajo vprašanja, ki so temeljna za človeka kot družbeno bitje: Kaj je objektivno in za koga? Kaj je subjektivno in kdo o tem odloča? Kaj je razumsko in s katere perspektive? Kaj je emocionalno in o čigavih (ter kakšnih) emocijah govorimo? Kako lahko razumemo sebe skozi drugega in drugega skozi sebe? Vsa ta vprašanja vključujejo tako posameznika in majhne skupnosti kot tudi večje družbe in nacije.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- sposobnost razumevanja, ki ne temelji na fetišizaciji logocentričnega pojmovanja razuma, pač pa upošteva različne načine, s katerimi ljudje doma in po svetu ustvarjajo smisel svojih življenj: čustva, telo, praksa, kreativnost, imaginacija, zgodbe, itd.;
- sposobnost razumevanja pomena recipročnosti, morale in vrednot, na osebni in družbeni ravni, vpliva ene ravni na drugo, ter različnih oblik, ki jih le-te zavzamejo glede na različna politična, družbena in zgodovinska obdobja v različnih kulturnih sredinah;

- sposobnost razmišljanja, ki omogoča videti svet, družbeno problematiko ter izkušnje drugih ljudi skozi oči teh drugih ljudi in sicer na podlagi lastne izkušnje v nekem drugem kontekstu;
- sposobnost zaznavanja in razumevanja hegemonističnih odnosov doma in v svetu – na družbeni, nacionalni in mednarodni ravni – ter simbolnega nasilja nad ljudmi.

VSEBINA

1. Skupnost in posameznik (9)

- Strukture in procesi
- *Habitus* in teorija prakse
- Kulturni kapital, družbeni kapital, ekonomski kapital, simbolni kapital
- Telo kot izvor identitete
- Antropologija emocij
- Objektivizem in subjektivizem

2. Darovanje in princip recipročnosti (9)

- Darovanje: »biti« ali »imeti«
- Principi recipročnosti
- Pričakovanja, upanja, iluzije
- Izmenjave kot strukture ter izmenjave kot prakse
- Odnos med osebami in predmeti ter antropomorfizem
- Recipročnost med družbami in nacijami

3. Rituali (9)

- Obredi prehoda v skupnostih majhnega obsega
- Liminalnost
- Vsakodnevni rituali
- Sodobni urbani rituali
- Nacionalni in politični rituali
- Simbolizem rojstva in smrti

4. Antropologija dogodkov (9)

- Prepletenost privatnega in javnega
- Dogodki in pomeni
- Medčloveški odnosi
- Človekov agens
- Pomen osebne izkušnje
- Nadaljevanje dogodkov skozi jezik, naracijo in komunikacijo

5. Vizualna in avditivna percepcija (9)

- Dojemanje časa in prostora
- Percepcija sebe, drugega, sebe skozi drugega in drugega skozi drugega
- Besedna interpretacija dogodkov
- Vizualna interpretacija dogodkov
- Simboli, figurativni govor in transpozicije pomenov

6. Antropologija človekovega bivanja (6)

- Fenomenologija in antropologija

- Eksistencialna antropologija
- Antropologija smrti

7. Umetnost sobivanja (9)

- Arhaične in neevropske kozmologije
- Zahodni svet in tehnološka usmeritev
- Zgodovinska diskriminacija in nenehno razporejanje moči
- Hegemonistični odnosi in simbolno nasilje
- Marginalizacija: resentment ponižanih in užaljenih
- Globalizacija in poglobljanje razlik
- Reševanje družbenih in kulturnih konfliktov

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na konkretnih družbenih situacijah in dogodkih doma in v svetu, ki jih analiziramo s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Uporaba vizualnega materiala, predvsem projekcija etnografskih in dokumentarnih filmov ter fotografij, ponudi podlago za dodatne interpretacije in analize različnih dogodkov/dogajanj v različnih predelih sveta. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Za uspešno razumevanje snovi je potrebno osnovno poznavanje tematskih področij, ki jih obravnavata družboslovje in humanistika. Predmet se ne povezuje le z drugimi predmeti na antropološkem modulu, pač pa tudi s predmeti z drugih modulov na programu Primerjalni študij idej in kultur, predvsem tistimi, ki analizirajo zgodovinske in družbene dogodke skozi prizmo različnih tematskih in teoretskih pristopov.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Bell, Catherine. 1997. *Ritual: Perspectives and Dimensions*. Oxford: Oxford University Press.
- Bourdieu, Pierre. 1990. *The Logic of Practice*. Cambridge: Polity Press.
- Bourdieu, Pierre. 1998. *Practical Reason*. Cambridge: Polity Press.
- Csordas, Thomas. 1994. *Embodiment and Experience: The Existential Ground of Culture and Self*. London: Cambridge University Press.
- Godelier, Maurice. 1999. *The Enigma of the Gift*. Chicago: University of Chicago Press.
- Jackson, Michael. 2005. *Existential Anthropology: Events, Exigencies and Effects*. New York, Oxford: Berghahn Books.
- Lévi-Strauss, Claude. 1963. *Structural Anthropology* Vol. 1. New York: Basic Books.
- Mauss, Marcel. 1954. *The Gift: Forms and Functions of Exchange in Archaic Societies*. London: Cohen and West.
- Sykes, Karen. 2005. *Arguing with Anthropology: An Introduction to Critical Theories of the Gift*. London: Routledge.

- Telban, Borut. 1998. *Dancing through Time: A Sepik Cosmology*. Oxford: Oxford University Press.
- VanGennep, Arnold. 1960. *The Rites of Passage*. London: Routledge & Kegan Paul.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega družbenega dogodka (iz antropološke literature, etnografskega filma, zgodovinskega ali aktualnega dogajanja v izbrani skupnosti ali družbi).
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezen dogodek, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo

Nosilec: doc. dr. Marina Lukšič-Hacin

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Seznanimi slušatelje z zgodovinskim, sociološkim in etnološkim vidikom izseljevanja in življenja Slovencev v novih okoljih. Poseben poudarek bo na njihovem kulturnem delovanju, literarnem ustvarjanju, ohranjanju etnične identitete, negovanju slovenske materialne in kulturne tradicije v izseljenstvu ter izvirnem prispevku izseljenske ustvarjalnosti v kulturno zakladnico matičnega naroda na eni strani in multikulturne družbe v priseljski deželi na drugi strani. Predavanja bodo temeljila na avtentičnem gradivu, primarni literaturi in rezultatih lastnih empiričnih raziskav. Poleg tega se bodo slušatelji seznanjali s teoretičnimi vidiki migracijskih študij in sodobno metodologijo raziskovanja migracij. Interdisciplinarna zasnova predmeta zagotavlja vsestranski vpogled v problematiko slovenskega izseljenstva, ki bo umeščena v širši migracijski kontekst.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Interdisciplinarni vpogled v kategorialne in metodološke razsežnosti raziskovanja migracij s poudarki na raziskovanju slovenskega iz/pri-seljenstva
- Zgodovinski okvir za razumevanje in analizo pojava migracij po različnih kontekstih
- Analitična orodja za umestitev teme slovenskega iz/pri-seljevanja v preteklosti in sedanjosti v širšem prostoru Evrope in po svetu.

VSEBINA

Časovni okvir tematike, ki jo bo zajela kompleksna obravnava slovenskega izseljenstva, sega od prvega množičnega vala izseljevanja Slovencev s slovenskega etničnega ozemlja v 1. polovici 19. stoletja do aktualnega procesa »bega možganov« v današnjem času. Snov bo obravnavana v štirih vsebinskih sklopih:

1. Uvodne teoretske razdelave (15):

- spoznavanje kategorialnega aparata, problematizacija in utemeljitev osnovnih pojmov in spoznavanje razlik v njihovi rabi v različnih teorijah;
- spoznavanje različnih raziskovalno metodoloških pristopov in njihove rabe;
- predstavitev osnovnih, za raziskovanje migracij relevantnih, raziskovalnih spoznanj.

2. Zgodovinski oris slovenskega izseljenstva (15):

- opredelitev migracij (teoretični vidik) in pregled virov ter literature;
- pravni vidiki (izseljenske in priseljenske zakonodaje);
- demografski vidiki migracij;
- analiza spolne, starostne, izobrazbene, poklicne sestave izseljencev;
- geografski vidik izseljevanja (smerni izseljevanja);
- vzroki in posledice izseljevanja;
- odnos matičnega prostora (oblasti, cerkve, razmišljajočih posameznikov) do izseljevanja;
- človeški in socialni položaj priseljencev v novih okoljih;
- organiziranost življenja v novih okoljih (društvena organiziranost, izdajateljska dejavnost, izseljensko šolstvo ipd.);
- prispevek Slovencev novemu okolju (na delovnem, kulturnem, znanstvenem itn. področjih); stiki med izseljenskim svetom in domovino;
- vpetost oz. primerjave z migracijskimi procesi v svetu.

3. Antropološko - sociološki vidiki slovenskega izseljenstva oziroma migracij (15):

- primerjalna obravnava oblikovanja etnične identitete in njene manifestacije v vsakdanjem življenju v prvih in vseh nadaljnjih generacijah izseljenih Slovencev po različnih kontinentih oziroma državah v sinhroni in diahroni perspektivi;
- povratništvo (problemi prilagajanja na izvorno okolje);
- vmetitev v različne kontekste po vseh segmentih družboslovne analize.

4. Slovenska izseljenska književnost (15):

- zgodovinski pregled od zgodnjih izseljenskih literarnih oblik v 19. stoletju;
- razcvet slovenske izseljenske književnosti v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja;
- suvereni razvoj t. i. zdomske literature v 2. polovici 20. stoletja;
- nastopa slovenskega literarnega povratništva po letu 1990;
- problem getoizacije izseljenske književnosti v slovenski literarni zgodovini;
- vprašanje literarne dvojezičnosti zdomskih avtorjev;
- sodobni problemi književnega ustvarjanja v izseljenstvu.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na analizi konkretnih besedil.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se navezuje na vse druge predmete v okviru podiplomske študijske teme TRADICIJA IN SODOBNOST.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Castles, S. in M.J. Miller. 1998. *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. London.
- Čebulj Sajko, Breda. 1999. *Etnologija in izseljenstvo*. Ljubljana.
- Čebulj Sajko, Breda. 1992. *Med srečo in svobodo*. Ljubljana.

- Drnovšek Marjan. 1991. *Pot slovenskih izseljencev na tuje*. Ljubljana.
- Drnovšek, Marjan. 1998. *Usodna privlačnost Amerike*. Ljubljana.
- Klemenčič, Matjaž. 1987. *Ameriški Slovenci in NOB v Jugoslaviji*. Maribor.
- Klinar, Peter. 1976. *Mednarodne migracije*. Ljubljana.
- Lukšič - Hacin, Marina. 1995. *Ko tujina postane dom*, Ljubljana.
- Lukšič - Hacin, Marina. 1999. *Multikulturalizem in migracije*, Ljubljana.
- Valenčič, Vlado. 1990. Izseljevanje Slovencev v tujino do druge svetovne vojne. *Dve domovini/Two Homelands*, 1.
- Žitnik, Janja. 2000. Književno delo slovenskih izseljencev, *Slavistična revija*, 48/2.
- Žitnik, Janja. 2001. Besedna umetnost slovenskih izseljencev in njeno mesto v sodobni slovenski kulturi, *Dve domovini/Two Homelands*, 14.
- Chmelar, Hans. 1974. Höhepunkte der österreichischen Auswanderung: Die Auswanderung aus den im Reichsrat vertretenen Königreichen und Ländern in den Jahren 1905-1911. Dunaj.
- Čebulj Sajko, Breda. 2000. *Razpotja izseljencev*. Ljubljana.
- Friš, Darko. 1995. *Ameriški Slovenci in katoliška cerkev 1871-1924*. Celovec-Ljubljana-Dunaj.
- *Iseljenec : Življenjske zgodbe Slovencev po svetu*. Ljubljana 2001
- Klemenčič, Matjaž. 1995. *Slovenes of Cleveland*. Novo mesto.
- Klemenčič, Matjaž. 1999. *Jurij Trunk med Koroško in Združenimi državami Amerike*. Celovec-Ljubljana-Dunaj.
- Kokole, Vladimir. 1986. Migracije v SR Slovenijo iz drugih republik in narodnostna sestava njenega prebivalstva. *Geografski vestnik*, 58.
- Lukšič - Hacin, Marina. 2001. *Zgodbe in pričevanja: Slovenci na Švedskem*, Ljubljana.
- Malačič, Janez. 1984. Demografske razmere v Sloveniji. *Teorija in praksa*, 21/7-8.
- Šifrer, Živko. 1962. Izseljevanje s slovenskega ozemlja. *Prikazi in študije*, 8/2, Ljubljana.
- Šmitek, Zmago. 1986. *Klic daljnih svetov*. Ljubljana.
- Vogeljik, Dušan. 1965. Razvoj prebivalstva Slovenije zadnjih dvesto let z jugoslovanske in evropske perspektive. *Ekonomski zbornik*, 7, Ljubljana.
- Vogeljik, Dušan. 1961. *Demografska statistika*. Ljubljana.
- Valenčič, Vlado. 1990. Izseljevanje Slovencev v druge dežele Habsburške monarhije. *Zgodovinski časopis*, 44/1.
- Zwitter, Fran. 1936. *Prebivalstvo na Slovenskem od 18. stoletja do današnjih dni*. Ljubljana.
- Žigon, Zvone. 2001. *Iz spomina v prihodnost: Slovenska politična emigracija v Argentini*.
- Žitnik, Janja in Helga Glušič ur. 1999. *Slovenska izseljenska književnost* 1, 2, 3. Ljubljana.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Obveznosti študentov obsegajo aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarskih vajah. Sodelovanje predpostavlja sprotno branje (obvezne) študijske literature, kritično preverjanje prebranega in pripravo kratkih esejev na osnovi prebrane literature. Poleg tega študentje izdelajo zaključno izpitno nalogo, ki jo javno zagovarjajo. Izpit je seštevek

aktivnega sodelovanja na predavanjih in seminarskih vajah ter izpitne naloge z zagovorom.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

Učitelj in redno vključevanje gostujočih predavateljev

Materialni pogoji:

Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij

Nosilec: doc. dr. Marina Gržinić Mauhler

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Gre za raziskovalni pristop k zadevam estetike, filozofije, politike in kulture v povezavi s teorijami o virtualnem, z novimi tehnologijami in medijskimi realnostmi.

V predavanjih se bomo tudi ukvarjali s teoretičnim in filozofsko-političnim premišljevanjem o novomedijskih in sodobnoumetniških pogojih konstitucije postmodernega subjekta ter o implikacijah, ki jih ima takšna konstitucija za umetnost, kulturo, teorijo, politiko in praktično, aktivistično ravnanje.

Pri orisani problematiki gre za meje in tudi za to, da se vprašamo, ali lahko zares nedolžno bivamo znotraj različnih režimov umetnosti, tehnologije in podatkovnih zbirk – in kako naj si potemtakem utremo pot do morebitne relevantne reartikulacije filozofije in teorije. Pri tem gre za združevanje filozofije in estetske teorije ter fikcije, zgodovine in raziskovanje političnega, ki danes z zavzetostjo za resno preučevanje demokracije in (nacionalnih) politik vstopa na področje sodobne umetnosti, znanosti in tehnologije. Rezultat je vzpostavitev skrajno protislovne matrice reprezentacijskih politik, branj in pisanj, ki jih je mogoče pojmovati kot umetnost, kot znanost, kot zgodovino, kot filozofijo, kot poučenost in nepoučenost.

V predavanjih se bomo lotili tudi vprašanj, ki se nanašajo na sumljive, implicirane in zaskrbljene zgodbe, interpretacije, artikulacije, konstrukcije, fantazme ter implikacije diskurzov, instrumentov in sredstev tistega, kar se danes kaže kot konstitutivna prvina (globalnega) sistema umetnosti, kulture, teorije in filozofije.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Nenehno vračanje h ključnim vprašanjem sodobnosti na področju estetike, teorij novih medijev, politike institucije globalne umetnosti in kulture, bo omogočilo:

- sposobnost razumevanja kako kapital in prvi kapitalistični svet ali Imperij (severnoameriškega in zahodnoevropskega sveta) vstopa v drugi in tretji svet kulture, umetnosti in teorije
- sposobnost zaznavanja kako časovno-prostorska paradigma, ki jo »obvladuje« čas, vse bolj pospešuje temporalizacijo časa v povezavi z novimi tehnologijami; in
- sposobnost zaznavanja oblik radikalnih umetniških in novomedijskih produkcij v povezavi s konstitucijo (post)modernega subjekta v globalnem svetu.

VSEBINA

1. Evropa, kibernetski svet in drugi (20)

- Matrice estetskega in političnega (Jacques Rancière)
- Sprektralizacija Evrope (Jacques Derrida)
- Seksualna razlika (Lacan, Joan Copjec)

2. Estetika kibernetskega sveta in učinki derealizacije (20)

- Globalno – multikulturno – duhovno (Alain Badiou)
- Produkcija življenja (Giorgio Agamben)
- Umetno življenje (Peter Weibel)
- Terminalno pozicioniranje (Paul Virilio)

3. Agamben in antropološki stroj (20)

- Otopelost in dolgčas (Agamben, Heidegger, Žižek)
- Zunaj biti (Sartre, Deleuze, Badiou)

SEMINARJI

Osnova seminarjev je priprava javne analize izbranega tematskega sklopa iz obvezne študijske literature.

Ta poteka s prehodno najavo, pripravo izbranega besedila in kopiranjem ter izmenjavo z drugimi študenti. Po javni predstavitvi razlogov za izbran tematski sklop, ter možnih tez, kako ga razumeti in interpretirati, sledi debata vseh udeležencev na seminarju. Cilj je razvijanje argumentacije, oblikovanje sistematičnosti nastopanja in povezovanje različnih znanj in izkušenj v okviru predmeta.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z drugimi predmeti iz področja filozofije in epistemologije na programu Primerjalni študij idej in kultur.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Agamben, Giorgio. 2004. *The Open: Man and Animal*, Stanford: University Press.
- *Biotehnologija, filozofija in spol*: zbornik, Ljubljana: Maska, 2002.
- Baudrillard, Jean. 1999. *Simulaker in simulacija*, Ljubljana: Študentska organizacija Univerze.
- Debord, Guy. 1999. *Družba spektakla*, Ljubljana: Študentska organizacija Univerze.
- Gržinić, Marina. 2005. O repolitizaciji umetnosti skozi kontaminacijo, *Filozofski vestnik*, XXVI/3. Ljubljana.
- Haraway, Donna J. 1999. *Opice, kiborgi in ženske*, Ljubljana: Študentska organizacija Univerze.
- Rancière, Jacques. 2005. *Nevedni učitelj: Pet lekcij o intelektualni emancipaciji*, Ljubljana: Zavod EN-KNAP.
- *Stelarc: zbornik*, Ljubljana: Maska, MKC: Maribor, 2002.
- Šumič-Riha, Jelica. 2005. Transmisija in arheologija neuspehov, spremna študija k Jean Claude Milner, *Jasno delo: Lacan, znanost, filozofija*, Ljubljana: Založba ZRC.

- Virilio, Paul. 1996. *Hitrost osvoboditve*, Ljubljana: Študentska organizacija Univerze.
- Virno, Paolo. 2003. *Slovnica množstva: k analizi oblik sodobnega življenja*, Ljubljana: Krtina.
- Žižek, Slavoj. 2006. *The Parallax View*, Boston: MIT Press.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Pogoj za pristop izpitu je seminarska naloga. Prisotnost na predavanjih je obvezna. V oceno se upošteva aktivnost na predavanjih ter priprava javne analize izbranega tematskega sklopa iz obvezne študijske literature.

Ocenjevanje: Seminarska naloga je osnova ocene. Ustni izpit poteka na osnovi seminarske, ki je na izpitu osnova za vprašanja in uvid v kandidatovo znanje predmeta.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

Predavateljica in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev oziroma strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

Učilnica z osnovnimi avdiovizuelnimi pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Spomin narodov v historični perspektivi

Nosilec: prof. dr. Oto Luthar

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Osrednji poudarek predmeta bo veljal procesom oblikovanja kolektivnega spomina od antike do današnjega dne. Študenti/ke se bodo spoznali/e tako s pomembnejšimi avtorji in teksti kot tudi s prelomnimi zgodovinskimi procesi, ki so odločilno vplivali na protokole skupinskega spominjanja.

Delovno se bomo ukvarjali predvsem s procesi, ki zaznamujejo začetek modernega spominjanja narodov in nacionalnih skupin in skušali odgovoriti na vprašanje kdaj, zakaj in pod kakšnimi pogoji se je spomin ljudstev spremenil v spomin narodov.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje temeljnih značilnosti kolektivnega spomina in njegove vloge v oblikovanju nacionalnih skupnosti
- Razumevanje pojmov skupnost, država, nacionalno, politika
- Sposobnost uporabe obravnavanih konceptov v lastnih raziskavah

VSEBINA

1. Od spomina ljudstev do spomina narodov (20)

- Oblikovanje nacionalnih skupnosti;
- Oblikovanje nacionalnega spomina.

2. Od polisa do moderne nacionalne države (20)

- Proces oblikovanja ideje o dogovornem vladanju;
- Delitev na posvetno in cerkveno oblast;
- Razlike med republikanskim in monarhističnim principom vladanja;
- Oblikovanje ideje o moderni državi.

3. Modernizacija v 19. stoletju in oblikovanje nacionalnega (20)

- Uporabnost političnih konceptov v vsakdanjem življenju;
- Vloga posameznika v političnem odločanju;
- Od anonimnega akterja do državljana;
- Principi političnega odločanja.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na analizi konkretnih besedil.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan s ostalimi predmeti v okviru modula Kulturna zgodovina, tudi pa s predmeti v okviru drugih modulov, ki se osredotočajo na oblikovanje nacionalnih identitet.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Beck, Paul, Mast, Edward, Tapper, Perry. 1997. *The History of eastern Europe for Beginners*, New York: Writers and readers Publishing: 1-12, 29-53, 61 – 76.
- Brubaker, Rogers. 1996. *Nationalism Reframed. Nationhood and the national question in the New Europe*, Cambridge: Cambridge University Press: 1-10, 13-22.
- Gellner, Ernest. 1983. *Nations and Nationalism*, Ithaca - New York: Cornell University Press: 1-7, 53-62, 88-109.
- Johnson, R., Lonie. 1996. *Central Europe. Enemies, Neighbours, Friends*, Oxford – New York: Oxford University Press: 27-148.
- Fenske, Hans, Martens, Dieter, Reinhrad, Wolfgang, Rosen, Klaus. 1987. *Geschichte der politischen Ideen*, Frankfurt/M: Fischer.
- Anderson, Perry. 1992. *Rodovnik absolutistične države*, Ljubljana: Studia humanitatis.
- Mc Clelland, J.S. 1996. *History of Western Political Thought*, London: Rotledge.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoj za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo nekega aspekta problematike predstavljene na predavanjih.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezen dogodek, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Spomin na socializem v centralni in jugovzhodni Evropi

Nosilka: doc. dr. Tanja Petrović

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Več kot desetletje in pol po zlomu socializma, smo v bivših socialističnih družbah priča procesom, ki tako pri akterjih, kakor tudi pri opazovalcih, pritegujejo veliko pozornosti in dobivajo različne interpretacije in ocene. V okviru tega predmeta bomo spomin na socializem obravnavali kot kulturno in diskurzivno prakso trdo povezano s sedanostjo, ki omogoča zagovarjanje pozicij, strategij in moralnih vrednot v obdobju post-socialističnih transformacij, ki bivstveno vplivajo tako na oblikovanje družbe in v javnosti prevladujočih diskurzov, kot tudi na osebno življenje in doživljanje družbenih vlog. Poudarek bo na individualnih izkušnjah, interpretacijah in naracijah spomina, ter njihovem odnosu do prevladujočih kolektivnih in »uradnih« interpretacij.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje temeljnih značilnosti individualnega in kolektivnega spomina
- Razumevanje vloge spomina v oblikovanju identitet in zagovarjanju družbenih in političnih stališč
- Razumevanje pojmov socializem, post-socializem, tranzicija, transformacija, spomin, kulturna praksa
- Razumevanje odnosa med »uradnimi«, javnimi in osebnimi diskurzi
- Sposobnost uporabe obravnavanih konceptov v lastnih raziskavah

VSEBINA

1. Spomin na socializem kot kulturna in diskurzivna praksa (9)

- Zakaj raziskovanje spomina?
- Zakaj raziskovanje post-socializma?
- Terminološka vprašanja: post-socializem : post-komunizem, tranzicija : transformacija;
- Značilnosti pristopov post-socialističnim družbam;
- Oblike spominjanja na socializem: spletne strani, muzeji, narativi, književnost, filmi...

2. Nostalgija do socializma: med obrambo in obtožbo (9)

- Zgodovina nostalgije;
- Nostalgija kot družbeno relevanten pojem;
- Funkcije in akterji nostalgije po socializmu;

- Pojavne oblike nostalgije po socializmu;
- Nostalgija po socializmu in potrošništvo.

3. Spomin na socializem na območjih nekdanje Jugoslavije (9)

- Značilnosti jugoslovanskega socializma in post-jugoslovanskega post-socializma;
- Spomin na socializem med nacionalnim in nad-nacionalnim;
- Dialog med »uradnim« spominom in privatnimi spomini.

4. Jugonostalgija kot družbeni in kulturni fenomen (9)

- Funkcije in pojavne oblike jugonostalgije;
- Značilnosti jugonostalgичnega diskurza;
- Različne oblike jugonostalgije med bivšimi jugoslovanskimi narodi;
- Jugonostalgija in izseljenstvo.

5. Spomin na socializem v umetnosti in drugih performančnih oblikah (9)

- Spomin na socializem in filmska umetnost;
- Spomin na socializem in književnost;
- Spomin na socializem in ostale umetnosti.

6. Spomin na socializem in oblikovanje kolektivnih identitet (15)

- Spomin na socializem in delavski razred;
- Spomin na socializem in vojaki;
- Spomin na socializem in borci proti fašizmu;
- Spomin na socializem in ženske;
- Spomin na socializem in pripadniki manjšinskih skupnosti.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. Poudarek je na konkretnih družbenih situacijah in pojavih, ki jih analiziramo s pomočjo teoretskih okvirov, ki so predstavljeni v predavanjih. Uporaba vizualnega materiala ponudi podlago za dodatne interpretacije in analize spomina na socializem. Študentke in študenti sami predstavijo problematiko povezano z njihovo raziskovalno temo, ki jo obiskovalci seminarja skupno analiziramo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan s ostalimi predmeti v okviru modula Kulturna zgodovina, tudi pa s predmeti v okviru drugih modulov, ki se osredotočajo na oblikovanje identitete, spomina in zagovarjanje družbenih in političnih vlog.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Boym, Svetlana. 2001. *The Future of Nostalgia*, New York: Basic Books.
- Hann, Chris M. ur. 2002. *Postsocialism: Ideals, Ideologies and Practices in Eurasia*, Routledge.

- Forrester, Sibelan, Zaborowska, Magdalena in Gapova, Elena ur. 2004. *Over the Wall/After the Fall: Post-Communist Cultures Through an East-West Gaze*, Indiana University Press.
- Berdahl, Daphne. 1999, *Where the World Ended: Re-Unification and Identity in the German Borderland*, Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press.
- Stewart, Kathleen. 1988. Nostalgia – A Polemic, *Cultural Anthropology*, 3/3.
- Nostalgia, *Balkanis*, 12-16, letnik 5, pomlad-zima 2004.
- Yuniverzum, *Časopis za kritiko znanosti*, 2006.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

- Pogoji za pristop k izpitu je aktivna prisotnost na seminarjih in kratka seminarska naloga (5-8 strani), v kateri študentka ali študent poda analizo – argumente podpre z ustrežno literaturo – nekega aspekta spomina na socializem.
- Študent opravlja ustni izpit iz celotne snovi predmeta.
- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost usmeritve v posamezen dogodek, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

- Učitelj in asistent; občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji:

- Učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Tragedija v gledališču, kulturi in družbi

Nosilec: doc. dr. Krištof Jacek Kozak

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Cilj predmeta je seznaniti študente s konceptom tragedije ne le znotraj dramskogledališkega obzorja, temveč tudi zunaj njega. Osvetliti želi zgodovino ter sedanjí položaj tega v današnjem svetu tako vseprisotnega koncepta. Študentje/ke bodo tako spoznali/e osrednja oprijemališča literarnega, gledališkega, filozofskega in družbenoteoretičnega diskurza o tragediji in tragičnem skozi zgodovino vse do danes. Na podlagi predavanj in seminarjev bo predmet vzpodbudil študente/ke k razmisleku ter samostojnemu raziskovalnemu delu o človeku in njegovi umeščenosti v svet in družbo.

Namen predmeta je opozoriti tudi na bistveno vez med konceptom in osrednjim pojmom novoveške filozofije, subjektom. Poleg teoretične podlage je namen predavanj tudi analiza sodobnosti ter aplikacija koncepta tragedije na današnja v luči obravnavanega koncepta še kako aktualna dogajanja.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Historično konsistenten pregled nad celotnim razvojem ključnega literarno-teoretičnega pojma ter nad odnosom teorije do tragiških uprizorjalnih praks skozi zgodovino vse do danes.

Poglobljeno analitično razumevanje odnosa med umetnostjo in resničnostjo, vprašanja mimesis ter gledališča, s tem pa tudi umeščenosti človeka v svet.

Teoretsko-filozofski temelji za razumevanje in razlago koncepta tragedije, s tem pa vsakršnih družbenih pojavov v zgodovini in sodobnosti, še posebej subjekta v njegovi novoveški obliki.

VSEBINA

1. Teoretični nastavki za razmislek o tragediji (20)

- Konceptualizacija in aplikacija pojma tragedija (Aristotel)
- Odnos Rimljanov do tragiške poetike (Horac)
- Renesančni eksegeti (Castelvetro, Scaliger)
- Klasicistične teoretske predpostavke (Corneille, Racine)
- Nemški idealizem in filozofija tragedije (Hegel, Fichte, Schelling; Schlegel)
- Postidealistično razumevanje tragedije (Hebbel)
- Modernizem in tragedija (Jaspers, Lukács)
- Vzpon in padeč postmodernizma (Derrida, Foucault, Barthes, Baudrillard)

- Rehabilitacija tragedije (Lévinas, Williams, Eagleton)

2. Osrednja obdobja razvoja tragiških dramskih del (10)

- Grška in rimska antika (Aischil, Sofokles, Evripid; Seneca...)
- Renesansa (Elizabetinska dramatika: Johnson, Shakespeare...)
- Francoski klasicizem (Corneille, Racine)
- Nemška klasika (Goethe, Schiller)
- Predmoderna tragedija (Hebbel)
- Modernizem in drama absurda (Beckett)
- Eksistencializem (Ionesco, Sartre, Genet)
- Postmodernizem (sinkretična sodobna dramatika: Koltès, Greig...)

3. Vprašanja in problemi osrednjih tragiških pojmov ter njihova aplikacija (10)

- Katarza
- Peripetija
- Anagnorisis
- Hibris

4. Vloga protagonista kot filozofskega subjekta v tragediji (20)

- Stanje individuuma v Antiki
- Razvoj pojma subjekta
- Subjekt znotraj idealističnih filozofskih sistemov
- Modernistični preobrat
- Postracionalni razkroj subjekta
- Postdekonstrukcijski proces subjektovega ponovnega oblikovanja

SEMINARJI

Seminarji služijo slušateljem/icam kot forum za predstavljanje in preverjanje idej, do katerih pridejo med študijem. Potekajo v obliki diskusij na vnaprej določene teme, na katere se študentje/ke pripravijo. Seminarji se zaokrožijo z izpitno raziskovalno nalogo, ki je tudi podlaga za oceno.

Posamezne teme lahko predavajo tudi gostujoči/e predavatelji/ce, bodisi teoretiki bodisi praktiki.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se navezuje na predmete, ki se ukvarjajo z literarno vedo, filozofijo, zgodovino, družbenimi vedami in kulturnimi študiji.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Aristotel. 1982. *Poetika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Badiou, Alain. 1982. *Théorie du Sujet*. Paris: Seuil.
- Benjamin, Walther. 1977. *The Origin of German Tragic Drama*. London: NLB.
- Birkenhauer, Theresia. 2004. Tragedija: delo z demokracijo: Izmera razdalje. *Theater der Zeit* 11.

- Eagleton, Terry. 2003. *Sweet Violence: The Idea of the Tragic*. Oxford; Malden, MA: Blackwell: 1-22, 203-240.
- Hegel, G. W. F. 2001. *Predavanja o estetiki : dramska poezija*. Ljubljana: Društvo za teoretsko psihoanalizo.
- Hristić, Jovan. 2001. *O tragediji: deset esejev*. Ljubljana: MGL.
- Kozak, Krištof J. 2003. O tragičnem danes – iz perspektive subjekta in situacije. *Primerjalna književnost* 26/2.
- - - -. 2004. *Privlačna usodnost: subjekt in tragedija*. Ljubljana: MGL.
- Lévinas, Emmanuel. 1965, *Totalité et Infini: Essai sur l'Extériorité*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- Lukács, György. 1981. *Entwicklungsgeschichte des Modernen Dramas*. Ed. Frank Benseler. Darmstadt: Luchterhand.
- - - -. 1974. The Metaphysics of Tragedy. *Soul and Form*. Georg Lukács. London: Merlin Press: 152-74.
- Miller, Arthur. 1997. Narava tragedije. *Nova revija* 16: 232-34.
- - - -. 1997. Tragedija in navadni človek." *Nova revija* 16: 235-37.
- Nietzsche, Friedrich. 1995. *Rojstvo tragedije iz duha glasbe*. Ljubljana: Karantanija.
- Steiner, George. 1990. A note on Absolute Tragedy. *Journal of Literature & Theology* 4/2: 147-56.
- - - -. 2002. *Smrt tragedije*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
- Szondi, Peter. 1964. *Versuch über das Tragische*. 1961. Frankfurt am Main: Insel.
- Taylor, Charles. 1989. *The Sources of Self. The Making of the Modern Identity*. Cambridge: Harvard University Press.
- Unamuno, Miguel de. 1983. *Tragično občutje življenja*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Wilkoszewska, Krystyna. 1986. On the Experience of the Tragic. *Philosophica* 38/2: 27-40.
- Williams, Raymond. 1966. *Modern Tragedy*. London: Chatto; Windus.
- Zima, Peter. V. 2002. *Theorie des Subjekts: Subjektivität und Identität zwischen Moderne und Postmoderne*. Tübingen: Francke.

ter izbrana dramska dela.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Obveznosti študentov sestojijo iz aktivne udeležbe na predavanjih in seminarskih vajah, torej iz sprotnega prebiranja študijske literature in diskusijskih prispevkov.

Ocena pri predmetu se oblikuje na podlagi študentove/kine aktivnosti oziroma udeležbe v diskusijah ter ocene zaključne oziroma izpitne naloge, ki je obsežnejša, samostojna raziskovalna naloga.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: predavatelj z gostujočimi predavatelji.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Vloga ženske v slovenski družbi in kulturi

Nosilec: doc. dr. Mirjam Milharčič Hladnik

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Seznaniati slušatelje in slušateljice z vlogo ženske v slovenski družbi iz zgodovinske, teoretske in analitične perspektive v primerjalnem kontekstu Evrope in širše. Skozi izbor študijske literature in z načinom dela na predavanjih ter seminarjih odpirati možnosti za individualne raziskovalne in teoretske projekte slušateljev in slušateljic. Preko študijskega procesa prispevati k bogatitvi še vedno ne dovolj velikega korpusa vednosti o vlogi ženske na Slovenskem.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Zgodovinsko celovit vpogled v ekonomsko, intelektualno, literarno-umetniško in kulturno delovanje žensk na Slovenskem v preteklosti in – primerjalno – danes.
- Teoretski okvir razumevanja strukturnih družbenih determinant in konstitutivne družbene funkcije spolnih delitev.
- Analitična orodja za umestitev vloge ženske v preteklosti in danes v širšem prostoru Evrope in posebej katolicizma.

VSEBINA

1. Ideološka filozofija znanstvenikov in politika selekcije vednosti – (10)

- Je bil Marx marksist, Darwin darvinist in Virginia Woolf feministka?
- Kako brati, analizirati prebrano in razumeti nenapisano?
- Viri in »viri«, pa tudi kje je izkustvo?
- Kaj in kam s čustvi?

2. Zgodovina – od kod prihajamo? (10)

- Družbeni položaj žensk danes;
- Danes izvira iz včeraj;
- Ni ženskega vprašanja;
- Ideološke in politične predpostavke študija.

3. Identiteta ali predstave spolnih vlog (10)

- - enakopravnost in utemeljitve različnosti
- - od zasebnega k javnemu in političnemu
- - boji, umiki, zmage in porazi.

4. We need bread and roses, too! (10)

- Doktorji, predavatelji, profesorji in direktorji;
- Čistilke, kuharice in gospodinje;
- Univerzalnost pravic in kulturni relativizem.

5. Kaj hočem postati? (10)

- Perspektive gledajočih in perspektive gledanih;
- Spolne vloge kot družbene vloge nastopanja;
- Katera je prava.

6. Migracije – kam gremo? (10)

- Migrantka kot metafora ženske;
- Dvodomke, brezdomke, večdomke, od nikjer, od tu in tam, niti tam niti tu;
- Feminizacija migrantskih tokov;
- Globalne ženske.

SEMINARJI

Izvedba predmeta vključuje tudi vabljene predavatelje in predavateljice, ki nujno ne pripadajo akademskim krogom, pač pa bodo študentom in študentkam ponudili življenjske zgodbe kot analitični material, za kar je čas namenjen na seminarjih. Seminarji so namenjeni tudi intenzivnim diskusijam o prebrani literaturi in izdelavi samostojnih raziskovalnih nalog.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z drugimi predmeti z zgodovinskimi, antropološkimi, kulturološkimi in družbeno analitičnimi vsebinami.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- *A History of Women in the West I-IV*. Cambridge, Massachusetts, London: The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge.
- Vode, Angela. 1998. *Spol in upor*, (Zbrana dela Angele Vode, knj. 1), (Knjižna zbirka Krt, 109). 1. izd. Ljubljana: Krtina.
- - -. 1999. *Značaj in usoda*, (Zbrana dela Angele Vode, knj. 2), (Knjižna zbirka Krt, 110). 1. izd. Ljubljana: Krtina.
- - -. 2000. *Spomin in pozaba*, (Zbrana dela Angele Vode, knj. 3), (Knjižna zbirka Krt, 111). 1. izd. Ljubljana: Krtina.
- Milharčič Hladnik, Mirjam. 1995. *Šolstvo in učiteljice na Slovenskem* (Zbirka Sophia 5). Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Milharčič Hladnik, Mirjam, Žagar, Igor Ž. 1996. Nekaj izhodiščnih prizadevanj za odpravo seksistične rabe jezika. V: *Spol: Ž*. Ljubljana: KUD France Prešeren: Institutum Studiorum Humanitatis - ISH.
- Žnidaršič, Sabina Ž. 2001. *Ora et labora – in molči ženska!, pregled demografije dežele Kranjske in pridobitnosti žensk v desetletjih 1880-1910*. Ljubljana: cf.

- Accati, Luisa. 2001. *Pošast in lepota, Oče in mati v katoliški vzgoji čustev*. Ljubljana: Studia Humanitatis.
- Vidmar, Ksenija H. ur. 2001. *Ženski žanri – spol in množično občinstvo v sodobni kulturi*. Ljubljana: Zbirka Dokumenta, ISH.
- Woolf, Virginia. 2001. *Tri gvineje*. Ljubljana: Lila zbirka, cf.
- - -. 1999. *Lastna soba*. Ljubljana: Lila zbirka, cf.
- De Beauvoir, Simone. 2000. *Drugi spol*, 1. in 2. del. Ljubljana: Delta.
- Muser, Erna, Zavrl, Vida ur. 1971. *FKL Žensko koncentracijsko taborišče Ravensbruck*. Ljubljana: Partizanska knjiga.
- Stanley, Liz. 1995. *The Auto/biographical I, The theory and practice of feminist auto/biography*. Manchester, New York: Manchester University Press.
- Irigaray, Luce. 1995. *Jaz, ti, me, mi*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
- Bahovec, Eva D. ur. 1992. *Vzgoja med gospostvom in analizo*. Ljubljana: KRT.
- - -. 1993. *Od ženskih študij k feministični teoriji*, Ljubljana: Časopis za kritiko znanosti.
- Molek, Mary. 1976. *Immigrant Woman*. Delaware: Dover.
- Planinsek Odorizzi, Irene M. 1978. *The Footsteps Through Time*, Washington: Washington Landmark Tours.
- Drakulić, Slavenka. 2002. *Kot da me ni*, Ljubljana: Aleph.
- Pizan, Christine de. 1999. *Mesto dam*, Ljubljana: Delta.
- Wollstonecraft, Mary. 1992. *Zagovor pravic ženske*, Ljubljana: Krt.
- Zaviršek, Darja ur. 1996. *Spolno nasilje. Feministične raziskave za socialno delo*, Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Obveznosti študentov obsegajo aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, ki temeljijo na sprotne branju literature in kritičnem preverjanju prebranega:

- Obveznost pri seminarjih je izdelava pisne naloge, ki je v funkciji priprave na zaključno, izpitno nalogo posameznega študenta ali študentke.
- Zaključna naloga – samostojna raziskovalna naloga – se predstavi javno.
- Izpit je seštevek aktivnega sodelovanja na predavanjih in seminarjih, ustne predstavitve zaključne, izpitne naloge.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

Učitelj in redno vključevanje gostujočih predavateljev

Materialni pogoji:

Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Zakladne najdbe orodja latenske in rimske dobe

Nosilec: izr. prof. dr. Dragan Božič

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Zakladne najdbe železnega orodja in pribora so pomembna zvrst zaključenih arheoloških najdb latenske in rimske dobe. V povezavi s pisnimi viri, z upodobitvami na kamnitih spomenikih in stenskih slikarijah, z grobovi s pridanim orodjem ter s posamičnimi najdbami orodja so eden temeljnih virov za preučevanje gospodarskih dejavnosti in obrti v tem času, pa tudi kuturnih vplivov, tehnološkega razvoja, kulturnih praks itd. V okviru prikaza zgodovine raziskav bodo med drugim predstavljene napačne opredelitve zakladnih najdb in posameznih primerkov orodja, ki so se v literaturi ohranile do najnovejšega časa. Z izbranimi primeri bo posebej opozorjeno na nekritično prevzemanje napačnih podatkov in napačnih opredelitev v literaturi ter na nedopustno zanemarjanje temeljnih virov (arhivskih dokumentov in prvotnih objav).

Cilj predmeta je načrtna in poglobljena seznanitev z zakladnimi najdbami orodja latenske in rimske dobe v Sloveniji, srednji Evropi, na Balkanu in v Veliki Britaniji, z vrstami orodja in pribora, ki so v njih zastopane, z možnimi vzroki zakopa zakladnih najdb ter s potrebami in možnostmi nadaljnjih raziskav na tem področju. Predstavili bomo tudi gospodarske dejavnosti in obrti, ki jih posamezne vrste orodja izpričujejo.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

Osnovna pridobljena kompetenca je samostojno raziskovalno delo na področju raziskav orodja in pribora latenske in rimske dobe. Gre za sposobnost kritičnega presojanja virov, kritičnega branja literature in prepoznavanja problemov. Študent bo sposoben izpeljati celotni raziskovalni postopek, ki zajema seznanitev z zgodovino raziskav v evropskem okviru, zbiranje vseh pomembnih virov, izdelavo podatkovne zbirke, uporabo ustreznih analitičnih metod in pripravo končne publikacije. Poseben poudarek bo na pripravi nadregionalnih sintez in na ustvarjalnem sodelovanju v ustni in pisni znanstveni razpravi.

VSEBINA

Kritično bomo ovrednotili objave zakladnih najdb in sintetično literaturo o orodju in priboru. Podrobno bomo analizirali sestavo zakladnih najdb, ki jih npr. v Sloveniji lahko delimo na najdbe poljedelskega orodja, najdbe orodja za obdelavo lesa in najdbe z mešano sestavo, in študente seznanili z možnimi vzroki njihovega zakopa. Izčrpno bomo predstavili značilne zakladne najdbe latenske in rimske dobe ter tipologijo, kronologijo, razprostranjenost in namembnost izbranih vrst orodja.

1. Zakladne najdbe orodja kot vir za preučevanje gospodarskih dejavnosti in obrti (15)

- Zgodovina raziskav
- Kronološki problemi
- Sestava zakladnih najdb orodja
- Možni vzroki zakopa

2. Latenska doba (15)

- Zakladne najdbe po območjih: srednja Evropa, Slovenija
- Tipologija, kronologija, razprostranjenost in namembnost izbranih vrst orodja

3. Rimska doba (30)

- Zakladne najdbe po območjih: jugovzhodna Evropa, srednja Evropa, zahodna Evropa, Slovenija
- Tipologija, kronologija, razprostranjenost in namembnost izbranih vrst orodja

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in z analizo izbranih primerov navajajo študente h kritičnemu odnosu do arheološkega in literarnega vira ter jih seznanjajo z ustreznimi raziskovalnimi metodami. Člani seminarja predstavijo svojo raziskovalno temo in svoja besedila, ki jih učitelj in drugi člani seminarja skupno kritično analizirajo.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet je povezan z drugimi predmeti, ki obravnavajo latensko in rimsko dobo.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Bataille, G. in J.-P. Guillaumet ur. 2006. *Les dépôts métalliques au second âge du Fer en Europe tempérée*. Bibracte.
- Bitenc, P. in T. Knific ur. 2001. *Od Rimljanov do Slovanov. Predmeti*. Ljubljana.
- Božič, D. 2005. Die spätrömischen Hortfunde von der Gora oberhalb von Polhov Gradec. *Arheološki vestnik* 56: 293-368.
- Dolenz, H. 1998. *Eisenfunde aus der Stadt auf dem Magdalensberg*. Klagenfurt.
- Duvauchelle, A. 2005. *Les outils en fer du Musée romain d'Avenches*. Avenches.
- Gaitzsch, W. 1980. *Eiserne römische Werkzeuge*. Oxford.
- Gaitzsch, W. 1985. *Werkzeuge und Geräte in der römischen Kaiserzeit. - V: Aufstieg und Niedergang der römischen Welt 2, Principat, 12.3, Künste*, Berlin, New York: 170-204.
- Gaspari, A., M. Guštin, I. Lazar in B. Žbona Trkman. 2000. Late Roman tool finds from Celje, Gradišče at Zbelovska gora and Sv. Pavel above Vrtovin (Slovenia). V: M. Feugère in M. Guštin (ur.), *Iron, Blacksmiths and Tools*, Montagnac: 187-203.
- Henning, J. 1987. *Südosteuropa zwischen Antike und Mittelalter. Archäologische Beiträge zur Landwirtschaft des 1. Jahrtausends u. Z.* Berlin.
- Jacobi, G. 1974. *Werkzeug und Gerät aus dem Oppidum von Manching*. Wiesbaden.
- Kurz, G. 1995. *Keltische Hort- und Gewässerfunde in Mitteleuropa*. Stuttgart.
- Manning, W. H. 1972. Ironwork Hoards in Iron Age and Roman Britain. *Britannia* 3: 224-250.

- Manning, W. H. 1985. *Catalogue of the Romano-British iron tools, fittings and weapons in the British Museum*. London.
- Nothdurfter, J. 1979 *Die Eisenfunde von Sanzeno im Nonsberg*. Mainz am Rhein.
- Pietsch, M. 1983. Die römischen Eisenwerkzeuge von Saalburg, Feldberg und Zugmantel. - *Saalburg Jahrbuch* 39. 5-132.
- Pohanka, R. 1986. *Die eisernen Agrargeräte der Römischen Kaiserzeit in Österreich*. Oxford.
- Popović, I. 1988. *Antičko oruđe od gvožđa u Srbiji*. Beograd.

POSEBNOSTI

Zaželjeno je, da študentje vsaj pasivno obvladajo nemščino, angleščino, italijanščino in francoščino.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarjih, priprava seminarske naloge in izpit.

- Ocenjevanje kompetenc:
 - S seminarsko nalogo študent pokaže sposobnost analitičnega razumevanja problematike, kompetence pri izboru relevantne literature, sposobnost analitičnega in kritičnega razmišljanja, spretnost argumentiranja in nivo uporabe pisne besede.
 - Ustni izpit je namenjen ocenjevanju znanja, ki ga je študentka ali študent pridobil na predavanjih ter sposobnosti razumevanja, artikuliranja in podajanja snovi.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji: učitelj, občasna vključitev gostujočih predavateljev, strokovnjakov za posamezno temo.

Materialni pogoji: učilnica z osnovnimi AV pripomočki.

UČNI NAČRT ZA PREDMET

Zgodovina, izkušnja, spominjanje in spomin (osebni, kolektivni, insitucionalizirani)

Nosilec: prof. ddr. Igor Grdina

Letnik: 1. ali 2.

Semester: 1. ali 2.

Ure: 90 predavanja: 60 vaje: 0 seminar: 30

KT: 6

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SMOTRI

Osrednja tema predmeta je razmerje med izkušnjo, spominom in zgodovino. Slušatelj/ce se v okviru predmeta seznanijo s procesi logicizacijske selekcije in institucionalizacije spomina na osebni in kolektivni ravni. Za funkcioniranje stabilnih skupin/skupnosti, je oblikovanje konstitutivne tradicije ključnega pomena; predstave o sebi in drugih, ki se v vsakdanjem življenju pojavljajo na ravni avto- in heterostereotipov, vplivajo na teoretsko konceptualizacijo sveta (razumevanje preteklosti, strategije vstopa v prihodnost) in na praktično ravnanje. Osebni spomin in kolektivno spominjanje se medsebojno prepletata ter vplivata en na drugega.

PRIDOBLEJENE KOMPETENCE

- Razumevanje vloge spomina in tradicije v oblikovanju in funkcioniranju skupnosti;
- Razumevanje funkcioniranja stereotipov v sodobni družbi in v preteklosti;
- Razumevanje načinov prepletanja osebnega in kolektivnega spomina.

VSEBINA

1. Izkušnja, spomin in zgodovina (15)

- Vloga spomina in tradicije v oblikovanju in funkcioniranju skupnosti;
- Stereotipi in njihova vloga v oblikovanju tradicije;
- Razmerje med osebnim in kolektivnim spominom.

2. Primer Slovencev: od 6. do 19. stoletja (15)

- Oblikovanje zavesti o lastni tradiciji pri Slovencih;
- Slovenci kot »nezgodovinski narod«.

3. Primer Slovencev: 20. stoletje (15)

- Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev kot »narodna država«;
- Sledi pojmovanj iz 19. stoletja v sodobnem samopojmovanju Slovencev;
- Pomen kulturne zgodovine pri Slovencih.

4. Kolektivni in osebni spomin v obdobju integralnega nacionalizma na Slovenskem (15)

- Neuspeh uvajanja »razredne zavesti«;
- Spominsko-avtobiografska literatura na Slovenskem.

SEMINARJI

Seminarji potekajo vzporedno s predavanji in se navezujejo na posamezne tematske sklope predavanj. So namenjeni tudi intenzivnim diskusijam o prebrani literaturi in izdelavi samostojnih raziskovalnih nalog.

POVEZAVA Z DRUGIMI PREDMETI

Predmet se povezuje z drugimi predmeti na modulu Kulturna zgodovina, ter s predmeti ostalih modulov, ki se posvečajo spominu in oblikovanju kolektivnih identitet.

UČBENIKI IN UČNI PRIPOMOČKI

- Šuklje, F. 1926-29. *Iz mojih spominov*. Ljubljana.
- Šuklje, F. 1933. *Sodobniki, mali in veliki*. Ljubljana.
- Vidmar, M. 1937. *Med Evropo in Ameriko*, Ljubljana. (= *Das Ende des Goldzeitalters. Die Menschheit im Umbruch*, Braunschweig 1941).
- Kocbek, E. 1949¹, 1973³. *Tovarišija*, Ljubljana.
- -. 1967. *Listina*, Ljubljana.
- -. 1981. *Pred viharjem*, Ljubljana.
- Collingwood, R. G. 1994. *The Idea of History*. Revised Edition (with Lectures 1926-1928), Oxford, New York.
- Lukacs, J. 2002. *At the End of an Age*, New Haven.
- Grdina, I. 2003. *Poti v zgodovino*, Ljubljana.
- Pipes, R. 2003. *Vixi. Memories of a Non-Belonger*, New Haven, London.

OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN OCENJEVANJE

Obveznosti študentov obsegajo aktivno sodelovanje pri predavanjih in seminarskih vajah, ki temeljijo na sprotne branju literature in kritičnem preverjanju prebranega:

- Obveznost pri seminarjih je izdelava pisne naloge, ki je v funkciji priprave na zaključno, izpitno nalogo posameznega študenta ali študentke.
- Zaključna naloga – samostojna raziskovalna naloga – se predstavi javno.
- Izpit je seštevek aktivnega sodelovanja na predavanjih in seminarskih vajah ter ustne predstavitve zaključne, izpitne naloge.

POGOJI ZA IZVEDBO UČNEGA NAČRTA

Kadrovski pogoji:

Učitelj in redno vključevanje gostujočih predavateljev

Materialni pogoji:

Učilnica z osnovnimi AV pripomočki

4.5.h. Dokazilo o določitvi pristojnega organa ali osebe za KT;

Obrazci (predstavitveni zbornik, študentova prošnja / prijava, sporočilo o opravljenih študijskih obveznostih, študijska pogodba) so na spletni strani <https://www.p-ng.si/si/studenti/>; iztisi so v prilogi št. 4.

4.6. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Na doktorski študij Primerjalni študij idej in kultur se lahko vpiše kandidat ali kandidatka, ki je zaključil/a:

- Študijski program druge stopnje;
- Dosedanji študijski program za pridobitev univerzitetne izobrazbe;
- Enovit magistrski študij, če je trajal pet let in je ovrednoten s 300 kreditnimi točkami;
- Dosedanje študijske programe za pridobitev specializacije in so pred tem končali visokošolski strokovni program, če so opravili dodatne študijske obveznosti v obsegu od 30 do 60 kreditnih točk;
- Izobraževanje v tujini, enakovredno prej navedenim programom

Predvideno število vpisnih mest je 20. v primeru, da število kandidatov presega število razpoložljivih mest, Znanstveni svet podiplomskega študijskega programa razvrsti in izbere kandidate glede na uspeh pri dosedanem študiju (povprečna ocena opravljenih izpitov).

4.7. Določbe o uporabi oz. konkretizaciji meril za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program (9. člen Meril za akreditacijo)

Opravljenе obveznosti v obsegu do 12 KT po kateremkoli programu doktorskega študija ali vseživljenjskega izobraževanja na enakovredni stopnji zahtevnosti, ovrednotenega s kreditnimi točkami, lahko študent prenese in uveljavi kot opravljeno študijsko obveznost. Te študijske obveznosti se obravnavajo kot splošni izbirni predmeti.

Univerza v Novi Gorici lahko v skladu z 9. členom Meril za akreditacijo na podlagi dokumentirane vloge Komisiji za študijske zadeve študentu prizna znanje, pridobljeno pred vpisom, tudi v obsegu, večjem kot 12 KT. Vsaka vloga se obravnava posebej. Komisija da vlogo v obravnavo nosilcu ustreznega predmeta, ki presodi, ali pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo kompetencam, določenim z učnim programom posameznega predmeta. Pridobljena znanja je možno priznati, če po zahtevnosti v celoti ustrezajo standardom Univerze v Novi Gorici.

Po teh pravilih se lahko tudi:

- upošteva spričevala in druge listine o pridobljenem znanju izven visokošolskega sektorja,
- ocenjuje izdelke, storitve, objave, ki jih je študent/-ka izdelal/-a pred vpisom,
- prizna del obveznosti iz programa (vaje, seminarske naloge, projekt).

Navedene možnosti priznavanja znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom, niso predvidene kot merilo pri pogojih za vpis ali merilo za izbiro ob omejitvi vpisa.

4.8. Načini ocenjevanja

Preverjanje znanja je načrtovano vnaprej. Pri vsakem predmetu so največ trije izpitni roki. Način ocenjevanja študentovega znanja je odvisen od vsebine in načina izvedbe posameznega predmeta. Lahko se ocenjuje izdelke, kot so seminarske naloge in projekti, pri čemer se daje poleg pisnega izdelka poudarek tudi študentovi ustni predstavitvi pred učiteljem in študenti. S tem se spodbuja čim bolj aktiven pristop, ustvarjalnost, razvijanje veščine nastopanja in argumentiranega razpravljanja. Uspešnost individualnega raziskovalnega dela se sproti preverja z vmesnim poročilom, oceni pa ga Znanstveni svet na podlagi zaključnega poročila, ki ga študent tudi ustno predstavi pred mentorji in študenti. Način preverjanja znanja za vsak predmet posebej je podan v točki 4.5.g. skupaj z vsebinami predmetov.

Deset dni po opravljenem izpitu in najkasneje do 30. septembra za tekoče šolsko leto, mora predavatelj na tajništvo študijskega programa poslati pisno izjavo v kateri specificira ali je študent/-ka opravil/-a izpit ali ne.

4.9. Pogoji za napredovanje po programu

Ob vpisu si študent izbere mentorja na posameznem znanstvenem področju. Študent vpiše predmete v obsegu 18 KT, od tega je 6 KT iz obveznega predmeta, 12 KT pa štejejo izbrani izbirni predmeti, ki jih potrdi mentor. Študent lahko opravi te obveznosti na tujih institucijah. V prvem letniku študent v dogovoru z mentorjem pripravi obsežno seminarsko nalogo iz področja svoje doktorske teme, ki zajema pregled literature in predstavitev stanja raziskav v svetu za dano problematiko. Predstavitev in zagovor seminarske naloge mora študent opraviti v prvem letniku. Z uspešno predstavljeno seminarsko nalogo in najmanj 75%-no aktivno udeležbo na raziskovalnem seminarju pridobi študent 26 KT, 16 KT pa pridobi z uspešno opravljenim raziskovalnim delom, ki ga z mentorjem definirata na začetku šolskega leta.

Pred vpisom v **drugi letnik** mora študent opraviti naslednje študijske obveznosti:

- izpit iz obveznega predmeta
- obveznosti na raziskovalnem seminarju (uspešno pripravljena in predstavljena seminarska naloga in najmanj 75%-na aktivna udeležba)
- samostojno raziskovalno delo

Pogoj za vpis v drugi letnik je torej zbranih najmanj 48 KT od skupno 60 KT.

Pred vpisom v **tretji letnik** mora študent opraviti naslednje študijske obveznosti:

- vsi izbirni izpiti iz prvega in drugega letnika
- obveznosti na raziskovalnem seminarju (najmanj 75%-na udeležba)
- samostojno raziskovalno delo.

Pogoj za vpis v tretji letnik je torej zbranih 120 KT.

V tretjem letniku se študent v celoti posveti raziskovalnem delu, ki ima kot rezultat uspešno zagovarjano doktorsko disertacijo.

Pogoji za ponavljanje letnika

Študent lahko ponovno vpiše prvi letnik, če zbere vsaj 18 KT točk iz tega letnika.

Študent lahko med študijem samo enkrat ponavlja letnik.

Študent, ki mu preneha status študenta, obdrži pravico opravljati preostale študijske obveznosti zadnjega vpisanega letnika še dve leti po izteku statusa.

Podaljševanje statusa študenta

Po izteku triletnega statusa študenta, podaljševanje statusa študenta ni več možno.

Svetovanje in usmerjanje med študijem

Fakulteta za podiplomski študij zagotavlja individualno svetovanje in usmerjanje v zvezi s študijem v vseh ključnih fazah:

- kandidatom za študij še pred vpisom,
- ob vpisu v letnik (izbira predmetov),
- ob odločanju za opravljanje dela študijskih obveznosti na drugih študijskih programih in/ali institucijah v Sloveniji ali tujini,
- ob iskanju zaposlitve,
- kadarkoli na željo študenta.

Odvisno od vrste problema se študentje v zvezi s svetovanjem lahko obrnejo na študentsko pisarno, mentorje in druge izvajalce predmetov, koordinatorja modula ali na vodjo doktorskega programa.

4.10. Določbe o prehodih med programi

Študentom je omogočen prehod iz drugih doktorskih študijskih programov:

Študentom in diplomantom katerih koli doktorskih študijskih programov katere koli visokošolske ustanove lahko nosilci predmetov priznajo izpite, ki po zahtevnosti ustrezajo standardom Univerze v Novi Gorici, in se po vsebini vsaj 70% ujemajo z vsebinami predmetov na predlaganem študijskem programu. Postopek je podrobneje opisan v točki 4.7. Za direkten prehod v drugi letnik mora študent zbrati enako število točk kot študenti predlaganega programa, torej vsaj 48 KT, drugače se lahko vpiše le v prvi letnik.

Poleg tega lahko študent prenese in uveljavi kot opravljeno študijsko obveznost tudi opravljene obveznosti v obsegu do 12 KT po katerem koli programu doktorskega študija katere koli visokošolske ustanove ali vseživljenjskega izobraževanja na enakovredni stopnji zahtevnosti.

Prehod oziroma vpis kandidata z opravljenim študijskim programom prve stopnje v obsegu 240 KT je opisan v točki 4.6.

Izmenljivost:

- Med študijem lahko študent opravi del študijskih obveznosti v obsegu do 60 KT (do dva semestra) na drugih po ECTS kreditno ovrednotenih študijskih programih iste stopnje na Univerzi v Novi Gorici ali drugih visokošolskih zavodih v Sloveniji ali tujini. V ta namen je potrebno vnaprejšnje soglasje Znanstvenega sveta programa ter Senata Univerze v Novi Gorici, če gre za drugo institucijo pa tudi sklenitev tripartitnega sporazuma med študentom in obema institucijama..
- Če obstaja tovrsten sporazum med institucijama, lahko študent opravlja na drugi instituciji tudi individualno raziskovalno delo in/ali magistrsko nalogo (joint degree).

V enakem obsegu in pod enakimi pogoji je omogočeno študentom drugih študijskih programov, ki tako želijo, da opravljajo študijske obveznosti v predlaganem študijskem programu.

Zaradi lažjega omogočanja izmenljivosti je študij organiziran tako, da so vsi predmeti semestrski.

Diplomantom dosedanjih študijskih programov za pridobitev magisterija znanosti oziroma specializacije po končanem študijskem programu za pridobitev univerzitetne izobrazbe v doktorskem študijskem programu tretje stopnje se priznajo študijske obveznosti v obsegu 60 kreditnih točk.

4.11. Podatki o načinih in oblikah izvajanja študija

Načini in oblike izvajanja študija (izberite):	☒ redni študij	☐ izredni študij	☐ študij na daljavo
--	--	---	--

Predvideno število vpisnih mest je 20 na rednem študiju.

Redni študij bo potekal v prostorih Znanstvenoraziskovalnega centra ZRC SAZU v Ljubljani, Novi trg 2, Novi trg 4. Kontaktne pedagoške ure (predavanja, seminarji in vaje) se bodo izvajale od ponedeljka do petka med 08.00 in 20.00.

4.12. Pogoji za dokončanje študija

Pogoj za dokončanje študija je zbranih 180 KT, tj. opravljeni vsi izpiti (30 KT), s programom predpisano individualno raziskovalno delo (90 KT), opravljene obveznosti na raziskovalnem seminarju (60 KT) in uspešen zagovor doktorske disertacije (30 KT). S pozitivno oceno doktorske disertacije in njenega zagovora študent zaključi študij.

Študentom, ki opravijo vse obveznosti po tem programu, podeli Univerza v Novi Gorici doktorsko diplomu, ki je javna listina. Diplomi je priložena tudi Priloga k diplomi z vsemi pomembnimi podatki o študiju. Osnutek priloge, ki se bo po potrebi spreminjal skladno s spremembami zakonov in s strani MVZT predpisanih določil, je podan v prilogi št. 9 a, angleška verzija pa v prilogi št. 9 b.

4.13. Pogoji za dokončanje posameznih delov programa, če jih program vsebuje

Pogoji za dokončanje posameznega predmeta so opredeljeni pri opisu vsebin predmetov (točka 4.5.g) in zapisani v študijskih pravilih.

Pogoj za uspešno dokončanje Individualnega raziskovalnega dela je poročilo, ki ga podpiše mentor, ter uspešna javna ustna predstavitev raziskovalnega dela in rezultatov.

Če študent posamezen izpit, semester ali letnik skladno z določili iz razdelka 4.10. opravi na drugem programu ali instituciji, veljajo za dokončanje tega izpita, semestra ali letnika pogoji tamkajšnjega programa oziroma institucije.

Za izdelavo doktorske naloge mora študent pridobiti pisno soglasje Senata Univerze v Novi Gorici o ustreznosti teme. Študent predstavi nekaj A4 strani dolgo temo doktorske naloge, kjer poda kratek povzetek obstoječe literature, izpostavi namen naloge, opiše uporabljeno metodologijo, ter poda rezultate in možnost objave le-teh.

Temo doktorske naloge mora kandidat poslati na UNG eno leto pred koncem doktorskega študija.

Direktor programa skupaj s soglasjem Znanstvenega sveta predlaga komisijo za oceno doktorskega dela in hkrati v tem predlogu imenuje mentorja. Kot priloga je študentova oz. študentkina obrazložitev teme. Ta predlog podpiše dekan FPŠ in potrdi Senat UNG.

Komisije za doktorske naloge:

- Komisijo za zagovor doktorske naloge predlaga direktor študijskega programa na podlagi soglasja Znanstvenega sveta študijskega programa. Predlog podpiše tudi dekan FPŠ.
- Komisijo sestavljajo trije člani, od katerih mora vsaj eden biti iz tuje univerze (lahko je Slovenec, ki dela na tuji univerzi). Po svoji funkciji je član komisije brez glasovalne pravice tudi mentor. Vsi člani morajo biti habilitirani visokošolski učitelji z ustreznim nazivom.
- Senat UNG potrjuje predlog teme doktorske naloge in imenuje mentorja ter sestavo komisije za oceno dela. Na podlagi odločitve Senata UNG se izda sklep o odobritvi teme o imenovanju komisije.

- Ko študent odda nalogo v vezani obliki, jo komisija pisno oceni. Vsak član posebej odda pisno mnenje o delu.
- Ocene članov komisije pregleda Znanstveni svet študijskega programa in ko ugotovi, da so vsa mnenja pozitivna, predlaga senatu UNG, da se odobri zagovor doktorskega dela.
- Senat UNG obravnava mnenja komisije in sprejme ustrezen sklep.
- Na podlagi pozitivnega sklepa Senata UNG se izvede in oceni zagovor.

4.14. Navedba strokovnega oz. znanstvenega naslova

Uspešno opravljen študij katerega koli modula na programu Primerjalni študij idej in kultur zagotavlja strokovni naslov doktor oziroma doktorica znanosti.

Po eventualnih spremembah obstoječe zakonodaje o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN) se bodo NASLOVI po potrebi uskladili z novimi določili.

5. Kadrovski in materialni pogoji

5.a. Podatki o izpolnjenih kadrovskih pogojih (reference nosilcev, izvolitve v naziv) za izvajanje programa

Pregled predmetov in nosilcev predmetov s sodelavci prikazuje naslednja preglednica. Reference nosilcev so podane v prilogi št. 5, podatki o njihovih habilitacijah, izjave o sodelovanju in soglasja delodajalcev pa v prilogi št. 9.

Preimek, ime	Nosilec predmetov	Ur obveznosti	Naziv	Kader iz tujine*	Področje habilitacije	Ustanova, pri kateri je bila dosežena habilitacija	Datum zadnje habilitacije
Božič, Dragan	Zakladne najdbe orodja latenske in rimske dobe	60	izr. prof.		Arheologija	UNG	14.3.2007
Božič, Dragan	Kronološki sistemi poznega latena od lberskega polotoka do spodnjega Podonavja	60	izr. prof.		Arheologija	UNG	14.3.2007
Božič, Dragan	Arheološke analize nekeramičnih najdb železne dobe	60	izr. prof.		Arheologija	UNG	14.3.2007
Černič Istenič, Majda	Antropologija rodnosti	60	doc.		Socialna družina	FDV UL	12.11.2002
Debevec, Liza	Antropologija hrane in prehranjevanja	60	doc.		Antropologija	UNG	postopek je v teku
Eržen, Andreja	Družbena zgodovina slovenskega jezika	60	doc.		Jezikoslovje	UNG	postopek je v teku
Godina Golija, Maja	Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev	60	doc.		Narodopisje Slovencev	PeF UM	1.7.2003
Golež Kaučič, Marjetka	Ljudsko in umetno – folkloristični in medbesedilni vidiki	60	doc.		Slovenska književnost	FF (UL)	18.2.2004
Golež Kaučič, Marjetka	Izročilo in etika	60	doc.		Slovenska književnost	FF (UL)	18.2.2004
Grdina, Igor	Zgodovina, izkušnja, spominjanje in spomin (osebni, kolektivni, insitucionalizirani)	60	prof.		Kulturna zgodovina	UNG	11.1.2005
Grgič, Matejka	Semiotika in teorija simbolov	60	doc.		Jezikoslovje	UNG	27.9.2006
Gržinič Maulher, Marina	Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij	60	izr. prof.		Filozofija	UNG	postopek je v teku
Horvat, Jana	Rimska mesta med Jadrantom in Donavo	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
Horvat, Jana	Romanizacija	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
Istenič, Janka	Romanizacija	60	doc.		Arheologija		postopek je v teku
Istenič, Janka	Od drobnih arheoloških najdb do zgodovine	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
John, Michael	Nacionalno in/ali multikulturno	60	prof.	x			
Juvan, Marko	Medbesedilnost in kulturni spomin	60	izr. prof.		Slovenska književnost in literarna teorija	FF (UL)	17.4.2002
Klepec Kršič, Peter	Psihoanaliza in družbena vez	60	doc.		Sodobna filozofija	FF (UL)	16.2.2005
Kneissl, Karin	Nacionalno ali supranacionalno: primer arabskega sveta	60	prof.	x			
Knežević Hočevar, Duška	Antropologija rodnosti	60	izr. prof.	x	Antropologija	UNG	24.5.2006
Kokole, Metoda	Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem: izbrane teme	60	doc.		Zgodovina starejše svetovne glasbe in in zgodovina starejše slovenske glasbe	FF (UL)	9.4.2003
Kozak, Krištof Jacek	Tragedija v gledališču, kulturi in družbi	60	doc.		Književnost	FHŠ UP	16.12.2004
Lukšič Hacin, Marina	Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo	60	izr. prof.		Socialna, kulturna in politična antropologija	UNG	postopek v teku

Fakulteta za podiplomski študij UNG
Študijski program PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR
III. stopnja

Luthar, Oto	Spomin narodov v historični perspektivi	60	prof.		Uvod v študij zgodovine	PeF UM	18.5.2004
Milharčič Hladnik, Mirjam	Vloga ženske v slovenski družbi in kulturi	60	doc.		Sociologija	UNG	22.11.2006
Petrović, Tanja	Metodologija proučevanja jezika kot družbene prakse	60	doc.		Antropologija	UNG	27.5.2006
Petrović, Tanja	Spomin na socializem v centralni in jugovzhodni Evropi	60	doc.		Antropologija	UNG	27.5.2006
Reisigl, Martin	Jezikovne ideologije v sodobni Evropi: jezik, nacionalizem, rasizem	60	prof.	X			
Riha, Rado	Filozofija in psihoanaliza	60	izr.prof.		Filozofija	PeF UM	1.7.2003
Svoljšak, Petra	Nacionalno in prva svetovna vojna	60	doc.		Kulturna zgodovina	UNG	20.6.2005
Škiljan, Dubravko	Jezik in narod	60	prof.	X			
Škofic, Jožica	Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)	60	doc.		Dialektologija slovenskega jezika	FF (UL)	9.4.2003
Šprajc, Ivan	Kozmologija mezoameriških ljudstev	60	doc.		Kulturna antropologija	FHŠ UP	15.12.2005
Šumič Riha, Jelica	Filozofija in psihoanaliza	60	prof.		Filozofija		postopek je v teku
Telban, Borut	Skupnosti, odnosi, dogodki: antropološki pristop	60	izr. prof.		Socialna in kulturna antropologija	FF UL	10.11.2004
Telban, Borut	Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju	60	izr. prof.		Socialna in kulturna antropologija	FF UL	10.11.2004
Velušček, Anton	Mlajša kamena in bakrena doba severnega Jadrana	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
Velušček, Anton	Koliščarska doba na območju jugovzhodnih Alp	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
Velušček, Anton	Interdisciplinarno raziskovanje arheoloških najdišč	60	doc.		Arheologija	UNG	postopek je v teku
Vesel, Matjaž	Filozofija in znanstvena revolucija	60	doc.		Filozofija	PeF UM	20.4.2005
Voss, Christian	Jezikovni in kulturni stiki	60	prof.	X			
Young, Allan	Antropologija in nevroznost: integriran pristop k človekovim univerzalizmom, kulturnim razlikam in evoluciji človekovega uma	60	prof.	X			
Zupančič, Alenka	Psihoanaliza in družbena vez	60	doc.		Sodobna filozofija	FF (UL)	12.1.2005

* Podatek navajamo, ker so postopki habilitacije (področja, nazivi ...) v tujini pogosto različni od slovenskih. Dokumentacija je v prilogi.

5.a.1. Raziskovalne in strokovne podlage za izvedbo programa

Predvideni izvajalci študijskega programa in so oziroma so bili nosilci ali sodelavci naslednjih raziskovalnih projektov in programov:

Doc. dr. Marina Gržinić

- J6-6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- J6-9024-0618-06 Antropološki stroji, biopolitika in produkcija ter genealogija (golega) življenja

Prof. dr. Oto Luthar

- J6-6094 Preoblikovanje spomina/Propaganda in komemoracija kot sestavnid del I. svetovne vojne, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- J6-6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- L6-7129 Habitus slovenskega podjetnika med 1960-1990, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2008
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- V5-0944 Dediščina za izobraževanje in razvoj, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2004 – avgust 2006
- Z6-7038 Slovensko-srbski politični odnosi v letih 1918-1941, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2007
- 'Geschichtswissenschaft in Südosteuropa': Forschungsprojekt, finanziert vom österreichischen Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur (BMBWK), 01.02.2001 31.01.2003
- SOCRATES PROGRAMME, Gruntvig 1 (10099-CP-1-2002-1-AT-GRUNTVIG-G1) "Mediation in Museums and Exhibitions – Migration and Work, MIMEX« , coordinator for Slovenia. 2002-2004

Doc. dr. Alenka Zupančič

- J6-6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Matjaž Vesel

- J6-6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Peter Klepec

- J6–6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Izr. prof. dr. Jelica Šumič Riha

- J6–6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- J6-6094 Preoblikovanje spomina/Propaganda in komemoracija kot sestavnid del I. svetovne vojne, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- L6-9011-0618-06 Evropa in politika prevajanja

Izr. prof. dr. Rado Riha

- J6–6217 Filozofski problemi etike, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0014 Pogoji in problemi sodobne filozofije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Izr. prof. dr. Dragan Božič

- M6-0158 Za svobodo domovine. Fronta v Julijcih 1915-1917, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – maj 2008
- M6-0161 Študija postavitve muzejske razstave slovenske vojne in vojaške zgodovine v Vojaškem muzeju Slovenske vojske v objektu Kadetnica v Mariboru, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – november 2007
- P6-0064 Arheološke raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Dr. Anton Velušček

- M6-0161 Študija postavitve muzejske razstave slovenske vojne in vojaške zgodovine v Vojaškem muzeju Slovenske vojske v objektu Kadetnica v Mariboru, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – november 2007
- P6-0064 Arheološke raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- Z6-7175 Zooarheološke raziskave eneolitskih najdišč v Sloveniji, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2007

Dr. Jana Horvat

- M6-0161 Študija postavitve muzejske razstave slovenske vojne in vojaške zgodovine v Vojaškem muzeju Slovenske vojske v objektu Kadetnica v Mariboru, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – november 2007

- P6-0064 Arheološke raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Ivan Šprajc

- P6 0079 Antropološke in prostorske raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar

- J6-6364 Družbeno ozadje nizke rodnosti pri univerzitetno izobraženih v Sloveniji, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007

Dr. Liza Debevec

- Z6-7142 Nove oblike religioznih praks v urbanem Burkina Fasu s poudarkom na islamu, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2007

Izr. prof. dr. Borut Telban

- Z6-7142 Nove oblike religioznih praks v urbanem Burkina Fasu s poudarkom na islamu, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2007
- P6 0079 Antropološke in prostorske raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Jožica Škofic

- P6-0038 Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Maja Godina Golija

- J6-6352 Etnološki pogledi in podobe (od 19. do 21. stoletja), (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- J6-7031 Informatizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0088 Etnološke in folkloristične raziskave v slovenskem in evropskem kulturnem prostoru, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Mirjam Hladnik Milharčič

- J5-6561 Slovenski izseljenci-ustvarjalci: glasniki slovenske znanosti in kulture v novem okolju, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P5-0070 Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- V5 – 0124 Percepcija slovenske integracijske politike : drugi del, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007

Doc. dr. Metoda Kokole

- J6-6245 Vpetost slovenske glasbe v evropski prostor, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0004 Raziskave slovenske glasbene preteklosti, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Izr. prof. dr. Marko Juvan

- L6-6373 Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0024 Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008

Doc. dr. Marina Lukšič-Hacin

- L6-6263 Izselsjevanje Slovencev v Nemčijo 1880-1973, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P5-0070 Narodna in kulturna identiteta slovenskega izseljenstva, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- V5 – 0124 Percepcija slovenske integracijske politike : drugi del, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007

Doc. dr. Marjetka Golež Kaučič

- J6-6354 Slovenska ljudska duhovna kultura v procesu globalizacije, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- J6-7005 Raziskave nosilcev ljudsko-kulturnih pojavov, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2008
- L6-6106 Folkloristične raziskave starejšega slovenskega ljudskega zvočnega izročila, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- P6-0111 Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – december 2008
- V2-0216 Etnomuza: digitalna multimedijaska shramba slovenske ljudske glasbene in plesne kulture, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), oktober 2006 – september 2008
- M6-0057 Slovenska vojska. Kratka zgodovina-dolga tradicija?!, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), avgust 2004 – avgust 2006
- V6-0906 Multimedijaska predstavitev slovenske kulturne dediščine, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), januar 2004 – november 2006

Doc. dr. Petra Svoltjšak

- J6-6094 Preoblikovanje spomina/Propaganda in komemoracija kot sestavnid del I. svetovne vojne, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), julij 2004 – junij 2007
- M6-0057 Slovenska vojska. Kratka zgodovina-dolga tradicija?!, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), avgust 2004 – avgust 2006
- M6-0158 Za svobodo domovine. Fronta v Julijcih 1915-1917, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – maj 2008

Prof. ddr. Igor Grdina

- M6-0057 Slovenska vojska. Kratka zgodovina-dolga tradicija?!, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), avgust 2004 – avgust 2006
- M6-0158 Za svobodo domovine. Fronta v Julijcih 1915-1917, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), junij 2006 – maj 2008
- J6-7002 Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2005 – avgust 2008
- V5-0238 Zapostavljeni spomin pokrajine –Prekmurska zgodovina kot primer spregleda lokalne zgodovine v učnem načrtu osnovnih in srednjih šol, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), oktober 2006 – avgust 2008
- J6-9613-1636-06 Socializem in demokracija na Slovenskem v besedi in sliki

Doc. dr. Tanja Petrović

- V5-0944 Dediščina za izobraževanje in razvoj, (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana), september 2004 – avgust 2006
- Z6-9188-0618-06 Ustvarjanje podobe sosedstva: Avstrija, Slovenija in diskurzi o jugovzhodni Evropi
- Perception of the Self vs. the Other - CEEPUS and Center for the Study of Balkan Societies and Cultures (CSBSC), Univerza v Gradcu, Avstrija (2000)
- Refugees in Serbia: Language Behavior and Attitudes towards Language as Factors in Establishing Identity - Research Support Scheme, Prague (2000-2002)
- Versteckte Minderheiten zwischen Zentral- und Südosteuropa (Hidden Minorities between Central and Southeast Europe), FWF, Avstrija (2001-2004)
- Etnolingvistička i sociolingvistička istraživanja izbeglica i multietničkih zajednica na Balkanu [Ethnolinguistic and Sociolinguistics Research of Refugees and Multiethnic Communities in the Balkans], Institute for Balkanology of the Serbian Academy of Sciences and Arts
- Shared Mental Representations and Language Patterns: Research Strategies and Empirical Studies, Social Sciences and Humanities Research Council of Canada, University of Calgary (2002-2004) Concepts of Space and Time among South Slavs - Department for Ethnology and Cultural Anthropology, Faculty of Philosophy, Ljubljana, and Institute for Balkan Studies, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade (2004-2005)
- The Institution of the Yugoslav People's Army and Identities of Yugoslav Peoples: Negotiating Ideologies, Roles and Identities, Roles, Identities and Hybrids" Project Fellowship Programme, Center for Advanced Studies, Sofija, Bolgarija (2005-2006)

5.b. Podatki o izpolnjenih materialnih pogojih (prostori, laboratoriji in knjižnice, oprema ipd.) za izvajanje programa

Dokazila k tej točki so v prilogi št. 6.

5.b.1. Prostorski pogoji za izvajanje študijskih programov

Prostorske razmere: Univerza v Novi Gorici izvaja svoje izobraževalne, raziskovalne in ostale dejavnosti v stavbi na Vipavski 13 v skupni površini približno 2000 m², ki jo je Mestna občina Nova Gorica v celoti namenila Univerzi v Novi Gorici, v prostorih na Vipavski 1 v izmeri 300 m², ter v bodoče tudi v prostorih bivše vojašnice v Ajdovščini v skupni površini 2200 m², ki jih je Univerzi v Novi Gorici za njeno dejavnost podarila Občina Ajdovščina (stavba je potrebna delne obnove in prilagoditve novi dejavnosti) in v stavbi šolskega doma v Stari Gorici v Italiji v skupni površini 1584 m². Podpisali smo tudi pogodbo z Občino Vipava s katero smo prejeli v zakup za 99 let dvorec Lanthieri v Vipavi. V prostorih na Vipavski 1 in Vipavski 13 v Rožni dolini trenutno razpolagamo z dvema velikima predavalnicama za 80 do 90 slušateljev, tremi srednjimi predavalnicami za 40 do 50 slušateljev, štirimi predavalnicami za 20 do 25 slušateljev, računalniško učilnico, desetimi raziskovalnimi laboratoriji, enim študentskim laboratorijem, knjižnico, računalniško sobo ter s 40 pisarniškimi prostori za sodelavce in gostujoče profesorje. Velikosti predavalnic so (P-1 (119,6 m²), P-2 (69,36 m²), P-3 (44,74 m²), P-4 (21,15 m²), P-5 (41,76 m²), P-6 (24,57 m²), P-7 (81,03 m²), P-8 (67,12m²), P-9 (71,28 m²)), računalniška učilnica (56,68 m²). Razpolagamo pa še z desetimi raziskovalnimi laboratoriji, enim študentskim laboratorijem, knjižnico, računalniško sobo ter s 40 pisarniškimi prostori za sodelavce in gostujoče profesorje.

Del pedagoške in raziskovalne dejavnosti se izvaja tudi na drugih lokacijah: v prostorih ZRC SAZU v Ljubljani (167 m²); v prostorih Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni (150 m²); v prostorih Ex Convento di Sant Elena v Benetkah in laboratorijih na Univerzi IUAV di Venezia v Benetkah (225 m²); na observatoriju za raziskave atmosfere na Otlici (40 m²); v laboratoriju za večfazne procese v Ljubljani (150 m²); v Medicinskem centru Vid v Novi Gorici (58,2 m²).

Skupna površina prostorov s katerimi razpolaga Univerza v Novi Gorici za izvajanje svoje celotne dejavnosti meri približno 6900 m². V prilogi 6 so:

- pogodba med Mestno občino Nova Gorica in Univerzo v Novi Gorici o najemu prostorov v stavbi na Vipavski cesti 13 v Rožni dolini,
- pogodba med Hypo leasing d.o.o. in Univerzo v Novi Gorici o finančnem lizingu parcele št. 8/2 in stavbe vpisane pri vl. št. 220, k.o. Rožna dolina,
- pogodba med VID d.o.o. in Univerzo v Novi Gorici o najemu prostorov v stavbi na Ulici Vinka Vodopivca 21 na Kromberku pri Novi Gorici,
- darilna pogodba med Občino Ajdovščina in Univerzo v Novi Gorici za stavbo s pripadajočim zemljiščem na parceli št. 1252/22 k.o. Ajdovščina,
- izpisek iz zemljiške knjige za stavbo s pripadajočim zemljiščem na parceli št. 1252/22 k.o. Ajdovščina
- sklep o vknjižbi nepremičnine parc. št. 1677/3 na ime Univerza v Novi Gorici,
- sklep Občine Vipava o oživitvi Lanthierjevega dvorca v Vipavi,
- pogodba o dolgoročnem sodelovanju pri obnovi in uporabi gradu Lanthieri.

5.b.2. Knjižnica

Knjižnica Univerze v Novi Gorici je bila formalno ustanovljena aprila 1998 in je doslej edina visokošolska knjižnica na območju Severne Primorske. Namenjena je vsem študentom in sodelavcem Univerze v Novi Gorici, pa tudi drugim, ki jih zanima gradivo s področij, ki jih knjižnica pokriva. Trenutno imamo nekaj več kot 3.400 monografskih publikacij in 64 naslovov serijskih publikacij. Vse gradivo v knjižnici je postavljeno v prostem pristopu in razvrščeno po strokah. Zagotavljamo predvsem gradivo za potrebe izobraževalne in raziskovalne dejavnosti. Poleg izposoje nudi on-line poizvedbe iz javno dostopnih baz podatkov in preko medknjižnične izposoje zagotavlja gradivo, ki ga knjižnica nima. Pripravlja bibliografije raziskovalcev in predavateljev, zaposlenih na UNG. V knjižnici lahko študentje kupijo tudi skripta, ki jih izdajajo predavatelji v okviru založbe Univerza v Novi Gorici.

Knjižnica je polnopravna članica v sistemu vzajemne katalogizacije COBISS. Vsi bibliografski podatki o gradivu so vnešeni v sistem COBISS, avtomatizirana je tudi izposoja. Člani knjižnice imajo možnost pregledovanja izposojenega gradiva, podaljševanja roka izposoje in rezervacij gradiva preko COBISS/OPAC-a. Katalog knjižnice je dostopen prek interneta (<http://www.p-ng.si/png/slo/lib/>). Knjižnica je za uporabnike odprta 40 ur tedensko.

Trenutno opravlja knjižnica svojo dejavnost v prostorih s skupno površino 108 m². V sklopu teh prostorov bo študentom na razpolago tudi večja čitalnica.

Osnovni cilji knjižnice:

- Zagotoviti uporabnikom v čimkrajšem času čimveč informacij, ki jih potrebujejo.
- Skrbeti, da je gradivo obdelano in postavljeno tako, da ga uporabniki lahko hitro najdejo.
- Načrtovati in izvajati izobraževanje uporabnikov.
- Skrbeti, da bo knjižnica prostor, kjer se bodo uporabniki in zaposleni dobro počutili.
- Graditi in vzdrževati dobre in ustvarjalne odnose z zaposlenimi na Univerzi v Novi Gorici.
- Skrbeti za dobro poslovanje knjižnice, za njeno zunanjo podobo in promocijo.
- Slediti novostim na področju izobraževanja, knjižničnih in informacijskih znanosti.

Stanje gradiva :

Tip gradiva:	Št. enot
Knjige	3410
Serijske publikacije	64
Neknjižno gradivo (avdiokasete, video kasete, CD-ROM-i)	170
Dostopne podatkovne zbirke	4

Uporabniki knjižnice:

Kategorije uporabnikov	Število v letu 2005	Načrtovano število za leto 2006
Študenti – dodiplomski, redni	432	640
Študenti – dodiplomski, izredni	97	150

Študenti – podiplomski	122	200
Srednješolci	2	5
Zaposleni	108	115
Drugi uporabniki	215	250

Kazalniki o aktivnostih knjižnice:

Kazalnik	Leto 2005	Načrt za leto 2006
Število vseh uporabnikov	1262	1600
Število na dom izposojenega gradiva	3692	5000
Število posredovanih enot v medknjižnični izposoji	12	15
Razmerje med posredovanimi in zahtevanimi enotami iz medknjižnične izposoje	1 : 23	1 : 22
Število naročene periodike	1658	1700
Število enot knjižničnega gradiva	4803	5300
Prirast knjižničnega gradiva	910	500
Število računalnikov, preko katerih uporabniki v knjižnici lahko iščejo informacije	2	7

5.b.3. Založba Univerze v Novi Gorici

Založba Univerze v Novi Gorici je bila ustanovljena novembra 2001. Založniška dejavnost zajema izdajo, zalaganje in organiziranje tiskanja učbenikov in drugih študijskih gradiv, ki so namenjena pedagoškemu procesu ter strokovnih in znanstvenih del, ki se nanašajo oz. vključujejo v dejavnost Univerze v Novi Gorici in ki se izdajajo tako na klasičnih kot na elektronskih medijih ter so namenjena javnosti. Založba opravlja svojo dejavnost v prostorih knjižnice Univerze v Novi Gorici.

Izdane monografske publikacije:

	2005	2004	2003	2002
Zborniki referatov z znanstvenih in strokovnih konferenc	0	0	1	0
Učbeniki	0	2	0	1
Skupaj	0	2	1	1

5.b.4. Laboratoriji

Na Univerzi v Novi Gorici imamo za pedagoško delo na razpolago šest laboratorijev: študentski laboratorij S-1 (55 m²), laboratoriji za raziskave v okolju LRO-1 (17,60 m²) LRO-2 (14,7 m²), LRO-3 (20,5 m²), Instrumentalni laboratoriji S-2 (49,60 m²) in S-4 (19,24 m²) ter tehtalni prostor S-3 (11,62 m²). Raziskovalno delo, ki ga bodo študentje opravljali v okviru diplomskih nalog bo potekalo tudi v raziskovalnih laboratorijih Laboratorija za raziskave v okolju, ki razpolaga z naslednjo opremo:

Raziskovalna oprema

Plinski kromatograf (Agilent) z FID in ECD detektorjem

Plinski kromatograf (Varian) z MS detektorjem
Tekočinski kromatograf HPLC (Agilent) z UV-Vis DAD in fluorescenčnim detektorjem
Ionski kromatograf (Shimadzu) s prevodniškim detektorjem
Atomski absorpcijski spektrometer (Varian)
Spektrofotometer (Agilent)
Ekscimeri XeCl laser (COMPEX - Lambda Physik)
Barvilni laser (SCANMATE – Lambda Physik)
Ar-ionski laser Innova 90 (Coherent)
Frekvančno podvojeni Ar-ionski laser (UV - Sabre Moto-RED – Coherent)

5.b.5. Informacijsko komunikacijska tehnologija

Univerza v Novi Gorici ima postavljeno svojo računalniško mrežo, v katero je povezanih 54 računalnikov, 5 tiskalnikov in 3 strežniki. Univerza v Novi Gorici ima svojo internetno stran: <http://www.p-ng.si/> kjer so podane bistvene informacije o organizaciji in delovanju Univerze v Novi Gorici, informacije o izobraževanju (predstavitve šol), predstavitve raziskovalne dejavnosti (laboratoriji in centri), knjižnica in povezava v bazo podatkov knjižnice, obvestila v zvezi z dogajanjem na Univerzi v Novi Gorici ter uporabne povezave do drugih internetnih baz podatkov.

Za izvedbo izobraževalne dejavnosti Univerza v Novi Gorici razpolaga z nasledno opremo:

Vrsta opreme	Število
Računalniška oprema po uporabnikih	
Za študente	24
Za nepedagoško osebje	7
Za učitelje	10
Opremljenost predavalnic	
Prenosni računalniki	9
Prenosni projektorji	17
Televizije	5
Namizni računalniki	3

Najemne pogodbe, sklepi in izpiski iz zemljiške knjige so v prilogi št. 6.

6. Dokazila o izpolnjenih pogojih za izvedbo praktičnega usposabljanja

Praktično usposabljanje ni predvideno.

7. Zaposlovanje diplomantov

7.a. Podatki o možnostih zaposlovanja diplomantov

Študij usposobi strokovnjake, ki imajo dober pregled nad znanstvenimi področji humanistike in družboslovja. Pričakuje se, da imajo poleg tega tudi poglobljeno znanje v vsaj eni od humanističnih ved. Od strokovnjakov, ki bodo končali Primerjalni študij idej in kultur, se pričakuje, da bodo sposobni poglobljenega obravnavanja problemov in raziskovalnega pristopa k njihovem reševanju. Pričakuje se tudi, da bodo pridobljeno strokovno znanje sposobni uporabiti v praksi.

Delovna področja, za katera so usposobljeni strokovnjaki, ki končajo študij:

- strokovno in raziskovalno delo na področju humanističnih ved,
- strokovno delo v javnih medijih, založbah, javni upravi.

Profil strokovnjaka, ki konča ta študij, je precej širok. V okviru študija ima študent dostop do izrazito multidisciplinarnih in interdisciplinarnih tem.

7.b. Mnenje panožne gospodarske zbornice ali resornega ministrstva, lahko pa tudi drugih relevantnih združenj delodajalcev o predlaganem študijskem programu

Mnenja so v prilogi št. 8.

8. Podatki o skupni najvišji dopustni neposredni in dodatni tedenski pedagoški obveznosti ter raziskovalnem in strokovnem oz. umetniškem delu nosilcev

Obrazec št. 4. je v prilogi št. 5.

9. Ocena finančnih sredstev, potrebnih za uvedbo in izvajanje študijskega programa, in predvideni viri

9.1. Predvideni stroški izvajanja programa

Opis stroška	Količina (EUR)
Plače profesorjev (nosilcev)	46.000,00
Obveznosti in prispevki delodajalca ob izplačilu plač	7.360,00
Stroški upravno-administrativnih in strokovno-tehničnih nalog visokošolskega zavoda	15.000,00
Fiksni stroški	5.000,00
Amortizacija opreme in objektov	7.000,00
Nakup nujne didaktične opreme in strokovne literature	15.000,00
Drugi materialni stroški	5.000,00
Skupaj	100.360,00

9.2. Predvideni viri

Študijski program Primerjalni študij idej in kultur, ki ga predlagamo v tej vlogi, predstavlja prenovo že obstoječega programa. Stroški študija se bodo krili iz šolnin in sofinanciranja šolnin s strani MVZT.

10. Evalvacijski postopki programa

Spremljanje in ocenjevanje kakovosti in učinkovitosti programa, ki se bo vključevalo v nacionalni sistem nadzora kakovosti in učinkovitosti izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega dela bo temeljilo na naslednjih kazalcih:

Kakovost učnega procesa

- razmerje študenti/učitelji
- razmerje akademsko osebje/celotno osebje
- povprečno število ur študija
- povprečno število ur predavanj
- povprečen vpis v posamezni letnik
- delež udeležbe na predavanjih
- prostor na študenta
- izkoriščenost prostorov
- kakovost poučevanja in učenja v primerjavi z nacionalnimi programi in ustreznimi programi v svetu

Rezultati učnega procesa

- uspeh študentov pri izpitih
- delež študentov, ki v predvidenem času zaključijo študij
- uspešnost študentov pri iskanju zaposlitve
- zaposlenost študentov 6 mesecev po zaključku študija
- uspešnost študentov na delovnih mestih

Poslovna in finančna uspešnost

- izdatki za osebje
- izdatki za objekte
- kapitalni izdatki
- sredstva za izpopolnjevanje osebja
- stroški na enoto
- izdatki za trženje
- izdatki za potrošnji material
- izdatki na študenta
- prihodki/celotni izdatki

Analize za evalvacijo kakovosti in rezultatov učnega procesa pripravijo vodja šole in mentorji, obravnavajo pa jih senat Univerze v Novi Gorici, predstojnik in predstavniki študentov enkrat letno. Ukrepe za izboljšanje sprejema senat Univerze v Novi Gorici. Stroške in način pokrivanja stroškov ter namensko porabo sredstev pripravlja predsednik, ugotavlja pa upravni odbor Univerze v Novi Gorici skladno s statutom.

Vključenost študentov v program evalvacije kakovosti študijskega programa bo zagotovljena z rednim anketiranjem študentov o kakovosti študija pri posameznih predmetih. Osnutek vprašalnika, ki ga na Univerzi v Novi Gorici že uporabljamo, je v prilogi št. 9 f.

Vlogo za pridobitev soglasja k podiplomskemu doktorskemu študijskemu programu Primerjalni študij idej in kultur so pripravili:

- prof. dr. Oto Luthar, koordinator modula Kulturna zgodovina;
- izr. prof. dr. Rado Riha, koordinator filozofskega modula ;
- izr. prof. dr. Borut Telban, koordinator antropološkega modula;
- doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, koordinatorica modula Slovenske študije;
- dr. Jana Horvat, koordinatorica arheološkega modula;
- doc. dr. Tanja Petrović, koordinatorica jezikoslovnega modula,
- Teja Komel, tajnica programa Primerjalni študij idej in kultur
- nosilci posameznih učnih vsebin.

Senat Univerze v Novi Gorici je vlogo obravnaval in odobril na seji dne 16. 5. 2007.

Podpis odgovorne osebe:
Univerza v Novi Gorici
Predsednik
prof. dr. Danilo Zavrtnik

Kraj in datum: **Nova Gorica, 23. 5. 2007**